LIET. BIBLIOGR. TANKYBOS
DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 36 (400) TORONTO, Ontario, 1957 m. rugsėjo (September) mėn. 5 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Visi į Lietuvos Kankinių Kryžiaus šventinimo iškilmes Midlande!

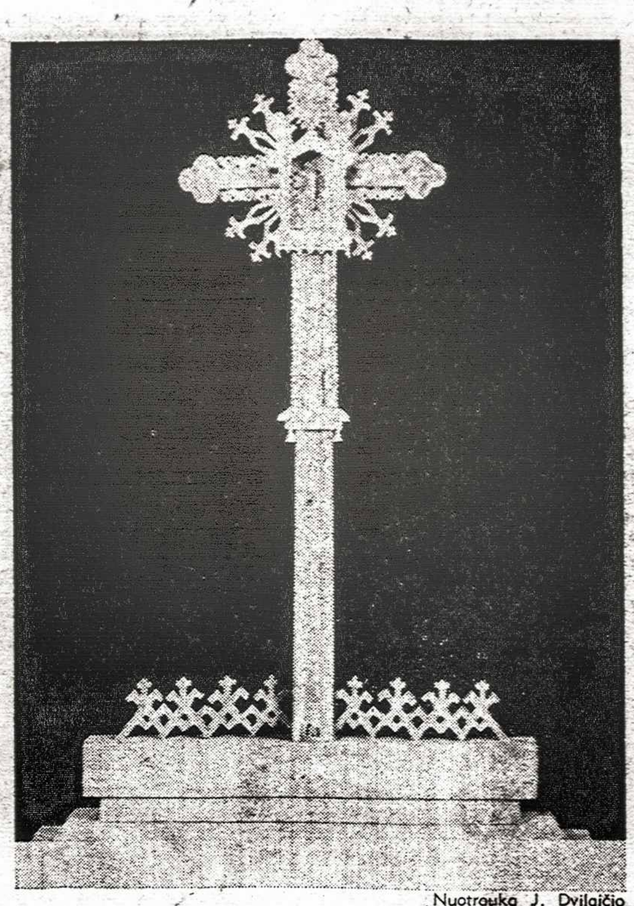

Nuotrauka J. Dvilaičio

Kankinių Kryžius

Kryžius — kančios simbolis. Kryžius amžiais nenuslenka nuo Lietuvos žemės. Kryžius suaugo su Lietuvos žeme, suaugo su jos gamtovaizdžiu, su tautos papročiais, jos gyvenimo būdu. Kryžius Lietuvos žemės religinė šventovė. Nuo jo Nukryžiuotasis laimina artoją einantį į lauko darbus, ramina skausmo suspaustas širdis, paguodžia ir stiprina praeivį. Prie jo lietuvis skausmo skundą išlieja ir padėkos maldą aukoja. Dėl to kryžių būdavo sutiksi dažnoje gražesnėje vietoje, pakelėse ar kryžkelėse, galulaukėje ir sodyboje prie rūtų darželio. Kryžius ir lietuviškojo liaudies meno centre. Niekur lietuviškasis liaudies menas taip plačiai neišsišakojo kaip kryžiuose. Tai mėgiamiausias ir formų įvairumu nepralenkiamas lietuviškojo meno kūrinys.

Kryžiaus žemė — kankinių žemė. Kryžiaus žemės didvyriai kankiniais miršta. Slinkdami amžiai Lietuvos kankinių skaičių vis daugino ir daugino, o pastaraisiais laikais nesuskaitomos jų minios nubangavo. Tūkstančiai kentėjo ir mirė už Rūpintojėlio ir kryžių žemę, už lietuviškojo kryžiaus laiminamą kraštą, už jo tautą ir jos gyvenimo būdą. Jau antrą dešimtmetį Lietuvos kankinių tūkstančiai miršta neatžymėti, net motinoms nedrįstant prisipažinti prie jų lavonų, kiti žūsta mongolų ar eskimų kraštuose...

Juos tik mes, laisvieji jų broliai, tegalime pagerbti, nors ir neatžymėdami jų vardo. Kanados lietuviai jų atminimui štai stato lietuvišką kryžių daugiausiai lankomoje Kanados šventovėje — Kanados Kankinių šventovėje Midlande.

Ši sekmadienį, rugsėjo 8 d., jis bus iškilmingai pašventintas. Neabejojame, kad į iškilmes suplauks tūkstančiai lietuvių.Juk tai bus pirmas lietuviškasis paminklas taip viešoje vietoje, šventovėje, kurią kasmet aplanko šimtai tūkstančių maldininkų bei turistų. Turėdami ten savą kampelį, ir mes lietuviai galėsime ten kas met rinktis pagerbti savo tėvynės kankinių, tuo būdu įnešdami naują bruožą į šios šventovės gyvenimą, iškeldami ir savąją tautą. Stilingas, Lietuvos žemei būdingas lietuviškasis kryžius Midlando šventovėje nebus nustelbtas. Ten stovėdamas kiekvienam turistui ar maldininkui jis skelbs Lietuvą, jos kančią, jos kankinių išlietą kraują, liudys lietuvių tautos būdą, bus jos meniškos sielos iškalbus liudininkas.

Šio kryžiaus pastatymu rūpinosi Kanados Lietuvių Katalikų Federacija, kuri jį betgi laiko ne savo, bet visų Kanados lietuvių kryžiumi, dėl to visus be jokio skirtumo pakvietė prisidėti prie jo pastatymo savo auka ir lygiai visus kviečia dalyvauti šventinimo iškilmėse. Juo daugiau mūsų ten bus, tuo garsiau mūsasis kryžius skelbs prašalaičiams mūsų Lietuvą ir jos kankinius.

Lietuvos Kankinių Kryžius Midlande jau pastatytas ir šventinimo iškilmės įvyksta šį sekmadienį, rugsėjo 8 d., Marijos Gimimo šventėje.

Šventinimo iškilmės pradedamos šv. Mišiomis Kanados Kankinių bažnyčioje (Martyrs' Shrine) 12 val. Jas laikys ir pamokslą pasakys J.E. vysk. F. A. Marrocco, Jo Eminencijos Toronto kardinolo James C. McGuigan pavestas.

Po šv. Mišių tas pats vysk. F. A. Marrocco, asistuojamas lietuvių kunigų, atliks šventinimo apeigas. Lietuvišką pamokslą, negalint atvykti prel. J. Balkūnui, pasakys kun. dr. J. Gutauskas.

Po šventinimo apeigų bus ilgesnė pertrauka pietums. (Bus vietos pavalgyti atsivežusiems savo valgių, bus ir kur nusipirkti).

3 val. p.p. Kryžiaus keliai, vadovaujant T. Bernardinui Grausliui, OFM.

Su šiomis iškilmėmis mes Kanados lietuviai katalikai pasirodysime tūkstančiams Midlando maldininkų. Tad dalyvaukime kuo gausiau ir tvarkingiau.

Parapijos ir organizacijos prašomos paraginti tą dieną vykti į Midlandą visus, kas tik turi savo važiavimo priemones, o be to, suorganizuoti ekskursijas autobusais.

Pastaba 1. Kadangi kryžiaus statymo išlaidoms padengti surinktų aukų dar toli gražu nepakanka, tai tam tikslui bus daroma rinkliava prie paties kryžiaus šventinimo apeigų metu. Šv. Mišių metu bažnyčioje daroma rinkliava tos pačios bažnyčios naudai.

Pastaba 2. Midlandas yra apie 100 mylių į šiaurę nuo Toronto prie Victoria Harbour, pasiekiamas 27, 93 arba 12 keliais. (Nuo Toronto iki Barrie vykstama 400 keliu). Kankinių šventovė yra ne Jamestown miestely, bet apie 2 mylias į pietryčius prie 12 kelio. Kiekvienas midlandietis kelią parodys. Klausti — Martyrs Shrine. **KLK Fed. valdyba.**

AUKOS LIET. KANKINIŲ KRYŽIUI

Kanados Liet. Katalikų Federacijos C. Valdyba nuoširdžiai dėkoja gausiems aukotojams už aukas Liet. Kankinių Kryžiui, primena, kad jų dar toli gražu nepakanka visoms išlaidoms padengti ir prašo organizacijas bei pavienius asmenis, kurie gali kiek paaukoti, pasiskubinti savo auką pasiųsti, nes laikas jau baigiasi ir tuojau reikės apmokėti sąskaitas.

Visas aukas prašoma siųsti KL Kat. Federacijos iždininkės vardu: Br. Pabedinskienė, 287 Indian Rd., Toronto 3, Ont.

KLK Federacijos C. V-ba.

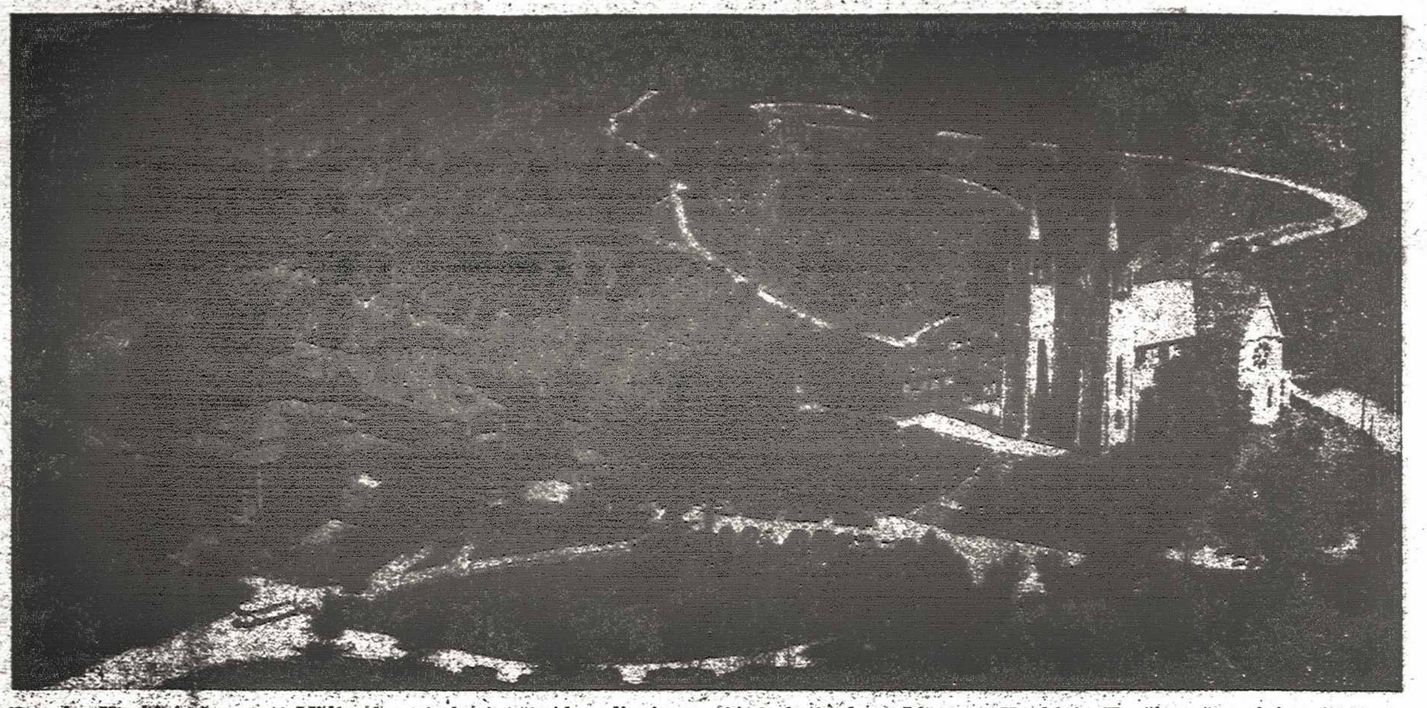

Kanados Kankinių šventovė Midlande, prie kurios šį sekmadienį, rugsėjo 8 d., įvyksta Lietuvos Kankinių Kryžiaus šventinimo iškilmės

VOKIETIJA NEPRIPAŽĮSTA SOVIETAMS PABALTIJO

(Elta) Bonnos - Maskvos derybos dėl prekybos sutarties ir abipusio piliečių repatrijavimo pastarosiomis savaitėmis Maskvoje visai įstrigo. Sovietai dėl vokiečių repatrijavimo iš Sovietų Sąjungos nebenori nieko kalbėti, tvirtindami, kad tokių vokiečių ten jau bemaž nesą. O atskirais atvejais dėl vieno kito asmens repatriacijos būsią galima tartis ir paprastu diplomatiniu keliu. Vokiečiai gi iš savo pusės tvirtina, kad tokių repatriuotinų vokiečių Sovietų Sąjungoje esą dar dešimtimis tūkstančių. Vokiečiai prie jų priskaito ir tuos Klaipėdos krašto kilmės asmenis, kurie pretenduoja į vokiečių pilietybę ir yra pareiškę noro būti perkelti į Vokietiją. Maskvos derybos tiek pasunkėjo, kad norima jas pertraukti iki po rinkimų Vakarų Vokietijoje (rugsėjo 15 d.). Maskva bijanti, kad susitarus prieš tą terminą, Adenaueris turėtų naudos rinkiminėje propagandoje.

Bonnos - Maskvos derybų repatrijacijos klausimais kliuvinius įdomiai nušviečia "New York Times" korespondentas Bonnoje, M. S. Handler. Esą, kalbant dėl vokiečių repatrijacijos iš Pabaltijo, Rytų Prūsijos ir kitų Sovietų valdomų kraštų, Fed. Vokietijos delegacija Maskvai nepripažįsta suvereninių teisių tuose kraštuose. Konkrečiai kalbant, Maskva neturinti teisės manipuliuoti tu kraštų gyventojais kaip su Sovietų piliečiais, nes Sovietų suverenumas tuose kraštuose yra ginčytinas. Sovietų Sąjungoje yra įvairių kategorijų vokiečių. Yra tokių, kurie buvo kolonizuoti prie Volgos ar Kaukaze dar carų laikais ir pasidarė Rusijos piliečiais. Kita kategorija vokiečių, tai buvę "repatriantai", perkeldinti iš Rytų į Vokietiją, kurie paskiau gavo vokiečių pilietybę. Sovietai juos visus rūšiuoja pagal kilmę ir laiko savo piliečiais, su kuo vokiečių delegacija nenori sutikti. Daugiausia nesutarimo kelią Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų per karą ir po karo Sovietų užvaldytų kraštų vokiečių klausimas. Vokiečių ambasada Maskvoje esanti iki šiol gavusi 75 - 80 tūkstančių pareiškimų tokių asmenų, kurie nori būti pripažinti vokiečiais ir siekia persikelti į Vokietiją. Vokiečių įstaigos dar nesuspėjo visų tų prašymų suskirstyti pagal kilmės kategorijas.

POVILAS VAITONIS ČEMPIONAS

Povilas Vaitonis pereitą savaitę Vancouveryje vykusiame Kanados šachmatų turnyre vėl laimėjo Kanados čempionato titulą.

Vaitonio laimėjimas nustebino visus šachmatų specialistus. Jis iš 9 galimų taškų surinko 8½. Jo konkurentas torontietis vengras Fuster surinko 7 t. Trečioji vieta teko buvusiam meisteriui Anderson surinkusiam 6½ t. Tiek pat taškų surinko ir Jurševskis, gavęs ketvirtą vietą.

Sveikiname mūsų tautietį!

LEIDO LANKYTIS PABALTIJYJE

UP agentūros žiniomis, Kremlius pirmą kartą nuo II D. Karo, leido užsienio diplomatams lankytis Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoj nuo rugpiūčio 30 d. Tai esą padaryta ryšium su Kremliaus naujų potvarkiu, kuriuo sušvelninti suvaržymai lankytis Pabaltijy.

Maskva. — Stalino laikais sušaudyti maršalai Blucheris ir Tuchačevskis reabilituoti. "Raudonoji Žvaigždė" apie juos rašo kaip apie nusipelniusius karius. Be abejonės, tai nelabai malonu Vorošilovui, kuris anais laikais buvo sovietų karo ministeris ir oficialiai juos tada apšaukė niekšais.

V-JI KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Lietuvių Dienos jau virto tradicine metine Kanados lietuvių šventė. Pirmą kartą suruošta Hamiltone, paskiau Toronte ir Montrealy, perėjo į mažųjų kolonijų rankas — pernai ją suruošė negausi Windsoro liet. kolonija, o šiemet — pereitą savaitgalį, rugpiūčio 31 - rugsėjo 2 d. — Niagaros pusiasalio lietuviai. Ir vieni ir antri įrodė, kad šventės suruošimo laidas nėra kolonijos gausumas, bet rengėjų grupės ryžtingumas ir sumanumas. Šioji šventė buvo suruošta specialaus organo, pasivadinusio V Kanados Liet. Dienos Rengimo Valdyba. Jos pirmininku buvo p. Balsas. Savo darbo vaisiais ji gali pasididžiuoti. Jubiliejinė V K. Liet. Diena, skirta KLB penkmečiui atžymėti, praėjo su dideliu pasisekimu — gausu buvo svečių, rimta buvo programa, o ir oras pasitaikė gražus.

Šventės programos pagrindiniai punktai: liet. dailės paroda, krepšinio rungtynės, susipažinimo balius, pamaldos, padėjimas vainiko prie žuvusių karių paminklo ir iškilmingas aktas bei koncertas. Trečioji diena, pirmadienis, buvo skirta lankymui Niagaros apylinkių ir svečių grįžimui į namus.

Liet. Dailės Paroda, suorganizuota Liet. Dailės Insituto ir V Liet. Dienos Rengimo Valdybos, vyko Collegiate patalpose. Parodos organizatorių įdėta tikrai daug darbo. Surinkta net 29 autorių 85 kūriniai. Dauguma jų, žinoma, ne nauji, dalis jau matytų bent keliose parodose, bet kai dailininkai gyvena taip išblaškyti, kai tain sunku persiusti paveikslus ir nėra lėšų paveikslus apdrausti, juos surinkti nepaprastai sunku. Už puikią progą pamatyti iš karto tiekos daugelio dailininkų darbus lankytojams tenka būti dėkingiems pir-

(Nukelta į 3 psl.)

Katalikų Federacijos suvažiavimas

Kanados Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimas šaukiamas Toronte š. m. rugsėjo 7 d. ir prasidės 3 val. p.p. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje — įėjimas iš 32 Rusholme Pk. Cres.

Suvažiavimo dienotvarkė:

1. Atidarymas,
2. Prezidiumo sudarymas,
3. C. Valdybos pranešimai,
4. Revizijos Komisijos pranešimas,
5. Skyrių bei atskirų vietovių pranešimai,
6. Diskusijos dėl pranešimų,
7. C. Valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai,
8. Ateities veiklos plano aptarimas,
9. Klausimai ir sumanymai,
10. Kun. dr. J. Gutausko paskaita "Bažnyčia išeivio gyvenime".
11. Arbatėlė, į kurią kviečiami visi suvažiavimo dalyviai, taip pat nariai visų tų organizacijų, kurios priklauso KLK Fed.

Pagal KLKF statuto § 4 KLK Federacijos Tarybą sudaro ir į suvažiavimą kviečiami:

"Kanadoje veikiančių liet. katalikų organizacijų centro ir skyrių valdybų nariai, pavienių liet. katalikų organizacijų valdybų nariai, Federacijos skyrių ir seniūnijų pirmininkai, Kanadoje nuolatinai gyveną liet. kunigai, vienuolijų vyresnieji, Kanadoje leidžiamų liet. kat. laikraščių redaktoriai-ės".

Atskirų kvietimų niekam nebus siunčiama. Šį pranešimą prašome laikyti kvietimu.

Į suvažiavimą atvykštą KLK Federacijos skyrių bei organizacijų atstovai prašomi iš anksto susitarti, kuris iš jų padarys pranešimą apie katalikišku organizacijų veikla bei sąlygas jų gyvenamoje vietovėje. Kiekvienos organizacijos atskiriems pranešimams neužtektų laiko.

Visi suvažiavimo dalyviai yra prašomi dalyvauti Lietuvos Kankinių Kryžiaus šventinimo iškilmėse Midlande. **Fed. valdyba.**

Savaitės įvykiai

Vakariečius staiga išjudino tarpžemyninė sovietų raketa, išsprogdinta šiaurės rytų Sibire. Pasak sovietų ji galinti lėkti 5.000 mylių ir pasiekti taikinį betkurioj žemės rutulio vietoj 12 mylių tikslumu. Tuo tarpu sovietai kol kas labai didžiuojasi ir nusiginklavimo konferencijoj Londone pasidarė dar labiau nesukalbami. JAV praėjusį pavasarį bandė tarpžemyninę raketą, bet nesėkmingai. Kol kas jos teturi 1.500 mylių raketas ir netrukus ketina pradėti bandymus su 5.000 mylių raketomis. Sovietų pranašumu susirūpinusi JAV vyriausybė įsakė peržiūrėti krašto strategiją kartu pabrėždama, kad naujasis sovietų laimėjimas nereiškiąs grėsmės JAV ir kitiems kraštams, nes jis esąs dar toli nuo praktinio panaudojimo. Be to, JAV turinčios ir toliau persvarą puolamojoj aviacijoj, kurios staigūs smūgiai sunaikintų Sov. Sąjungos didžiuosius centrus. Esą II D. karo metu tik 10% bombonešių buvo sukliudomi priešlėktuvinės apsaugos. Panašų pareiškimą padarė ir Š. Atlanto S-gos karinių pajėgų vadas Norstadt. Kanados min. pirm. Defienbaker pabrėžė reikalą stiprinti Amerikos žemyno gynybą, tobulinant jau įrengtas radaro linijas. Pagal sovietų gen. Pokrovskio išvedžiojimus, radaras esanti menka apsauga, nes tarpžemyninė raketa lekianti tokiu greičiu, kad radaras galįs duoti pavojaus perspėjimą tik 50 sek. prieš raketos sprogimą.

Vakariečiai tuo tarpu vėl užgulė ant karinių problemų, ypač raketinių atomo bombų tobulinimo, kad pralenktų sovietus, nes pastarųjų pranašumas daugeliui tautų darytų įspūdį ir paskatintų pasitraukti nuo vakariečių bei tapti neutraliomis, kad tuo būdu išvengtų pavojaus. Sovietams gi to ir tereikia. Neutralius kraštus jie moka traukti savo tinklan.

Syrai Maskvoj

Prosovietinė Syrijos vyriausybė, paėmusi į savo rankas visišką vadovavimą, skubiai stiprina savo pozicijas. Sovietiški tankai saugo kelius į Damaską, o sovietiški MIG lėktuvai raižo Syrijos erdvę. Speciali delegacija išskrido Maskvon derėtis dėl sovietų naujos pagalbos Syrijai: ginklais, mašinomis, specialistais. Sovietai jau anksčiau buvo sutikę duoti tokią pagalbą už $140 mil.; dabar skubiai tariamasi dėl jos vykdymo. Vakariečiai stebi Syrijos įvykius su susirūpinimu ir bando sovietų itaką ten sukliudyti. JAV ir D. Britanijos laivynu daliniai budi Vidužemio jūroj. Ir sovietai pasiuntė jau trečią savo laivų grupę Vidužemio jūron. Syrijos prezidentas Kuvatly, bandęs kairiįjį sparną kariuomenėj prilaikyti, liko priverstas pasiduoti prosovietiniams elementams. Sveikatai pataisyti jis turįs išvykti Šveicarijon 3 mėn.

Afganistanui sovietai suteikė $25 mil. vertės pagalbą.

Vadai ėdasi

Kremliaus vadai tebesivaržo dėl valdžios. Nustūmęs Molotovą, Malenkovą, Kaganovičių ir Šepilovą, Nikita siekia juos galutinai sukompromituoti. Jo iniciatyva visoj Sov. Sąjungoj vyks ta mitingai, smerkią "antipartinę" grupę, o jis pats savo kalbose vanote vanoja savo priešus, vpač Malenkovą. Esą jis buvo Berijos "šešėlis ir įrankis", nusikaltęs Leningrado byloje, kur buvę sušaudyti komunistų veikėjai remiantis sufabrikuotais įrodymais. Be to, Malenkovas išnaudojęs sergančio Stalino silpnybes, akindamas jį imtis partijai žalingų veiksmų. Šį savo priešą jis išsiuntė į Kazachstaną Kamenogorski jėgainės vedėju, o Molotovą į satelitinę Mongoliją Sov. Sąjungos atstovu. Kaganovičiaus ir Šepilovo likimas dar nežinomas. Nikita taipgi pasmerkė komunistus — "knygų kurmius", kurie aklai laikosi Markso raštų raidės ir priešinasi dabartinėms reformoms. Rašytojams priminė, kad jų pirmaeilis uždavinys esąs tarnauti partijai, nes "tik tie eina su liaudimi, kurie eina su partija". Pats save Nikita apibūdino kaip svajotoją ir realistą, kuris supranta ruso sielą, mato joje neišsemiamą jėgą, brangina visų Sov. Sąjungos tautų kultūrą ir gina liaudies teises nuo Stalino išnaudotojų bei klaidų. Nežiūrint dabartinių Nikitos pasisekimų, kai kurie užsienio stebėtojai įžiūri augančia opoziciją, su kuria jis grumiasi, ir mano kad jis krisiąs per 8 mėn. užleisdamas vietą marš. Žukovui.

Nauja valstybė

Britai pagaliau davė nepriklausomybę Malajų saloms po 170 metų kolonijinės valdžios. Britų vėliavą pakeitė tautinė — mėlyname fone vienuolika rėžių su pusmėnuliu ir žvaigžde, — o "God save the Queen" pakeitė savas himnas, sukurtas pagal malajų populiariausią meilės dainą. Malajai tapo 10-ju Commonwealth nariu, kurio premjeru tapo kunigaikštis Abdul Raman — "nepriklausomybės tėvas". Pirmasis jo rūpestis bus atstatyti taiką krašte, kur jau 9 metai iš džiunglių komunistai veda partizaninį karą.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Imokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

KAS NAUJO KANADOJE?

Kanados kompartijos centrinis komitetas susirinko Toronte svarstyti pašlijusių savo reikalų, ypač laikraščio "Canadian Tribune", kurio skaitytojų skaičius mažėja, nežiūrint vadovų pastangų. Po pasktuinio kompartijos suvažiavimo, kur įvyko skilimas, buvo išrinkti vadovybėn Tim Buck šalininkai, visi jo priešai buvo nušalinti, jų tarpe ir buvęs redaktorius Jack Stewart. Į Salsbergo šalininkų vietą buvo pakviesti Buck šalininkai iš vakarinių provincijų A. Dewhurst, N. Clark, S. Walsh, kurie persikėlė į Torontą. Quebeco prov. komunistų grupė yra pakrikusi ir bandoma ją atgaivinti.

★

Darbo įstatymas, kaip pareiškė min. Starr darbo dienos pro, ga, yra peržiūrimas atsižvelgiant į naujus reikalavimus, pvz. darbo gavimas po 40 m. amž., invalidų, nedarbo, rasių, darbdavių - darbininkų santykių klausimai ir kt.

★

Vaistininkams, pardavinėjantitms aštrius raminančius barbitūrinius vaistus be receptų, Ontario sveikatos departamentas ėmė kelti bylas. Londone iškeltos 127 bylos.

★

Paskolos kviečių augintojams padidintos iki $3.000. Pajūrio provinciiose yra sukrautos didelės kviečių atsargos, ir ūkininkai, negalėdami jų parduoti, reikalauja pagalbos. Ikišiol ūkininkams buvo skolinama iki $1.500. Dabar vyriausybė nutarė šią sumą padidinti nuo rugsėjo 1 d. Pakeitimas jau buvo numatytas liberalų vyriausybės ir buvusio parlamento priimtas.

★

Uranijaus atsargos Kanadoje siekia 237.000 tonų. Daugiausia jo perka JAV. Britanijai 3 m. garantuota jo už $115.000.000. Po 1960 m. uranijaus atsargos dar padidėsiančios.

★

Pusalio pardavėjai Ontario prov., nepaisydami aloholinių gėralų komisijos draudimo, pardavinėja ji ir toliau. Jie nori, kad alk. gėralų komisija ši ginčą perduotų teismui, o komisija tuo tarpu delsia, esą neturinti tam duomenų.

★

Darbininkų unijų vadas Jodoin lankėsi pas min. pirm. Diefenbakerį dėl Murdochville streiko, kuriame įvyko muštynės. Esą jose dalyvavę ir naujieji ateiviai. Min. pirmininkas buvo prašytas deportuoti juos, bet jis pa-deportuotas remiantis įtarimu; reiškė, kad niekas negalįs būti tam esą reikalingas teismo sprendimas.

★

50 sovietų mokslininkų atskrido Kanadon dalyvauti gamtos mokslų konferencijoje, kuri buvo suorganizuota tarptautinės geodezijos ir geofizikos sąjungos. Konferencija truks 12 dienų. Joje, be kitų klausimų, bus nagrinėjama dirbtinio žemės satelito paleidimas erdvėn. Vėliau sovietų delegacija, vadovaujama dr. Ivan Bardin, vyks į Vašingtoną, kur tarsis su JAV mokslininkais dėl dirbtinio žemės satelito, kuri sovietai rengiasi iššauti erdvėn 1958 m.

★

Žydų kongreso atstovai lankėsi pas min. pirm. Diefenbaker, kuriam įteikė raštą, prašydami remti Izraelio reikalus JT, jo teisės į Akvabos įlanką ir Suezo kanalą. Esą komunistų įtaka arabų kraštuose gresianti ir Izraeliui.

Londonas. — Karalienė Elzbieta (motina) gavusi pasiūlymų iš Kanados ir Australijos vyriausybių priimti gen. gubernatoriaus postą.

Vašingtonas. — Pirmojo helikopterio kūrėjas ir pirmasis juo skraidęs Igoris Sikorskis, vadovavęs savo sukurtai JAV orlaiviu firmai, pasitraukė į pensiją, palikdamas tik tos firmos patarėju.

GEDIMINAS GALVA

Įtampa Artim. Rytuose

Sprogimas seka sprogimą Artimuose Rytuose. Tik ką britams ties Nizva palaužus Imam Galib bin Ali vadovautą sukilimą Omane, 10 arabų valstybių įteikė protesto skundą JT. Šiuo būdu Maskva nori Budapešto skerdynes padaryti mažyčiu klausimėliu toje pat JTO. Vakariečiai nieko kito, be savęs, negali pakaltinti už vengrų bylos atidėliojimą.

Vargu ar galima laikyti pripuolamybe Qatar emiro atvykimą į Kairą š.m. rugpiūčio 9 d. penkių dienų pasitarimui. Tuo pat metu Rusija siunčia ginklus į Jemeną, kuris drauge su Egiptu kaltina britus, jog jie neteisėtai įsispraudė Adene. Tarp Jemeno ir Adene esančių britų karinių dalinių įvyksta dažni susidūrimai. Britų žiniomis, Jemenas ginkluojasi ateityje užimti Adeną. Tie patys šaltiniai tvirtina, kad pastaruoju metu Jemenas iš rusų gavo lėktuvų, šarvuočių, patrankų ir apskritai mažųjų ginklų.

Mažuosius įvykius nustelbė karinis perversmas ir komunistų įsigalėjimas Syrijoje. Maskva jau seniai dėjo pastangų paruošti kelią šiems įvykiams. Ginklų tiekimas ir "žinovų" siuntimas į Damaską buvo spartinami. Žiniomis iš Maskvos, už Syrijai parduotus ginklus mokėjimas atidėtas ateičiai. Gi syrijiečiai pareigūnai gyrėsi Kaire, kad netrukus gausią iš Rusijos du povandeninius ir šešis torpedinius laivus remiantis rugpiūčio 6 d. tarp Maskvos ir Damasko sutartimi.

Syrijos kaltinimas

Pastarasis perversmas nebuvo įprastinis Syrijos perversmų tęsinys. Jam buvo iš anksto atsidėjus pasiruošta, Maskvai talkininkaujant. Tai tvirtina Syrijos kaltinimas JAV, kad jos ruošusios perversmą krašte. Esą, ne vienas amerikietis "perversmų specialistas" siekė nuversti dabartinę Syrijos vyriausybę. Howard Stone, JAV ambasados ant rasis sekretorius politiniams reikalams, esą, palaikęs santykius su buvusiu Syrijos diktatorium pulk. Adib el Šišakliu ir Syrijos karo attaché pulk. Ibrahim Husseini Romoje, kurstęs juos daryti sukilimą. Husseini iš tų pareigų atšauktas, tačiau paneigęs jam primetamą kaltinimą. Įspūdžiui sustiprinti Syrijos vyriausybė paskelbė, kad amerikiečių perversminė vyriau syvė būtų gavusi apie 400 mil. dol., jei ji sudarytų taikos sutartį su Izraeliu. Izraelis yra spaigliu syrijiečių akyse, nes jie iš seno jį laiko istorine Syrijos žeme.

Ryšium su pakaltinimais amerikiečiams buvo paprašyta, jog Syriją apleistų ne tik minėtasis H. Stone, bet vicekonsulas Francis Gitton ir karo attaché pulk. Robert W. Mollay. Vašingtonas tuojau atsikirto ir įspėjo Syrijos ambasadorių Farid Zeineddine ir jo antrąjį sekretorių Jasin Zakaria išsineštinti iš JAV. Visa tai tebuvo dramos pirmojo veiksmo įžanga.

Perversmas Syrijoj

Karinio saugumo viršininkas pulk. Abdul Hamid Serraj jau seniai su rusais glaudžiai bendradarbiavo. Rusija suteikė Syrijai karines ir ūkines paramos už 150 mil. dol. Tą paramą sekė rusų "žinovai", kurie įsigalėjo ne tik kariuomenėje, bet ir kitose žinybose. Jie neveltui ten sėdėjo. Jų uždavinys buvo padaryti perversmą Syrijoje ir kraštą tuoti pilnoje Maskvos įtakoje, kad apsupus Turkiją ir užėmus svarbią strateginę vietą Artimuose Rytuose ir Vidužemio pakrantėse.

Rugpiūčio 18 d. kompartijos narys pulk. Afif Bizri atsidūrė karinės vadovybės priešakyje. Sabri el Assalio vyriausybė ir toliau pasiliko, nes ji ir anksčiau buvo komunistų įtakoje. Syrijos prezidentas Šukri Kuvatli, laikęsis nusistatymo žaisti su rytais ir vakarais, pulk. Bizri pakėlęs į generolus, išvyko į Kairą, neva gydytis. Kariuomenėje vykdomi vis spartesni valymai. Netrukus pašeks ir stambiuosius žemvaldžius, kurių žemes teks bežemiams pažadėi, kad minią patraukus.

Perversmų kraštas

Syrija, Tigro ir Eufrato kraštas, turintis arti 4 mil. gyventojų, praeityje buvo valdomas egiptiečių, asyriečių, persų, babiloniečių, graikų, romėnų, turkų ir mongolų. 1941 m. jis atgavo laisvę ir atsipalaidojo nuo Prancūzijos. Krašto gyventojai mažai kuo gali pasidžiaugti, kai perversmai sekė vienas kitą. Tautinio sąjūdžio vadas ir kovotojas už Syrijos nepriklausomybę Tukriel Kuvatli susidūrė su žemvaldžiais, kurie sutrukdė žemės reformą 1948 m. Karo pralaimėjimas prieš Izraelį sukėlė nepasitenkinimą krašte ir kariuomenėje, kariuomenės vadas pulk. Husni Zaim padarė perversmą ir įvedė karinę diktatūrą. Jis užsimojo padaryti žemės reformą. Netrukus jis buvo kariuomenės nuverstas. Jį pakeitė pulk. Adib Šišakli, 1953 m. save išrinkdinęs prezidentu. Ir jis kovojo prieš žemvaldžius ,tačiau jo polėkis liko nesekmingas. Jo uždaviniu beliko valdžioje išsilaikyti. 1954 m. vasario mėn. jis kariuomenės buvo nuverstas ir sugrąžintas iš tremties dabartinis prez. Kuvatli. Ir jo valdymo metu nuolat vyko kova kariuomenėje tarp dešiniųjų ir kairiųjų. Šiais metais Syrijos likimas apspręstas. Syrijos krašto apsaugos ministeris Kaled el Azm susitarė su N. S. Chruščiovu ne tik dėl įvairios paramos, bet ir Syrijos neliečiamybės. Maskvoje jis buvo ypatingai iškilmingai maršalų sutiktas. Rugpiūčio 8 d. sutarties sudarymą užgyrė sovietinė vyriausybė.

Felachų nelemtis

Žemės ūkiu besiverčiančių — felachų padėtis tiesiog apgailėtina. Jie yra išnaudojami žemvaldžių ir pinigų skolintojų. 36% žemės priklausė dvarininkams ir 23% valstybei. Tik 40% žemės buvo sklypais felachų, kurie vargu iš jų tegali šeimą išmaitinti. Žemės ūkyje dirbantis už dienos darbą tegauna 12 amerikietiškų centų. Kiekviename Syrios kampe užtinkamas pinigų skolintojas, kuris paglemžia du trečdalius felachų uždarbio, reikalaudamas 50% palūkanų.

Žemvaldys — effendi yra padėties viešpats. Jis yra teisėjas ir kalėjimo savininkas. Prieš perversmą žemvaldžių galia buvo sustiprėjusi, kai jie net nemažus valstybės žemės plotus užgrobė visai negalvodami grąžinti.

Nepaprastas skurdas krašte ir darbininkijos maži uždarbiai yra didžiausiu ramsčiu komunistams įsigalėti. Jie kreipia krašto gyventojų dėmesį, kad yra atėjusi valanda atsikratyti engėjų ir atgauti istorines žemes, kurios dabar valdomos Libano, Jordano ir Izraelio. Maskvai šis tautinis polėkis ypač parankus, nes suteikia progos įsigalėti Artimuose Rytuose. Vakariečių kalbos apie technikinę pagalbą, tautų laisvę ir sovietinį kolonijalizmą nusmelkia Maskvos veiksmai siekią strateginių sričių ir politinės įtakos. Ar šiuos įvykius, kai Rusija siekia atsisėsti Viduržemio pakraščiuose, užmerktomis akimis sutiks vadinamas Bagdado, Atlanto santarvės ir Vašingtonas belaukdamas iki kas jo pagalbos paprašys?

Rytų ir Vakarų susikirtimas

Kaikurie vakariečiai su pašaipa tvirtina, kad Syrijos gyventojų skaičius pastaraisiais metais žymiai padidėjęs. Mat, šiame krašte buvo apstybė rusų apgyvendinta. Jie turi aiškius uždavinius iš Maskvos. Nėra abejonių, kad jų uždavinys ne tik perversmą padaryti, bet ir staigiai viso krašto gyvenimą pertvarkyti sekant ankstesnę rusų patirtį pavergtuose kraštuose. Netrukus į Syriją atvyks ne tik gausus būrys naujų "žinovų" komunistiniam perversmui įgyvendinti, bet ir Maskvos kompartijos viršūnės naują palydovą pasveikinti. Londono žiniomis, Nikita S. Chruščiov, lydimas Anastaziji I. Mikojan ir maršalo Juriji K. Žukov, lankysis Egipte ir Syrijoje. Su pastarąja Damaske pasirašys naują sutartį, kuri dabartiniu metu yra Maskvoj ruošiama. Jei šis žygis pasitvirtins, galima suvokti kurią reikšmę Maskva teikia komunistiniam perversmui Syrijoje.

Tuotarpu dar nežinia kaip toli sutartyje pasišaus eiti. Paskutinėmis žiniomis, Syrijos kompartijos vadovas Khaled Bekdaš buvo nuvykęs į Maskvą tarpusavio pagalbos ir nepuolimo sutarties reikalu. Maskvoje jis buvęs šaltokai sutiktas, nes Kremlius visas pastangas dės iš šalies Syriją remti vengdamas tiesiog įsipainioti į karą. K. Bekdaš yra komunistinio sąjūdžio vadovas visuose Artimuose Rytuose. Nesunku numanyti kurios įtakos kompartija galės turėti kraštutinumų kraštuose — arabų pasaulyje. Dabar jau išmušė valanda, kai JAV ir Rusija susidurs akis į akį. Ar vakariečiai dabar vėl pakartos sąmyšį buvusį prieš metus Egipte?

JAV vaidmuo

JAV kieta laikysena sutrukdė š.m. balandžio mėn. padaryti perversmą Jordane. Jo karaliukas Hussein buvo tarpininku paveikti Libaną ir Iraką glaudžiau bendrauti su JAV. Pastarųjų įvykių raidoje Syrijos kaimynai: Jordanas, Irakas, Libanas, Turkija daro pasitarimus ieškodami kelio savo saugumui sustiprinti. Izraelis, kurio pasienyje syrijiečiai apkasus ruošia, paliktas savo likimui.

Arabų pasaulyje nors nevienodai buvo vertinti Syrijos įvykiai, tačiau net Egiptas jais nesidžiaugia.

Syrijoje nepripuolamai buvo perversmas padarytas, kad ten Maskva turėtų patikimą atsparą. Jos tikslas Turkiją apsupti, sausuma prieiti prie Konstantinopolio sąsiaurio (nors jis lengviau pasiekiamas iš Europos), palaužti Bagdado 1955 m. sudarytą sutartį ir paveikti ne tik arabų, bet ir muzulmoniškąjį pasaulį.

JAV ši kartą teks parodyti ganėtinos išminties ir veiklumo ne apie nusiginklavimą kalbėti, bet Artimųjų ir Vidurio Rytų tautoms pažadėtą visokeriopą pagalbą teikti. Jau pravira burna pradedama kalbėti apie amerikiečių kariuomenės siuntimą į Turkiją, kuri nuo pastarojo pasaulinio karo iki šio meto pakėlė sunkiausią krašto apsaugos naštą ant savo pečių. Karinės paramos neabejotinai prašysis ir kiti kraštai. Syrijos įvykių ženkle pradės vis garsiau virti arabų pasaulio puodas, kuriame taip apstu prieštarybių.

Artimųjų Rytų dramai ryškėjant paminėtini du dalykėliai: JAV kongreso apkarpymas užsieniui paramos ir tragikomiškoji nusiginklavimo konferencija, kurios pabaigoje užtikta žymiai daugiau painiavų, negu pradžioje ,kai vakariečiai buvo bepranašauja susitarimą.

A.A. Pulk. BRONIUI PEČIULIUI mirus,

jo žmonai Marijai Pečiulienei, dukroms Ninai Pečiulytei,

Valei Rasiulienei ir žentui gilią užuojautą reiškia

L. V. Morkūnai.

Per Latvijos žemę

RAMUTIS

(Pabaiga)

Užlipau ant velnio

Visi apsiplovėm kojas, o nuovargis spaudė prie žemės. Užsimečiau milinę, po galva pasikišau kuprinę ir, griauždamas morką, ruošiausi užsnūsti.

— Rusiche Panzer! — nežmoniškas riksmas visus pakėlė ant kojų.

Tikrai netoliese prašliaužė keli T-34 milžinai, kurie ant plento atidarė ugnį. Visi šovėm į spygliuotomis vielomis aptvertą beržynėlį. Aš įkliuvau į vielas — nei pirmyn, nei atgal. Išnirau iš milinės. Tvoroje liko kuprinė su miline. Prasidėjo pragaras, nes užskridę keliolika rusų lėktuvų pradėjo piūtį kulkosvaidžiais, patrankėlėmis ir bombomis. Triukšmas, riksmas, gaisrai. Aud ra aptilo. Palengva slenku į beržynėlio pakraštį. Laukas vėl juda gyvais šešėliais, apdengtais dūmų. Slenku griovio. Paskui mane seka Aloyzas. Prišliaužiam vikšruotą vilkiką, apsėstą karių. Iš kalbos supratau, kad jų tikslas laukais pasiekti Rygą. Ant jo susiradom vietą ir mes. Į Rygą! Kuo toliau iš pragaro!

Deja, nelemta buvo toli pajudėti. Prisistatė majoras, kuris įsakė visiems eiti sulaikyti rusų pėstininkų puolimą. Prasilaužę tankai esą sunaikinti. Be žodžio, nei nepasijutom su Aloyzu atsiradę pelkėtuose krūmuose. Jais slinkom ligi plento. Pastebėjom, kad per plentą perbėga į antrą pusę ne vienas karys. Šuolis — ir mes antroje pusėje. Traukiam pamiške tolyn nuo nelemtojo plento. Matome laukuose būrelius, bet mes traukiam palengva tolyn. Koks stebuklas, tikrai kaip pasakoj, pamiškėje ant lauko kelio mūsų juodbėris, o ant griovio kraštų sėdi mūsų vyrai. Ne visi. Mūsų puikus vertėjas Stasys beržynėly nukautas. Keli lengvai sužeisti. Trumpas nutarimas — laukų keliais visiems traukti į Rygą.

(Nukelta į 7 psl.)

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus.
NAUJAS SKELBIMAS SU NAUJENYBĖM.

Prašau perskaityti šį skelbimą ir įsitikinti, kad pasiųstį bet kokį siuntinį, o ypatingai vaistų ir medžiagų į Lietuvą bei kitus kraštus yra prieinamiausiai ir pigiausiai per

LIETUVIŲ ĮSTAIGĄ
Baltic Exporting Co.
849 College St. (prie Ossington), Toronto, tel. LE. 1-3098

Siunčiame iš Kanados:

Jūsų sudarytus, apdraustus, rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius

Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams medžiagų, kostiumams priedus ir kitas prekes.

Dėmesio dėl siunčiamų vaistų ir medžiagų iš Anglijos.

Nuo š.m. rugpiūčio mėn. 6 dienos žymiai atpiginti vaistai siunčiami iš Anglijos, pavyzdžiui:

Streptomycine arba Dihydro-Streptomycine 30 a 1 gr.	su muitu	$7.90
Isoniazid 1000 tabl. 50 mgm.	su muitu	$4.70
Penicillin in oil 1x10 cc 3 mil. u.	su muitu	$1.00
Cardophyllin /Theophillin/ 100 tabl. 0.2	su muitu	$1.10
Multivitamin 500 tabl.	su muitu	$2.80
Vitamin B. Complex Forte 500 tabl.	su muitu	$4.20
Serpasil 500 tabl. 0.1	su muitu	$4.70
Serpasil 500 tabl. 0.25	su muitu	$11.10
Vitamin B. Complex 250 tabl.	su muitu	$1.70
Phernobarbiton 500 tabl. 1 gr.	su muitu	$1.60
Aspirin 1000 tabl	su muitu	$1.70
Digoxin 500 tabl	su muitu	$3.80
Butazolidine 100 tabl. 100 mgm.	su muitu	$4.60

Siunčiame įvairius antibioticus:
Aureomycin, Achromycin, Chloromycetin, Crystamycine, Erythromycine, Penicillin, Estomycin, Mixtamycin, Seromycine, Cycloserin, Streptomycine, Dihydro - Streptomycine, Terramycin, Viomycin ir įvairias medžiagas ir instrumentus dantims taisyti.

Taip pat žymiai atpigintas oro pašto mokestis.

Dar didesnė naujiena:

Yra gauti iš Anglijos vyriškiems ir moteriškiems kostiumams bei paltams naujų vilnonių juostelėmis medžiagų pavyzdžiai. Tų medžiagų kaina PASAKIŠKAI ŽEMA, t.y.:

Keturiems kostiumams — 14 yrd. medžiaga su pamušalu ir šerine /klijonke/, įskaitant visus mokesčius — TIKTAI $72.30

Arba už tę pačią kainą 3 kostiumai ir vienas paltas arba 2 kostiumai ir 2 paltai.

Siunčiant į Aziją /Sibirą/ reikia pridėti dar $1.80

Medžiagų pavyzdžius galite pamatyti mūsų įstaigoje Toronte ir pas ponią Juraitienę Hamiltone. /Užsakant šį pakietą laiškais prašome nurodyti pageidautiną spalvą/.

Be to, siunčiame iš Anglijos kaip seka:

Siuvamas mašinas, "Hohner" akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, avalynę, įvairias medžiagas, maistą ir t.t.

Pradėjome priiminėti įvairių gėrybių užsakymus į Lenkiją. Gėrybės gaunamos ir pasirenkamos pačioje Lenkijoje, mažiausiai už $10.00 vertės. Taip pat siunčiame pinigus į Lenkiją: už $1.00 — nuo 90 iki 100 zlotų. Mažiausia pinigų suma $10.00 plius 1 doleris administracijos išlaidoms. —

Iš Anglijos viską galima siųsti oro paštu iki 20 svarų. Kiekveinas siuntinys gali susidėti iš įvairių daiktų neviršyjant nustatyto svorio.

Pagal mūsų patyrimą — dabar pats laikas pasiųsti siuntinį Kalėdoms bei žiemai

Mūsų skyrius HAMILTONE, 105 Cannon St. E., pas p. V. Juraitienę, tel. JA. 8-6686, priima užsakymus vaistams ir kitoms gerybėms siunčiamoms tik iš Anglijos.

Gyveną ne Toronte, gali vaistų, medžiagų ir kitus užsakymus bei savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius siųsti mums paštu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą

Nuo rugpiūčio 27 d. uždrausta siųsti dėvėtus rūbus, avalynę ir kt.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį — penktadienį nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Sav. A. KALUZA

A. STANČIKAS, baigęs National Radio Institute radio ir televizijos skyrių,
TAISO
TELEVIZIJOS
IR
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus yeltui. Darbas ir dalys garantuotos.
Skambinti telef. LE. 1-1602.

Elektros mechanikas
Taisau visų rūšių elektros motorus bei elektros įrankius. Taip pat taisau ir patikrinu šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektros plytas ir alyvos pečius.
Telefonas LE. 4-5697
Skambinti darbo dienomis po 6 val. vak., kitomis dienbmis betkada.
V. NORUS

MEDŽIAGOS — MAISTAS — VAISTAI
Greičiausiai ir pigiausiai persiunčiami siuntiniai į tėvynę
J. KAMIENSKI
JANIQUE TRADING CO.
535 QUEEN ST. W. - TORONTO 3 - EM 4-4025
Skyriai: Hamiltone, St. Catharines ir kitur.

bebras

Ant kiekvienos kanadiškos penkių centų monetos antroje pusėje iškaltas bebro paveikslas — tuo atžymimas šis sunkiai dirbantis mažas žvėrelis, atlikęs tam tikrą rolę Kanados istorijoje.

Praeityje brangus šio žvėrelio kailis atviliojo daug prekybininkų į mūsų kraštą. Kanados kūrimosi pradžioje Europoje buvo ypatingai brangūs bebrų kailiai, iš kurių anais laikais darydavo madingas "bebrų kepures".

Siekdamos skubaus pelno, didžiulės Europos prekybos bendrovės įsteigė prekybos postus visoje rytinėje Kanadoje. Čia jie vietoje supirkinėjo traperių sugautus kailius. Mažasis bebras tapo tiek populiarus, kad greitu laiku sumažėjo jų skaičius. Ieškodami bebrų traperiai tuo pačiu ištyrė vis didesnius krašto plotus. Kai "bebrų kepurių" mada dingo, prekiautojai buvo priversti ieškoti kitokių pragyvenimo šaltinių. Tuo būdu buvo surasta vis daugiau žemės turtų Kanadoje.

Kadangi bebras atliko didelę rolę Kanados apgyvendinime, jis skaitomas Kanados tautiniu žvėreliu ir šiandie saugomas įstatymų.

THE HOUSE OF SEAGRAM 1857 - 1957 100 YEARS OF INTEGRITY CRAFTSMANSHIP & TRADITION
The House of Seagram
Distillers since 1857

Alyvos krosnių valymas, remontas, dalių pakeitimas.
STASYS IGNOTAS
Telefonas LE. 6-5113
88 DELAWARE AVE.
Toronto

JEI SIUNČIATE MEDŽIAGŲ
giminėms į tėvynę, prašome atsilankyti į
DAVIDSON ECONOMY CENTRE
Čia gausite urmo kainomis geriausių angliškų medžiagų. Įvairiausių medžiagų pasirinkimas. — Prieinamos kainos.
231 QUEEN ST. W. (arti University Ave.) Telef. EM. 8-6576

V-JI KANADOS LIETUVIŲ DIENA

(Atkelta iš 1 psl.)

miausia dail. T. Valiui, kurio pastangomis tie paveikslai buvo surinkti net iš juos seniau nupirkusių asmenų. Atgabentas buvo pav. net Kašubos Rūpintojėlis iš Toronto Prisikėlimo bažnyčios. Rinkinys, tiesa, išėjo pripuolamas, atskirus menininkus iš jo apibūdinti būtų sunku, tačiau visa tai rodo, kad vaizduojamojo meno sritis mūsuose nėra apleista, kad mūsų menininkai dirba, kad atsiranda vis naujų jėgų. Greta seniai žinomų vardų parodoje pasirodė ir keletas visiškai naujų, dalis dar tebestudijuojančių.

Sportas šioje šventėje nebuvo labai gausiai atstovaujamas, nes tuo pačiu metu Rochesteryje vyko Š. Amerikos liet. vasaros žaidynės. Dėl to čia vyko tik krepšinio žaidynės, dalyvaujant Detroito, Hamiltono, Montrealio ir Toronto komandoms. Vyrų krepšinio rugtynėse I vietą ir Niagaros Ramovėnų skirtą taurę laimėjo Detroito komanda, II vietą ir SLA taurę Montrealio "Tauras"; mergaičių krepšinio rungtynes ir Vilniečių Sąj. taurę laimėjo Toronto "Aušros" krepšininkės. Apie laimėjimus buvo pranešta ir taures įteikė Kr. Valdybos pirm. V. Meilus iškilmingo akto metu prieš koncertą.

Susipažinimo vakare Memorial Arena patalpoje šeštadienio vakare svečių buvo apie 1.500. Tai buvo tikras senai besimačiusių žmonių pasimatymo vakaras. Vietinių saujelė, o svečių masės. Vakaras praėjo tikrai smagioje nuotaikoje. Tik gal dėl netoli, Rochestery, vykusių sporto žaidynių, buvo kiek mažoka jaunimo.

SEKMADIENIO programa buvo pradėta pamaldomis.

Katalikų pamaldos įvyko didžiulėje šv. Antano bažnyčioje, dalyvaujant apie 1.000 žmonių. Šv. Mišias atlaikė Tėvas Placidas, OFM, o pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. Kaip visada, iškalbingai prelatas kalbėjo apie Bažnyčios persekiojimus, Bažnyčios vaidmenį lietuvių tautos gyvenime. Bažnyčia visada buvo tautai atrama sunkiose dienose. Ji tokia yra ir šiandien. Tauta su Bažnyčia išėjo laimėtoja iš visų ankstyvesniųjų persekiojimų, nesulaužys jos ir dabartinis persekiotojas — bedieviškasis bolševizmas.

Po Šv. Mišių buvo sugiedotos suplikacijos, įvyko palaiminimas Švenčiausiuoju ir pamaldos baigtos Tautos himnu.

Evangelikams pamaldas šv Povilo anglų liuterionių bažnyčioje atlaikė kun. dr. M. Kavolis.

Vainiką prie žuvusių karių paminklo šventės dalyviai nunešė eisena su Kanados ir Lietuvos vėliavomis. Eisena buvo suorganizuota prie Memorial Arena, kur parkinimo aikštėje buvo paliktos visos mašinos. Prie paminklo pirmasis prabilo šventės rengimo vald. pirm. Balsas, kuris kalbą pasakyti pakvietė buvusį Kr. Valdybos, paskiau VLI Ko pirm. J. Matulionį. Kalbėtojo pagrindinė mintis buvo, kad mūsų tautos šventovės šiandien išardytos, kad ji dabar neturi kur viešai pagerbti savo didvyrių, o mes dedam vainiką prie Kanados žuvusių karių paminklo, nes ir jie žuvo kovoje už laisvę, už savo krašto ir viso pasaulio laisvę. Kuklaus vainiko įrašas skelbia: "Lest we forget — Lithuanian Federation of Canada".

Vainiką padėjus buvo sugiedota Marija, Marija ir Liet. himnas. Dalyvių, reikia pasidžiaugti, buvo tikrai nemažai ir apeigos negalėjo prasmukti pro judrios gatvės dėmesį.

Iškilmingasis aktas su kalbomis ir sveikinimais, įprastinė visų K. Liet. Dienų dalis, kaip ir ankstyvesnėse L. Dienose, pasižymėjo varginančiomis ir laiką gaišinančiomis kalbomis. Vieną kartą tą blogybę iš šių iškilmių reikėtų visdėlto pašalinti. Aktas prasidėjo pavėluotai, nes buvo laukiama ant kelių į judėjimą įklimpusių oficialiųjų valdžios atstovų. Vietoj 6 val. jis prasidėjo tik 6.30 val. Koncertas gi po pertraukos prasidėjo tik 8.30 val., t.y. nuo numatytos pradžios už 2½ val. To rezultate Liet. Dienos iškilmes užbaigiantį Liet. himną teko giedoti jau po 11 val., atseit salėje išbuvus 5 val. Mes kažkaip užmirštame, kad užtęsus be reikalo 1 val., kai dalyvių yra 1.000, iš lietuviškų žmonių atimama 1.000 valandų. Argi jie to užsipelnė atvykdami į iškilmes? Į šią visų Liet. Dienų blogybę būsimosios rengėjai turėtų atkreipti rimčiausio dėmesio. Savo didžiausią ir maloniausią metinę šventę liaukimės darę kankyne. Atsiminkime pagaliau, kad vien jau tuo mes nušaliname nuo jos visą jaunimą. Jaunimas niekad neturės tiek kantrybės, kad ištvertų 2 val. beprasmės gražbylystės.

Akto ir koncerto salė Collegiate - Vocational Institute, turinti per 1.000 vietų, dalyvius vos sutalpino. Aktą atidarė rengėjų vald. pirm. Balsas, pakvietęs programai pravesti I. Šernaitę - Meiklejohn. Šventės atidaromąjį žodį, pasveikindamas dalyvius angliškai ir lietuviškai, tarė Kr. Valdybos pirm. V. Meilus. Toliau kalba parlamentarinis darbo ministerio pavaduotojas A. Maloney, kuris pasveikina lietuvius pridėdamas net lietuvišką sakinį: "Tegyvuoja laisva Lietuva" ir pristatydina oficialią vyriausybės atstovę, kabineto narę, valstybės sekretorę, Hamiltono West atstovę parlamente, ponią Ellen Fairclough. Ji kalba apie augančią Kanados tautą, kaip vaisių bendro visų ateivių darbo ir apie kiekvienos tautinės grupės kultūrinį įnašą, prisimindama taip pat ir lietuvius. Kanada laisvės kraštas ir mūsų visų uždavinys dirbti, kad jis toks išliktų ir mūsų palikuonims. Klausytojai tuo tarpu, be abejonės, galvojo apie laisvės grąžinimą visoms pasaulio tautoms, o ypač apie jos grąžinimą Lietuvai. Kalbėtoja šitą klausimą apėjo tylomis.

Gen. konsulas min. V. Gylys sveikindamas pabrėžė, kad mes į LD susirenkame norėdami sustiprinti vienybės ryšius, pareikšti tėvynės meilę ir pagerbti didvyrius. Jis paprašė žuvusius pagerbti atsistojimu. Mūsų uždavinys vieningai vykdyti didvyrių testamentą, baigė ministeris.

Prel. Balkūnas pasveikino Čikagoje vykstančios JAV LB Kr. Tarybos posėdžio vardu, iš šurio jis į KLD buvo atvykęs ir į kurį vėl vyko. Karšti, ugningi patriotiški jo žodžiai uždegė gausią auditoriją. Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt, būkime ištikimi lietuvybei ir laisvinimo darbui — buvo jo šūkiai. O trumpą anglišką žodį jis baigė šūkiu: "Tegyvuoja Kanada ir Kanados lietuviai". Žengiąs nuo tribūnos, kad tuojau pat vyktų į aerodromą skristi atgal į Čikagą, prelatas buvo palydėtas entuziastingų visos auditorijos pritarimo ir padėkos plojimų.

Sveikino dar taip pat Niagara Falls miesto burmistras G. M. Hawkins.

VLIKo pirm. dr. A. Trimakas, kaip kviestas pagrindinis Dienos kalbėtojas, svekino Kanados lietuvius, kurių gražų LD pavyzdį jau perimą ir kaikurios kitos L. Bendruomenės. Paliesdamas mūtų tautos dabarties kančias ir laisvės kovą, p. Pirmininkas priminė, kad tai ne vienų mūsų kova, kad tai ne vien pavergtųjų kova, bet išviso kova tarp laisvės ir vergijos. Mes kovoje nesame vieni, bet mūsų pasisekimo laidas yra vieningas jungtinis darbas. Baigdamas p. Pirmininkas padėkojo Kanados lietuviams, kurių talka laisvės kovos organams visada buvo žymi ir neuždelsiama.

Toliau dar sveikino programoje nenumatyti: LLK vardu p. Audėnas ir čia pat įvykusio Vals tiečių liaudininkų suvažiavimo vardu dr. J. Pajaujis. Detroito apyl. pirm. Heningas, kaip JAV LB atstovas, perskaitė C. Vald. pirmininko St. Barzduko sveikinimą.

Programos vedėjo pagaliau su minėjo sveikinimus raštu: poros parlamentarų, CCF lyderio, "Sėjos" red. Lazausko, Londono apyl. pirm. Kudukio ir LNT pirm. V. Rastenio.

Koncertas prasidėjo po 10 minučių pertraukos.

Jį pradėjo čikagiškis Alice Stephens ansamblis — 26 mergaičių choras, išpildęs labai įvairią programą: ir kaip vienetas, ir grupėmis, ir po dvi, ir po tris, kiekvienam tokiam atvejui bent kiek persigrupuodamos.

Programa jų buvo ilga, net perdaug ilga — vien pirmame pasirodyme net 17 dainelių, o po pertraukos dar 8 numeriai. Ansamblį turėtų įvertinti mūsų scenos meno ir muzikiniai specialistai. Tai įdomus bandymas, pilnas jautrios patriotinės lyrikos. Ir miela, kad dalyvių branduolį sudaro jau šiame kontinente gimusios ir čia augusios mergaitės. Solo ir duetuose bei trio jautėsi neblogos medžiagos.

Sol. Baranauskas, tik neseniai grįžęs iš Italijos, beabejo, buvo dėmesio centre. Jis pasirodė su daugumoje jau seniau girdėtu repertuaru, išskyrus gal Puccini Nessum dorma ir Giordano Improvisso Di Chenier. Viskas skambėjo labai puikiai, solistas buvo gana geroje formoje, nors išvargęs, o metų darbo Italijoje vaisiai taip pat pastebimi ir nedaug muzikoj tenusimanančiam. Reikia tikėtis, kad netrukus solistas suruoš kur nors savo atskirą koncertą su visiškai nauju repertuaru. Beje, šaukiamas bisui solistas tik vieną kartą tesutiko ir padainavo "Oi greičiau, greičiau..."

Aktorius H. Kačinskas, kaip visada, buvo žavus. Su B. Sruogos monologu ir Baranausko Anykščių Šileliu auditoriją jis stačiai užbūrė. Prašomas daugiau, jis dar padeklamavo iš Lietuvos partizanų poezijos ir Binkio Pavasarį.

Su tautiniais šokiais koncerte pasirodė Hamiltono liet. taut. šokių grupė, vadov. Breichmanienės, akordeonu grojant J. Kanevaitei. Grupė atrodo susišokusi, pajėgi ir gražiai pašoko Kubilą, Vėdarą ir Malūną.

Ansambliui ir solistui akompanavo pijanistė G. Aleksiūnaitė - Mitchell.

Apskritai koncerto pajėgos buvo pirmaeilės ir koncertas buvo labai vertinga dovana šventės dalviams. Gal tik būtų svarstytinas klausimas ar visiškai tikslu tokios šventės proga pasiremti vien ne kanadiškomis pajėgomis.

Koncertas buvo baigtas LD rengimo valdybos pirm. Balso padėkos žodžiu. Ansamblio vedėjai p. Stephens, sol. Baranauskui ir akt. Kačinskui buvo įteikta po puokštę gėlių. Viskas baigta Tautos himnu.

Iš V Liet. Dienos įspūdžiai gražūs. Skirstydamiesi visi be abejonės svarstė klausimą, o kur susirinksime švęsti VI-osios Kanados Lietuvių Dienos? m.

LIETUVIŠKAME GYVENIME

Ir jie lietuviai. Sunku būtų šiandien išaiškinti, kas pirmas pradėjo skleisti žinią, kad JAV esama milijono lietuvių. Kad ir kaip malonus mums būtų šis teigimas, aišku, jis yra perdėtas. Bet, kad lietuvių kilmės asmenų esama žymiai daugiau už tuos skaičius, kuriuos pateikia oficiali statistika, tai rodo gyvenimo faktai. Vieni surašinėjimo metu, sąmoningai dėl įvairių priežasčių vengia pasisakyti lietuviai esą, dar kitą dalį surašinėjimą atlieką nerūpestingi tar nautojai užrašo ne lietuviais. Be to, yra ir dar tokių, kurie save lietuviais nebelaiko, bet vis dėlto kartais prisipažinti esą lietuvių kilmės nesivaržo. Teko sutikti asmenų pavardėmis Dick Ruffini, Jerry Bidock, Patrick McCoy ir pan., kurie pasirodė esą lietuvių kilmės. Beveik visi galėjo suprasti lietuviškai, gebėjo atsakyti į nesudėtingus klausimus. Kaip taisyklė tokių motinos buvo lietuvės, neretai jau čia gimusios. Teko sutikti eilę asmenų lietuviškomis pavardėmis lietuviškai nieko nesuprantančių. Užklausus apie jų tautybę, dažniausiai tekdavo išgirsti, kad jų tėvas buvęs lietuvis, bet motina ne. Iš to jau galima daryti išvadą, jog motinos yra kurkas rūpestingesnės steng damosios savo vaikučius išmokyti savo tėvų kalbos. Žinoma, tai gal ir nebūtų bendra taisyklė, bet vis jau neretai pasitaiką atvejai.

"Beisbolas" Lietuvoje. Amerikoje populiarų "beisbol" žaidimą sakosi pirmieji sugalvoję rusai. Dabar ir lietuviai studentai Kaune ir Vilniuje pradėjo žaisti ripką - ritinį, kuris, teigiama, yra senas lietuvių liaudies žaidimas. Šis žaidimas turi tam tikro panašumo į "beisbolą". Pir mosios tokios rungtynės tarp Kauno ir Vilniaus, baigėsi 7:5 Kauno studentų naudai.

Dėl siuntinių. Pažįstamas parodė laišką iš tėvynės, kuriame apie siuntinius yra šie įdomūs sakiniai: "...išvis siutinių siuntimas iš Amerikos rodo Jūsų keistą supratimą apie padėtį krašte. Kai kam tie siuntiniai, kaip ir visada būdavo, yra ir dar bus reikalingi, bet, yra atvejų, kada jie yra tapę giminių nesantaikos ir pavydo šaltiniu. Be to, atsiųstų daiktų kainos jau yra žymiai kritusios — skudurai visur mėtos". Kito gi bičiulio dėdė, iki šiol dar negavęs nei vieno siuntinio, atsiuntė laišką: "Visi čia pas mus gauna siuntinius, tik aš ne, net prieš žmones nepatogu, atsiųsk ir man!" Įdomus argumentas, ar ne?

Šveicarijos lietuvio žodis. Atvyko keliems mėnesiams atostogas praleisti į šį kontinentą buvęs mokslo dienų kolega dabar gyvenąs Šveicarijoje. Papasakojo keletą būdingesnių momentų. Pasirodo, tame krašte pasipiktinimas amerikiečiais dėl nepadėjimo Vengrijai sukilimo metu, dar ir šiandien labai gyvas. Kaikur šveicarai net atsisako priimti į butus amerikiečius studentus, tas vietas rezervuodami vengrams norintiems tęsti studijas. Prieš porą mėnesių valdinių įstaigų buvo patarta gyventojams įsigyti maisto atsargų bent keletai savaičių. Visi spėliojo kas čia bus. Ilgai nelaukus, pasiekė žinios apie valymus Kremliaus viršūnių tarpe, Molotovo grupės išmetimą. Taip pat, tam pačiam pasakotojui, teko atsitiktinai Šveicarijoje sutikti vieną buv. Lietuvos pilietį, gerai kalbantį lietuviškai ir savo metu turėjusį nuosavybės Lietuvoje, kuris šiuo metu tarnauja vienos valstybės diplomatinėje atstovybėje Maskvoje. Dažnai, vykstant tarnybos reikalais, jam tenka sustoti Vilniaus aerodrome, bet, kiek kartų bandęs, nei sykio nebuvo išleistas miestan, nors ir labai stengęsis. Šiaip, šveicarų žmonės dideli demokratai ir paprastai nuoširdūs žmonės. Šveicarijos federacijos prezidento duktė, tą visi žino, norėdama geriau išmokti anglų kalbą, išvyko Anglijon ir ten yra paprasčiausia tarnaite turtuolių namuose. Kur kitur rasite kraštą, kurio prezidentas leistų savo dukterį užsienin, ne studijuoti, bet tik tarnaite būti?

Al. Gimantas.

LIETUVIŠKI APMĄSTYMAI

Viktorui Dausai, vienam Vilniaus "Tiesos" apžvalgininkų, pagailo, matai, išeivių laikraštininkų. Iš "Draugo" cituoja jis Al. Gimantą, kad, girdi, lietuvių "spaudos bendradarbiai, pagaliau pritrūkę kantrybės, šalinasi iš lietuviškos spaudos darbo, net viešai išsireikšdami, jog dabartinėmis sąlygomis bendradarbiavimas mūsų spaudoj tėra tikras savęs nuvertinimas ir laikraštinių principų išdavimas". Daūsa toliau aiškina, jog, pagal Al. Gimantą laikraštininkams čia nevalia rašyti apie politikus ir jų įstaigas.

"Juokiasi puodas, kad katilas juodas!" Tiesa, kad lietuviška spauda išeivijoj labai reikalinga reformų, kad visuomenė, jai ir jos kūrėjams, turėtų skirti daugiau dėmesio. Tiesa, kad ir patys žurnalistai turėtų save daugiau respektuoti, savo profesijoj tobulėti. Tiesa ir tai, kad vieno "didžiausio" mūsų Čikagos dienraščio redaktorius po 48 ir daugiau darbo valandų savaitės namo parsineša mažiau kaip $60.

(The American Newspaper Guild, amerikiečių žurnalistų unija, liepos 12 d. nutarė, kad profesionalo žurnalisto uždarbis negalįs būti mažesnis kaip $200 savaitei).

Tiesa bet gi ir tai, kad "Tiesos" Dausa užsiima demagogija. O kokie gi jo principai? Ar gali jis, Rudzinskas, Laurinaitis, Žėraitis ir kiti vyr. redaktoriaus Genriko Zimano bendradarbiai bent kiek laisviau pasisakyti lietuviškais reikalais? Ar protestavo "Tiesa" prieš Maskvos tironų "asmeniškąjį kultą", prieš nekaltų žmonių deportacijas? Ar protestavo "Tiesa", kai Karaliaučius buvo prijungtas prie rusiškos respublikos? Ar protestavo Dausa, kad jauni vyrai skatinami vykti į Rusų respublikai priklausančias plėšinines dirvas, kai pusė Lietuvos žemių dirvonuoja? Ar reikalavo "Tiesa", kad kuo greičiau būtų Lietuvon grąžinti "imperialistų agento" Berijos policijos Sibiran ištremti lietuviai, ir, kad jiems būtų kompensuota? Kodėl taip besisielojas išeivijos "laikraštininkų principais" Dausa smulkiau nepasisako apie Zigmo Aleksos - Angariečio, "tautinio lietuvio komunisto", žuvimo Maskvoje 1937 m. aplinkybes? (Smulkiai jo žuvimą aprašo Arvo Tuominen, suomis buvęs Kominterno narys savo atsiminimuose neseniai išleistuose Suomijoj). O gal kartais "Tiesos" leidėjai, vardan "augštųjų laikraštinių principų", ruošiasi pasikviesti išeivijos lietuvius žurnalistus ir parodyti kaip dabar atrodo Lietuva? Važiuotume tikrai, ir rašytume teisybę!

Su dideliu susidomėjimu Niujorke sekama lietuvių - lenkų užsimezgusi draugystė. Bėda tik, kad nei NYTimes, nei kitų laikraščių ar spaudos agentūrų žurnalistai nerado reikalinga nors vienu žodžiu paminėti lietuvių dekadą Varšuvoje, nors ar tik ne jų prižiūrėti tuo pačiu metu Var šuvoj lankėsi pats Mikojanas. Visą laiką rūpėjo kaip lietuvių "stalinistai" atsineš į "gomulkininkus" lenkus ir atvirkščiai. Skaitant spaudą tarp eilučių kai ką gali įžiūrėti. Štai tokis "stalinistas" kaip Tilvytis neseniai skundėsi "Literatūroj ir Mene", kad net toj pačioj Maskvoj "esanti bloga dvasia". Tai jam bent iki pastarųjų įvykių praėjo be didesnių pasėkų. K. Korsakas, V. Mackevičius ir J. Žiugžda betgi kur kas pikčiau "protestavo", kad lenkai, jų pasitraukimą su MVD daliniais iš Lietuvos į TSRS -941 m. vadina "emigracija". Visą pokario tilvyčių, guzevičių, dovydaičių kūrybą, tik pamanykit, pavadino "daugybe menkaverčių kūrinių!" Lenkė kritikė A. Lau - Gniadovska net drįsusi pasakyti, jog A. Vienuolio prieškarinių kūrinių esą nė negalima lyginti su "pokariniais"! Lenkai aprašydami lietuvių meną tarytum gailis, kad lietuviai dailininkai ir skulptoriai pokario metais neturėję "kūrybiniam darbui tinkamų sąlygų". Korsakas ir Co. sako, kad lenkų atsiliepimai sukėlę jiems "aštrų kartėlį" ir aiškiai nebuvę parašyti pagal "internacionalinės draugystės idėjos dvasią". Girdi, tokie atsiliepimai primena jiems "buržuazinių reakcionierių laikus!"

Nei vienas Europos ar Amerikos laikraštis nerado reikalinga skelbti ir komentuoti žinią, jog Mečislovas Gedvilas, kurio pasalinimas savo laiku pasaulyje buvo įvairiai komentuotas, perėmė švietimo ministro pareigas iš J. Pupeikio.

Daugumas lietuvių veiksnių Niujorke apie permainas nė nežinojo, o jei žinojo, atsisakė jas aiškiau vertinti. Kartais net keista, kaip respublikos ir "išlaisvinimo" veiksnių kaikurie žmonės mažai žino ir, atrodo, mažai domisi tikrąja padėtim krašte.

Ukrainiečiai, "Ukrainian Congress of America" anglų kalba oficiozas, "The Ukrainian Quarterly" (Vol. XIII, No. 2 — June, 1957), prikibo prie dr. A. Trimako.

E komiteto leidžiamam "The Baltic Review", Nr. 10, dr. Trimakas, recenzuodamas prof. N. Chirovski knygą, suabejojo šio naudojamo termino "Lithuanian - Rus" valstybė tikslumu. Ukrainiečiai pasipiktino, kaip esą galima neigti "visiems gerai žinomą faktą". Girdi, "šimtuose istorijos tomų visur yra minima "Lithuanian - Russ" (arba "Ruthenian") valstybė.

Pateikiama citata parodo, kaip ukrainiečiai ir rimtesni gudų veikėjai mato savo "praeities stiprybę".

"...Jauna, dinamiška lietuvių valstybė, 13 pabaigoj ir 14 amžiau spradžioj greitai išsiplėtė per buvusias "rus" (dabar gudų ir ukrainiečių) žemes iki pat Juodosios jūros šiaurinių pakraščių, įskaitant Kijevą, senųjų "rus" sostinę, įjungdama visas šias žemes į savo teritoriją.

Natūralu, kad šitoks politinis organizmas, į kurį buvo įjungtos teritorijos su augštesne Rytų Krikščionių kultūra, nors jos ir buvo mongolų nuniokotos, negalėjo išlaikyti senojo tautinio charakterio, nes lietuviai tesudarė vos ketvirtadalį gyventojų. Naujasis politinis organizmas, kurio sostinė buvo Vilnius (The Ukrainian Quarterly rašo "Vilna", nors labai piktinasi, jei kas Lvovu vadina Lvivą. A.), išsivystė į lietuvių - rus (arba rutėnų) federaciją(?), kurioj dominavo kijivinė kultūra. Kijivo senoji literatūrinė kalba iki pat 16 amžiaus pabaigos buvo šios valstybės, tiksliau tariant federacijos, oficialioji kalba".

Prieš pusmetį JAV lietuviškoj spaudoj buvo nusiskųsta Seimų lietuviškų mokyklų skurdžiu likimu, nusiskųsta, kad lietuvius ypač uoliai persekioja kaikurie lenkomanai kunigai. "Tiesa", liepos 6 d. rašo, jog padėtis kiek pagerėjo, kai iš Seinų apskrities Punsko apylinkių į Mokytojų Tobulinimos Institutą Vilniuje šią vasarą atvyko lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai A. Pečiulytė ir J. Vaina. Pateikiama jų nuotrauka su prof. J. Balčikoniu.

Lešek Golinski, "Tribuna Liudu" korespondentas, apsilankęs neseniai Vilniuje prikiša dabartiniams architektams, kad jų "pastatai atrodo per daug jau kukliai šalia senųjų, gotikos, baroko ir renesanso kūrinių".

Ką dėl šios kritikos pagalvotų JAV lietuviai architektai?. Ar nebūtų galima padėti Vilniaus ir Kauno architektams inspiracijomis, literatūra? **Alm.**

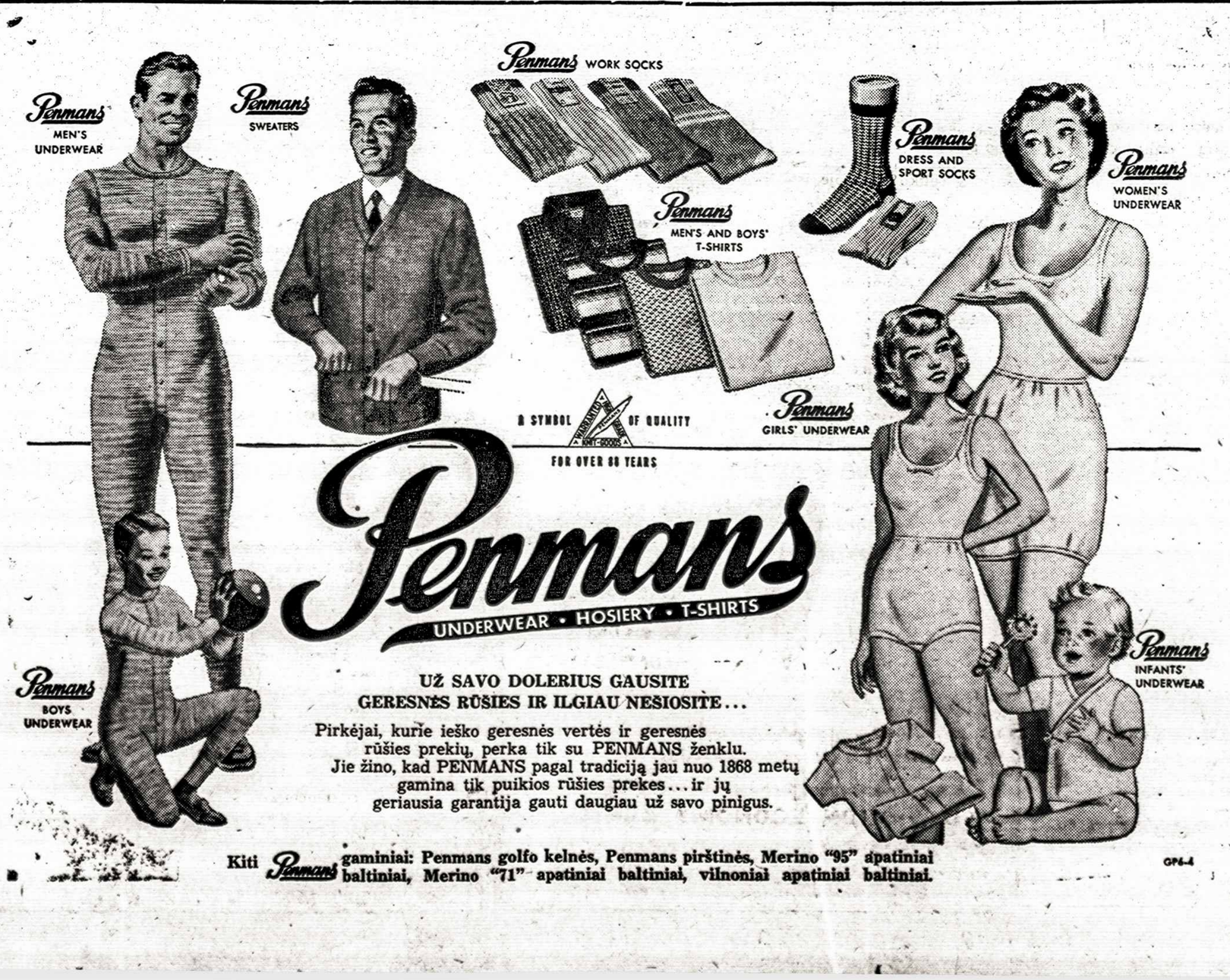

Toronte, Šv. Jono Kr. parapijos patalpose buvusi Liet. Valst. Teatro baleto šokėja (šiuo metu p .Boriso Volkovo baleto studijos mokytoja)

p. ORENTIENĖ - SMOLSKYTĖ

atidaro savo

Lietuvišką

Baleto Studiją

Pamokos pradedamos šių metų rugsėjo mėn. 16 dieną.

Į studiją priimamos mergaitės ir berniukai nuo 7 iki 20 m. amž. Norintieji šią studiją lankyti prašomi registruotis pas p. Vladą Eižiną (krautuvė šalia "Rūtos" valgyklos, 996 Dundas Street West) arba telefonu LEnnox 6-8841.

Ten galima gauti visas šiuo reikalu reikalingas informacijas.

Studijos administracija.

Pavergtoje tėvynėje

Jurbarke klebonauja kun. Vaclavas Tamašauskas, rašoma viename laiške iš Lietuvos, o vikarauja grįžęs iš Sibiro buvęs Skirsnemunės klebonas kun. Vincas Byla. Grįžęs iš Sibiro Tėvas Augustinas Dirvelė (laiške rašo, kad "tėvas Augustinas kapucinas, bet, rodos, tėvo Augustino kapucino nėra buvę. Buvo jurbarkietis tėvas Augustinas pranciškonas). Jis buvo paskirtas Vertimų klebonu. Po pusės metų turėjęs vesti rekolekcijas per šv. Juozapą Jurbarke, bet prieš pat rekolekcijas vėl buvęs suimtas ir išvežtas nežinia kur. (Anksčiau buvo žinių, kad pranciškonas Tėvas Augustinas Dirvelė yra miręs. Gaila, kad čia mums prisiųstoje žinutėje nepažymėta, kuriais metais jis turėjo vesti rekolekcijas Jurbarke, bet buvo vėl išvežtas. Jei tai buvo prieš keletą metų, žinia apie jo mirtį galėtų būti tikra. **Red.**)

Kauno miesto kp. komiteto sekretorius yra Maniušis.

Išloše loterijoje, bet... prekės nėra. Taip buvę Vilniaus univermage (universalinėj krautuvėj), kur buvę išduodami daiktiniai laimėjimai pagal visasąjunginio jaunimo festivalio loterijos bilietus". Reporteriai, pasidžiaugę kaip viskas gražiai vykę, kaip Stasė Kupčiūnienė vos spėjusi dalinti laimikius, primena, kad buvę ir tokių atsitikimų, kad pav. bilietas išloše moterišką dviratį, o jo krautuvėje nėra. Kitas išlošęs "automatinių plunksnakočių komplektą", o jų taip pat nėra. Girdi... gal po savaitės, kitos bus... Sąrašai loterijai paliktinų prekių buvę gauti prieš mėnesį (rašo liepos 2 d.), bet parduotuvės vedėjas Pr. Marcinkevičius nepalikęs. Matyt, tų prekių vis trūksta...

Adomo Lasto "Poezijos rinktinė" išėjo iš spaudos liepos mėn. pradžioje. Joje sudėti eilėraščiai nuo 1910 m. A. Lastui šiemet spalio mėn. sukanka 70 metų. Rinktinėje išspausdinta A. Lasto autobiografija ir straipsnis apie jį Eug. Matuzevičiaus.

Augštuosiuose Šančiuose "šimtamečių ąžuolų ir liepų paunksmėje palaidoti kariai ir partizanai, žuvę kovose prieš hitlerinius okupantus", rašo "Tiesa". Ten kasmet rugpiūčio 1 d., Kauno "išvadavimo" metinėse esą ruošiamas žuvusiųjų pagerbimas. Čia esąs pastatytas skulptoriaus Bučo (Salomėjos Nėries vyro) darbo "obeliskas kariui nugalėtojui", o šiemet "atidarytas žuvusiems partizanams originalus keraminis antkapis, kurį pagal arch. Vitkausko projektą pagamino keramikas dailininkas Miknevičius".

Rajonų kompartijos komitetų sekretoriai: Šakių L. Gurskis; Švenčionių I. Ivanovas; Zarasų A. Jakas; Kėdainių T. Jančaitytė; Joniškio V. Kateiva; Dotnuvos M. Mikalauskas; Pasvalio J. Novickas; Šalčininkų A. Romanovas. Troškūnų A. Račinskas; Kalvarijos V. Sakavičius, Skuodo M. Staškevičius; Marijampolės L. Žečius.

(E) **Naujas kalkių klodas** atrastas Varnių rajone, Virvutės kolchozo laukuose. Kalkės esančios labai geros kokybės. Kalkės jau eksploatuojamos ir vežamos į apylinkės kolchozus.

Rokiškio festivalis — dainų, šokių, sporto šventė — buvo gegužės paskutinį sekmadienį. Jau šeštadienį oras staiga taip atšalo, kad sportininkai ir kitokie programos dalyviai, kurie turėjo pasirodyti vasaros aprangoje visai sušalo.

Buvo surengtos ir dviratininkų lenktynės Rokiškis - Pandėlys ir atgal. Iš jų penki susižeidę buvo nuvežti į ligoninę.

Įdomios kainos. Sveikatos apsaugos ministerijos vyr. formacijos valdyba "Tiesoje" skelbia superkanti butelius ir nurodo kainas: buteliukas iki 50 g. talpos po 15 kapeikų už vieną, butelius iki 200 gr. talpos (penktadalis litro) po 45 kapeikas, o butelius po 400 g. talpos (t.y. arti puslitrio) po 60 kapeikų.

Mineralinio vandens bonkas superką: puslitrines po 1 rub. 20 kap., o litrines po 1 rublį 70 kp.

Įdomu tad kiek gi tenka mokėti už mineralinio vandens bonką, jei vien bonka kainuoja 1 rb. 70 kapeikų?

(E) **Kauno hidroelektrinės** pagrindinė talpa užimsianti 12 ha. Statyba eina jau daugiau kaip metus. Anot Vilniaus radijo, jau esą pajudinta apie 5 milijonai kubinių metrų grunto. Vietose daubos gylis esąs 15-16 metrų žemiau Nemuno vandens. Netrukus dauba bus pradėta betonuoti.

(E) **Kiek gausią rugių pavyzdiniai kolchozai?** Vilniaus radijo žiniomis, Kapsuko (Marijampolės) rajone kaikuriuose kolchozuose šiemet būsią gauta vidutiniškai po 18-29 centnerių iš hektaro, o kaikuriuose derlingesniuose masyvuose net iki 28 cnt. Tie skaičiai, žinoma, nieko nepasako apie visos Lietuvos dabartinius rugių derlius.

(E) **Apie 1.000 jaunų kauniečių išvežta į Kazachstaną** rugpiūčio 5 d. Viso iš Kauno šiemet bus išgabenta į "plėšinines žemes" derliui nuimti apie 1.500 jaunuolių, pranešė Vilniaus radijas. Tai esą tris kartus daugiau, negu praėjusią vasarą.

(E) **Lietuviškos vynuogės** pasirodė Kauno parduotuvėse, kurių derius šiemet esąs labai geras. Nepriklausomybės laikais vynuogių buvo Lietuvoje išauginami žymūs kiekiai.

(E) **Iš Vilniaus bus tiesiami** augštos įtampos elektros laidai į kaikuriuos Aukštaitijos kolchozus.

Žemaičiai Hamiltono Liet. Namų avangarde

Hamiltono lietuviai pasiryžo atsiekti lietuviškame darbe paties didžiausio tikslo — pasistatyti gražius Tautos Namus. Tam pritaria visi, betgi to dar maža. Reikia didesnio kapitalo. O tam reikia savęs atsižadėjimo. Investuoti šimtą ar daugiau dolerių į bendrą tautinę nuosavybę ilgesniam laikui, reiškia kaiko laikinai atsisakyti sau. Va, čia ir yra sunkiausiai pereinama riba. Taigi tad ir Hamiltono Liet. NF valdybai yra labai brangūs visi tie tautiečiai, kurie jau šio darbo pradžioje ją palaiko gyvu pavyzdžiu.

Rugpiūčio viduryje Liet. Namų reikalu teko apsilankyti pas **Moniką ir Juozą Kanevus**, 382 Victoria Ave. N. Buvau sutiktas tikrai nuoširdžiai ir po trumpo pokalbio gavau pažadą, kad po savaitės jie įnešią $100. Sutartą dieną M. Kanevienė pasitinka su $200 grynais. "Pasikalbėjom, apgalvojom ir nutarėm, kaip čia vienas būsime Liet. Namų nariu, o kitas ne. Įrašykite kiekvienam po šimtą", paaiškino ji.

Žinoma, įspūdis buvo malonus, juo labiau, kad to visai nesitikėta. Ta proga norėčiau ir visus su šia šeima, jau šių metų pradžioje atšventusią auksines vestuves, supažindinti.

Kaneva Juozas, gimęs 1879 m. Salantų parap., į Kanadą atvyko 1913 m., palikdamas laikinai savo jauną žmoną ir mažus vaikus Lietuvoje. Užklupus I Pas. karui šeimos atsiėmimas nusitęsė iki 1923 m. Atvykęs į Kanadą, apsistojo Montrealyje. Į Hamiltoną persikėlė po 10 metų, kur ir dabar gyvena.

Simpatingoji p. Monika, sujungusi savo gyvenimą su Juozu 1907 m., pasiekė Kanadą 1923 m. Ji irgi yra žemaitė — salantiškė, išlaikiusi iki šiai dienai visas gerąsias žemaičių ypatybes. Kad ir daug metų praleidusi sunkiame gyvenime, ji ir šiuo metu yra linksma, energinga, pilna optimizmo.

M. ir J. Kanevų pavyzdys NF v-bai bus dideliu paskatinimu išvesti pradėtą Liet. Namų įsigijimo darbą iki gražios pabaigos.

Po vienos žemaitiškos staigmenos — Kanevų įsijungimo į NF narius atėjo kita dar didesnė, irgi žemaitiška. Rugpiūčio 26 d. į NF įstojo Stasys Uikis, kilęs iš Laižuvos parap., Auksodžių k., Viekšnių valsč., įnešdamas tūkstantį dolerių. Šiam tauriajam žemaičiui, manau, "TŽ" Redaktorius neatsisakys vietos vėlesniame šio laikraščio numeryje, kas sudarys šio rašinėlio antrąją dalį, o gal tuo tarpu atsiras ir daugiau, nes mielasis Stasys pareiškė, kad jo geras prietelius ateis į NF su penkšimtine.

Sk. St.

HAMILTON, Ont.

Ekskursija į Kankinių Kryžiaus šventinimo iškilmes. Rugsėjo 8 d. Kanados kankinių šventovėje — Midlande šventinamas lietuviškas kryžius Lietuvos kankiniams pagerbti. Šia proga Hamiltono at-kų kuopa organizuoja ten ekskursiją. Išvykstama rugsėjo 8 d. 7.30 val. ryto nuo lietuvių bažnyčios.

Turintieji savo mašinoj vietų ir neturintieji susisiekimo priemonių, prašom registruotis pas kuopos pirm. J. Pleinį, telef. JA. 9-5129.

Hamiltoniečiai, į šias iškilmes vykime visi kuo skaitlingiausiai.

A. G.

Pradedami mokslo metai. Hamiltono lietuvių vysk. M. Valančiaus vardo šeštadieninėje pradžios mokykloj 1957-58 mokslo metai pradedami rugsėjo 7 d., šeštadienį, St. Mary mokyklos patalpose (ten pat, kur ir praeitais metais buvo), sekančia tvarka:

Šeštadienį 9.30 val. ryto vaikų registracija, susitvarkymai ir t.t.

Sekmadienį, rugsėjo 8 d. 11 val. visi mokiniai organizuotai dalyvauja pamaldose Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Mokiniai susirenka į salę po bažnyčia 10.30 val. susitvarkymui.

Mokiniai į mokyklą priimami visi, kuriems iki rugsėjo 30 d. bus suėję 6 metai amžiaus.

Rugsėjo 14 d., jei bus gražus oras, visiems mokyklos mokiniams rengiama iškyla - gegužinė su ivairiausia programa gražioje Werpst Fols vietovėje už Dundas miestelio.

Visi mokiniai bus nuvežti ir parvežti, skaniai pavaišinti, už ką nieko nereikės mokėti. Išvyka numatoma nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Apie tai bus plačiau sekantį kartą toje pat vietoje.

Mokyklos vedėjas.

Namų Fondas iki šiol stambiausią čekį — $1.000, gavo iš Uikio Stasio, kuris jį NF v-bos pirmininkui rugpiūčio 26 d. atvežė į namus. Prie čekio įteikimo dalyvavo v-bos narys Vl. Stabingis.

St. Uikis yra iš anksčiau atvykusių lietuvių tarpo, kilimo žemaitis. "Dabar duodu tūkstantinę, o kai pradėsite statybos darbus, pridėsiu dar du tūkstančius, nes myliu Lietuvą, myliu lietuvius".

NF v-bai ši St. Uikio staigmena daugiau negu brangi. Kiek ji suteiks ryžto jos nariams pasiimtą darbą varyti iki gražios pabaigos! Ačiū mielajam St. Uikiui, tūkstantį kartų ačiū!

Gailestingųjų seserų mokyklas Hamiltone šiemet baigė 3 lietuvaitės — Rita Kemežytė, Teresė Verbickaitė ir jau čia gimusi Ivanauskaitė.

Sveikiname mieląsias lietuvaites, išeinančias į savistovų gyvenimą ir linkime daug daug laimės.

Paskutinę gimnazijos klasę (13-tąją) baigė Valdas Mureika ir Vaidotas Kvedaras. Universitetinėm studijom V. Kvedaras pasirinko odontologiją, o V. Mureika inžineriją (cheminėje srityje).

Nuoširdžiai linkime abiems jaunuoliams sėkmingai atsiekit savo užsibrėžtų tikslų.

Juozo ir Onutės Kanevų šeima pasižymi dideliu muzikalumu. Daugumas pažįstame jų vyresnė dukrelę kaip puikią akordeonistę. Nuo jos neatsilieka jos mažas dar tik 11 metų broliukas Ramonas, jau prieš tirs metus viename konkurse iš 60 dalyvavusių laimėjęs pirmą vietą ir stipendiją. Rugpiūčio 23 d. pripuolamai užsukau į jų namus ir buvau sužavėtas mažojo Ramono, kaip akordeonisto gabumais. Malonu konstatuoti, kad mūsų kolonijos lietuviškasis jaunimas visose srityse yra puikus mūsų tautos reprezentantas.

Lietuvių Namų narių gretos vėl padidėjo 4 naujais nariais. Po $100 paskyrė Monika Kanevienė, Bulionienė Rūta, Sukojevičius Jonas ir Onutė ir Simas Bakaičiai Du iš jų yra seniau atvykę tautiečiai. Visiems siunčiame nuoširdų ačiū ir prašome visus lietuvius jungtis nariais. Ši graži idėja, taip nedrąsiai pradėta siekti tik praėjusių metų pradžioje, šiuo metu įeina į įsisiūbavimo fazę. Nebūkime jai abejingi.

Dėmesio šildymo alyvos vartotojams! Kaip buvo malonu NF rugp. 21 d. gauti Gillies - Guy čekį $135, kurie atėjo į Fondo kasą nieko nenuskriaudę. Šią sumą b-vė prisiuntė Namų Fondui kaip komisą už sudarytas su 9 lietuviais sutartis per š.m. liepos mėnesį. Štai yra tie gerieji tautiečiai, kurie pirmieji paklausė NF v-bos prašymo ir patys nieko nenustoję, stambiau padidino NF lėšas: P. Labuckas, V. Mikalonis, J. Stanius, K. Gudinskas, J. Steiblys, S. Burdinavičius, J. Bajoriūnas, B. Šopys ir A. Jazbutis. Nuoširdus jiems ačiū.

Iki šiol per NF užsisakė alyvą tik 30 lietuvių, o tikrai galėtumėm visi tai padaryti, bet visa bėda su tuo lietuvišku "nepatogu atsakyti". Tik rimtai pamąstykime: svetimai b-vei atsakyti, girdi, nepatogu, o kad savi lietuviški namai netenka kelių tūkstančių dolerių — ar tai jau tikrai patogu?

Dar turime rugsėjo ir spalio mėnesius. Skambinkime tuo reikalu R. Rimkevičienei, tel. JA. 9-7633 arba St. Bakšiui, JA. 9-4662.

Atitaisymas. "TŽ" 35 nr. š.m. rugp. 29 d. klaidingai išspausdinta, skelbiant naujus NF narius, vieno tautiečio pavardė. Išspausdinta Gimbinas Vacys, o turėjo būti Gumbinas Vacys. Mieląjį p. Vacį už šią klaidą atsiprašome.

Sk. St.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES

Prie Jungtinių Tautų Niujorke rugsėjo 8 d. 3 val. p.p. rengiama didžiulė demonstracija. Rugsėjo 10 d. susirenka JT specialiai sesijai svarstyti pranešimo Vengrijos reikalais. Niujorko visuomenė nori pareikšti savo simpatijas Vengrijai ir kartu pakelti balsą už laisvinimą pavergtųjų. Demonstracijos reikalus tvarko dr. Fabian, 131 Riverside Drive, New York.

"Lietuva Europos nugalėtoja". Tokiuo vardu Los Angeles ruošiamas filmas, kuris pavaizduos Lietuvos galybės bei išsiplėtimo laikus ir mažėjimą.

Clevelando LB apylinkės paskelbtam dramos konkursui gaunama vis naujų ir naujų veikalų. Jury komisijos pirmininke išrinkta Aldona Augustinavičienė, o sekretorius Petras Maželis.

Kennebunkporte rugsėjo 4 d. renkasi JAV veikiančių provincijų vadovai svarbiems pasitarimams. Dalyvaus lietuvių, kroatų, vengrų, slovėnų, slovakų ir bizantinų provinciolai. Suvažiavimui vadovaus specialus generolo paskirtas delegatas.

Trys liet. pransiškonai klierikai rugpiūčio 16 d. šv. Antano vienuolyno koplyčioje davė amžinuosius įžadus.

Nepriklausomos Lietuvos pinigų rinkinį sudarinėja šv. Kazimiero seserų muziejus. Monetų rinkinys jau turimas gana pilnas, tačiau dar yra trūkumų banknotų rinkinyje. Jeigu kas galėtų tam muziejui kokius Lietuvos banknotus skirti, yra prašomas kreiptis į seselę Perpetuą, Sisters of St. Casimir, 2601 W. Marquette rd., Chicago 29, Ill. Tuo adresu prašoma taipgi siųsti senas maldaknyges, kurių kolekciją muziejus sudarinėja.

Kun. St. Yla ir kun. V. Cukuras rugpiūčio 23 d. laivu išplaukė į Europą.

Sovietai keršija. Keletas asmenų Lietuvoje jau buvo gavę sovietinių įstaigų leidimus išvykti užsienin pas savo artimuosius. Dabar, staiga, tie leidimai atšaukti. Kaip sakoma, kažkas nutikę. Paaiškėjo ir tas "kažkas". Mat, Čikagos teismas neseniai neišleido mažamečių vaikų pas jų tėvus sugrįžusius Rusijon (Kozinų byla). Tad sovietai savo ruožtu bando atsilyginti ir sustabdė, kad ir labai retą, išleidimą užsienin. Kaip ilgai tas tęsis, sunku pasakyti, bet dėl to yra nukentėjusių lietuvių, kurie ir toliau sulaikyti negalėdami išvykti Amerikon.

VLIKo prezidiumo naujasis adresas: 233 Broadway, Room 3014, New York 7 ,N.Y., tel. BE. 3-1398.

AUSTRALIJA

Į Australiją 1945-1956 m. įvažiavo 10.099 Lietuvos piliečiai, skelbia oficialūs imigracijos departamento duomnyes.

Per tą patį laiką iš Austraijos į kitus kraštus, daugiausia į JA V-bes, emigravo 293 lietuviai, atseit liko 9.806.

Latvių per tą laikotarpį atvyko 19.905 ir išvyko 231; estų atvyko 6.206 ir išvyko 137; lenkų atvyko 21.967, o išvyko 724; daugiausia per tą laiką imigravo italų — 155.000, o jų išvyko arti 9.000. Antroje vietoje pagal imigrantų gausumą stovi olandai — apie 90.000. Atskirą kategoriją sudaro britų kilmės imigrantai, kurių atvyko 547.583, o išvyko apie 256.000.

VOKIETIJA

V. Vokietijos universitetuose studijuoja apie 50 lietuvių. Dalis jų yra atvykę iš Amerikos ir kitų kraštų.

MAZAR TRADING CO.
Nuo rugpiūčio 19 dienos
persikėlė
į naują vietą 863 Queen Street West.
Telefonas tas pats - EM. 3-5520

Artėjant Kalėdoms jau pats laikas susirūpinti pasiųsti giminėms maisto siuntinėlius. Mes pasiūlome dabar prieinamomis kainomis įvairius maisto siuntinėlius. O užtikrinti jų gavimą jau pats laikas išsiųsti, kol dar nėra prasidėjęs prieššventinis siuntimas.

Siunčiame vaistus ORO PAŠTU Į LIETUVĄ. Taip pat galite per mus užsakyti siuvamas mašinas, rankines mezgimo mašinas.

PINIGAI Į LENKIJĄ: UŽ $1 — 100 ZLOTŲ. Pristatymas per tris savaites garantuotas.

Siunčiame, kaip ir paprastai, jūsų pačių sudarytus siuntinius.

Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Visų siuntinių pristatymas į Lietuvą ar kitus kraštus garantuotas.

PRANEŠAME, kad vartotų dalykų negalima daugiau siųsti.

Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės jau nauju adresu.

SHUR HEET SALES CO. LTD.
GROUP BOX No. 231 RR4 HAMILTON, PHONE FU. 5-7743
South of Mohowk Rd., Highway 6, (James St. S.)

ANTANAS ŠIMKEVIČIUS
President - Sales Manager

Jūsų lietuviška namų apšildymo bendrovė!
Kokybė ir sąžiningas patarnavimas žemomis kainomis!
Visada pasiruošę padėti įvairiose namų apšildymo problemose!
Statome alyvos burner'ius ir atliekame įvairius skardos darbus!

AUTHORIZED DEALERS
of CONTINUE-FLO FURNACES

CONTINUE-FLO ALYVOS KROSNYS:
★ Augščiausios kokybės
★ Ekonomiškiausios
★ Tvirtas įmontavimas
★ Tykus veikimas
★ Puošni išvaizda
★ 10-čiai metų garantija
★ Duoda natūraliai drėgną orą

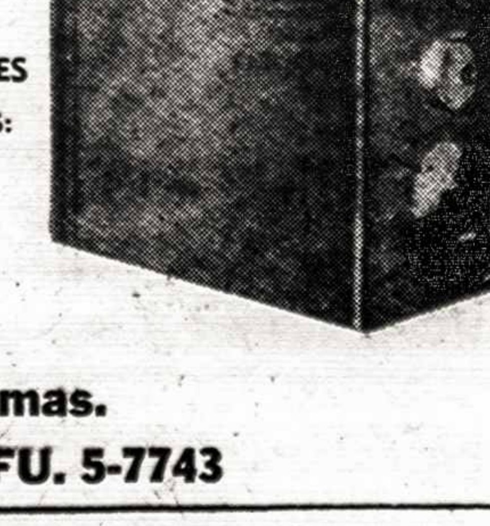

24 valandų patarnavimas.
Dėl informacijų skambinti FU. 5-7743

VYKSTANTIEMS Į ROCHESTERĮ!
Aplankykite lietvišką
"NIAGARA" RESTAURANT
1034 Hudoson Ave., Rochester 21, N.Y. Telefonas KO. 6-9802
Žemos kainos. Malonus lietuvaičių patarnavimas.

SAKAS PARCEL SERVICE
LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
314 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT.
siunčia kaip ir pirmiau iš Kanados per
Ukrainska Knyha
jūsų sudarytus medžiagos, avalynės, vaistų, naujų ir vartotų rūbų bei maisto siuntinius. Muitas pagal Ukrainskos Knyhos nustatytas kainas.

Pas mus galite įsigyti geriausios rūšies angliškos dryžuotos medžiagos, odinių kurtkių, batų su kailiukais, odos ir kitų dalykų pigiausiomis kainomis.

Taip pat galime pasiųsti iš Kanados oro paštu lakrodžius, foto aparatus, kojines, skarutes, medžiagos. Iš Švedijos standartinius maisto pakietėlius.

Visokios rūšies vaistus, vitaminus. Pvz. 5 kg. šokolado $27; 5 kg. muilo $8.75; 10 kg. kiaulinių taukų $25.50; 10 kg. cukraus $14.00; Šveicariškas laikrodis, 17 jsw. $27.00.

Telefonas JA. 9-9870.
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro kasdien, išskyrus sekmadienius ir pirmadienius.

Nuo galvos skaudėjimo ir reumatizmo –
ASPIRIN
TRADE MARK REG.
A PRODUCT OF BAYER

Greitai sustabdo skausmus

Jei jūs kenčiate galvos skausmą, nuo nušalimo, neuralgijos, muskulų skausmų, reumatizmo ar nugaros dieglių, atsimink —

Jūs negausite nieko geresnio...
Net dvigubai daugiau mokėdami!

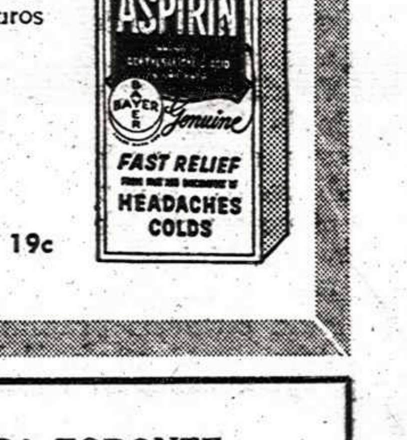

100 tabl. 79c. 48 tabl. 49c. 24 tabl. 29c. 12 tabl. 19c

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE
Mohawk Furniture
LIMITED
2446 - 8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-4224

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS

RADIJO ★ | ★ KROSNYS
ŠALDYTUVAI ★ | ★ LINOLEUMAS
SIUVIMO MAŠINOS ★ | ★ VAIKŲ BALDAI
SKALBIMO MAŠINOS ★ | ★ ĮVAIRŪS KILIMAI
TELEVIZIJOS APARATAI ★ | ★ VAIKAMS VEŽIMĖLIAI

VYRAI – MOTERYS
MOKINKITĖS PELNINGOS
MASAŽISTO PROFESIJOS

Profesinis mokymas, Anatomija, Fiziologija Histologija, Pathalogija, Higiena ir Sanitarija, Diagnozė, Klinikinis slaugymo apmokymas, Pirtinis bei garų maudymasis, Šiluminės lempos, Ultravioletinės lempos ir masažavimas.

- Įstojimui reikalinga būti baigus XII klasių ar tolygaus išsimokslinimo.
- Įsirašykite dabar rudens kursui.
- Rudens kursas prasidedad pirmadienį, rugsėjo 9 dieną, 1957 m.
- Vakarinės klasės.

Dėl smulkesnių informacijų rašykite
The Dean, ONTARIO COLLEGE OF MASSAGE
2507 Dundas St. W., Toronto RO. 2-8949 ir BE. 3-5945

Hamiltono ir apylinkės lietuviai taupykite ir skolinkitės pas savus – TALKOJE.

Indėliai, paskolos ir narie gyvybė yra apdraustos.

Talkos kasa atidaryta sekmadieniais nuo 12 iki 2 val. p.p. Parapijos knygyne, 58 Dundurn St. N., arba skambinkite iždininkui E. Lengnikui, tel. JA. 9-2114, 15 Homewood Ave., Hamilton.

BLAIVUS ŽODIS APIE LIETUVOS SENOVĘ

II.

Nustatęs senovės Lietuvos ribas (su prūsais Nemunas, su žemaičiais Nevėžis, su latviais plati miškų siena, su polockėnais, dregovičiais ir krivičiais ta pati miškų juosta, kur Merkinė buvusi parubežio pilis) Henryk Paszkiewicz pirmame straipsnyje apie Lietuvą ("Seniausioji Lietuva") apžvelgia jos vidaus santvarką bei gyvenimą. Čia to meto istorijos šaltiniuose žymiausias dalykas yra lietuvių karo žygiai į kaimynų žemes. Kadangi Paškevičius kalba apie Rusiją, todėl jis paliečia tik žygius prieš slavus. Jis tuos žygius suregistravęs savo veikale "Regesta Lithuaniae" Tomas I, 1930 m. Pasirodo ,kad iki Mindaugo lietuviai tokių kariškų žygių į slavų žemes esą žinoma 42, prie Mindaugo — 33; viso tarp 1200 ir 1263 metų (per 63 metus) 75 žygius.

Kas tokį mūsų protėvių veiklumą skatino? Tos pačios priežastys, kurios paskatino skandinavėnus "rusus" įsikurti Kijive — pasigauti grobio. Labai gali būti, kad didieji Lietuvos kunigaikščiai kilme tokie pat skandinavėnai, kurie Kijive pasidarė "rusais". Paškevičius pasakoja:

"Lietuvių žygiai pas kaimynus, šaltiniuose 12-tu šimtmečiu pradedant minimi, buvo aiškiai grobio tikslais. Lietuva neturėjo tada prekybos su užsieniu (čia cituojama J. Remeikos "Der Handel auf der Memel vom Anfang des XIV Jahrhunderts bis 1430", išėjusiame 1926 m.). Per ją nėjo joki žymūs tarptautinės prekybos keliai. Savo turtais ji neviliojo užsienio pirklių, nes ką šie būtų miškų apsuptoje Lietuvoje radę? Net vėlesniais laikais, 14 ir 15 šimtmečiais jos eksportą tesudarė miškas, kailiai, odos ir vaškas. (Ginatro klausimą P. palieka nuošaly, nes čia veikė prūsai, ne lietuviai). Tokiu būdu, Lietuvai reikėjo kokių nors kitų būdų, ne prekybos, gauti jai reikalingų dalykų. Vienintelis kelias lietuviškąjai energijai buvo grobio žygiai. Iš vienos pusės jie buvo žiaurūs, bet iš kitos rodė nepaprastą senovės lietuvių energiją bei ryžtą gauti reikmenų ir turtų, kurių turėjo augšteliau pakilėjusios tautos".

Aišku, pirmosios aukos buvo artimieji kaimynai, bet gyvenimas pamokė sukti pas tolimesnius ir turtingesnius. Tokiu būdu palaipsniui susidarė, nelyginant, Lietuvos "satelitų" juosta (kaip Polockas), kuri mainais už nepaliečiamybę grobišiavime praleisdavo lietuvių pulkus ramiai per savo žemes, ir net suteikdavo jiems reikalingų žinių. Šios juostos ribos buvusios: Dauguva, Pripetė ir Bugo upės. Lietuviai pasiekdavo Lovat upę, Volgos augštupį, ir Dniepro augštupį. Kijivas į Didįjį Naugardą šiuo vandens keliu siuntė iš Bizantijos vyną, šilką, audeklus, auksą, o Naugardas siuntė kailius, linus, apynius, druską, brangius akmenis ir kitus Vakarų Europos gaminius. Mūsų pročiams, aišku, šitokie dalykai buvo medus ūsams. Paškevičius sako: "Prieš vėlesnių laikų nuomones, vaizdavusias Lietuvą laisvai neturtingą 13-to ir 14-to amžiaus šaltiniai verčia manyti, kad Lietuvoje buvo dideli kiekiai aukso ,sidabro ir kitų brangenybių". Tie šaltiniai tai rusų "Istorinės kronikos" "Polnoje Sobranije Ruskich Lietopisiej" ir vokiečių "Scriptores Rerum Prussicarum". Be to, Livonijos Henriko rimuota kronika ir vokiečio H. Hildebrando "Das Rigische Schulbuch", išėjusi 1872 metais.

Lietuvių pulkai pirmiausia susitelkdavo ties Dauguva, kur, pasak Livonijos Henriko kronikos, lietuviai ir žemaičiai turėję 12-to šimtmečio pabaigoje ir 13-to pradžioje gerų pilių, ar stiprių pozicijų .Iš čia lietuviai vykdavo į Rygos ir Polocko žemes, bet kronikose nedaug žinių apie grobišiavimą pas polockėnus. Matyti, Lietuva jau turėjo su jais "satelitinių" santykių. Paškevičius sako: "Lietuva Dauguvos paupiu įsitvirtino netik kariškų pajėgumu, bet ir sumaniu politikavimu ginčuose Polocko su Naugardu. Trylikto šimtmečio pradžioje, kada Rygos ordinas pradėjo savo plotą plėsti, Polockas ir kiti padauguvio miestai, kaip Gercike ir Kukenois, tikėjosi lietuvių paramos. Tačiau, ši bendradarbivimo politika turėjo ir nemalonių pasėkų polockėnams. Lietuvos priešai, žygiuodami prieš ją, nepamiršdavo ir jos talkių. Todėl slavai labai gudravo ir sukinėjosi. Tas pastebima netik pas polockėnus, bet ir pas kitus Lietuvos satelitus: Pinską ir Drohičiną".

"Turėdami gerą atramos vietą Polocke", (Paškevičius pasakoja), "lietuviai, 12-to šimtmečio pabaigoje ir 13-to pradžioje kelissyk apsisuko Pskovo srityje (prie upės Velikaja) ir Naugardo krašte Lovatės paupiais, pasiekdami net ežerą Ilmen, kur stovėjo pats Naugardas. Kaikada lietuviai pasukdavo ir toliau į rytus nuo Lovatės. Čia lietuviai pasiekdavo Naugardo prekybos kelius į Volgą, vienas kurių ėjo pro ežerą Seliger ir upę Pola, kitas per upes Msta ir Tverta. Palauguviu lietuviai eidami į pietus pasiekdavo Dniepro augštupį (Smolenską)".

"Kitas lietuvių pamėgtas kelias buvo Pripetės upė, nors čia kraštas buvo neturtingesnis ir mažiau pirklių pravažiuojamas, negu Dauguva, Lovatė ir Dniepras, nes buvo perdaug balų. Lietuviai šiuo keliu vykdavo į Volinijos Vladimirą, Chelmą ir Belzą".

Kas šiems lietuvių grobio žygiams vadovavo? Paškevičius sako: "Klausimą atsakyti neleng va, nes šaltiniuose maža duomenų, kurie leistų mums įeiti į tuometinės Lietuvos vidaus gyvenimą. 13 šimtmečiu pradedant išgirstame karių vadų buvimą. (Jie vadinami kunigais arba rikiais). Surašydamos kritusius lietuvius, kronikos pamini tiesiog stebėtinus jų skaičius. (Šitą klausimą Paškevičius sakosi aprašęs savo veikale "Z zagadnien ustrojowich Litwy przedschrescijanskiej", žurnale "Kwartalnik Historyczny", 1930 m.). Šitie kunigaikščiai krašto viduje, matyti, turėjo iš protėvių pavetldėtų žemių ir namų, kuriuose gyveno ir taupė iš svetur gautą grobį. Žemes apdirbdavo jiems priklausomi žmonės. Paškevičius priduria: "Tarpusavio kovose kaikurie kunigaikščiai būdavo pavejami nuo savo valdomų žemių. Nukentėjusieji bėgdavo į Naugardą, pas kryžėnius, į Pskovą ar Livonijon. Ordinas dviems tokiems prižadėjo, sugrąžinus Lietuvon "sullen nėmen ir erbe" reiškia, atgaus savo paveldėjimą. Kitas pabėgėlis lietuvis Suxe Rygos arkivyskupui siūlęs visa savo turtą ir dirbamas ar nedirbamas žemes, kurias iš tėvų paveldėjęs.

Be abejojimo kunigaikščių buvo visokio turto, politinės įtakos ir kariško pajėgumo, bet kronikose nėra apie tai tikrų žinių. Tačiau, tai iš jų kilo taip vadinami didieji kunigaikščiai, kurie apjungė kraštą. Geriausia trylikt ame šimtmetyje žinomas Mindaugas. Paškevičius sako:

"Kaikurie Mindaugą skaito Lietuvos valstybės įkūrėju, bet kyla ir abejojimų. Mintis, matyti, atsiremia Haličo - Volynijos kronikos posakiu: "Mindovg pradėjo valdyti visą Lieutvos kraštą". Bet tikrumo nėra, nes kronikininkas panašiais žodžiais pažymi ir Mindaugo įpėdinius, kai valdžią jie paima, nors nei vienas jų nebuvo pirmuoju didžiuoju kunigaikščiu .Mano nuomone, jau buvo didžiųjų kunigaikščių prieš Mindaugą. Livonijos rimuota kronika pažymi, kad Mindaugo tėvas, kurio vardas nežinomas, buvo toks galingas, jog jam lygaus nebuvo Lietuvoje. Ta kronika liepia manyti, kad Mindaugo norą visą kraštą savo valdžion paimti įkvėpė troškimas atgaivinti savo tėvo didingąjį palikimą ir jį palikti savo sūnums. Įdomu, kad Stryjkowskis, gyvenęs 16-tame šimtmetyje, greta daugelio miglotų pasakų, paliko ir geroką skaičių patikėtinų dalykų, jų tarpe ir teigimą, kad Mindaugo tėvas, gyvenęs dvylikto šimtmečio pabaigoje, ar trylikto pradžioje, buvęs pirmasis Lietuvos didysis kunigaikštis".

"Gerą žvilgsnį į tuometinės Lietuvos vidaus būklę duoda sutartis, kurią Lietuvos kunigaikščiai pasirašė su Volynija 1219 m., nes kronikininkas išvardija 21 savo parašus padėjusių Lietuvos kunigaikščių. Pirmuoju stovi Živinbud, apie kurį nežinome nieko. Tačiau, dėmesin paėmę, kad šitai sutarčiai iniciatyva kilo ne vien Lietuvos pusėje, bet ir Žemaitijos, kuri juk su Volynija ne kaimynai, tačiau dalyvavo, ir kad šiuo metu įtvingiai kooperavo su lietuviais, galima pasidaryti išvadą, kad politinė konsolidacija Lietuvoje jau buvo žymiai pirmyn nuėjusi. Kalbėdami apie tūkstančius lietuviškų kareivių daugelyje kovos laukų, kronikininkai šitą išvadą tik sutvirtina.

"Ją patvirtina ir vėlesni žinomi įvykiai. Nusileisdamas vokiečių norams, Mindaugas užleidžia jiems kaikurias Žemaitijos ir Jotvingių dalis, nors gal tuo metu tos sritys nebuvo jo rankose. Betgi, matyti, jis turėjo tose srityse tam tikrų teisių, kurias vokiečiai vertino ir skaitė rimtomis. Matyti, ir žemaičiai tas teises pripažino, nes prieš Mindaugo mirtį jam pataré keisti politiką, ypač krikščionybės prisilaikymo atžvilgiu, už tai žadėdami priimti jo autoritetą. Mindaugo pretenzijos sritims, kurių jo valdymo metu tikrovė nepateisino, matyti, rėmėsi praeitimi ir rodo lietuvių plačios valstybės buvimą 13 šimtmečio pradžioje".

"Jei lietuvių galybės iškilimą, pasireiškusį dažnesniais grobio žygiais pas kaimynus, priskirsime didžiųjų kunigaikščių galios įsikūrimui, turėsime pripažinti, kad Mindaugo valdymo laikai maža kuo skyrėsi nuo jo pirmtakūnų. Lietuva, matyti, jau pirm jo pradėjo politiniai konsoliduotis ir valstybiškai plėtotis. Tarp 1200 ir 1263 m. kronikose užtinkame 75 lietuviškus grobio žygius: 42 prieš Mindaugą, 33 prie jo. Mano nuomone, Živinbudas, kaip vyriausias Lietuvos galva, tik tęsė valstybinį darbą, pradėtą Mindaugo tėvo. Gali būti, Živinbudui mirus, didžiojo kunigaikščio galią paėmė Dovsprunkas, vyresnysis Mindaugo brolis, o gal ir pats Mindaugas. Istorijos šaltiniai tiksliai nepasako, kada Mindaugas paėmė visos Lietuvos valdymą. Gal ketvirtame dešimtmetyje tryliktojo šimtmečio".

Vyt. Širvydas.

SPALIS – SPAUDOS MĖNUO

Lietuviškas spausdintas žodis yra tautinės stiprybės išraiška. Lietuviškas spausdintas žodis klesti spaudos darbininkų pasišventimu, bet ne leidėjų pelno interesu. Kam brangus Lietuvos vardas, kiekvienas savo jausmą teišreiškia parama lietuviškai kultūrai, pirmoje eilėje — spaudai.

Spalio mėnuo skelbiamas lietuvių spaudos mėnesiu. Ta proga prašoma:

1.—periodinę spauda — sustiprinti lietuviško laikraščio ir knygos propagandą;

2.—rašytojus—trumpomis apžvalgomis supažindinti visuomenę bent su kelių paskutinių metų knygos derliumi;

3.—leidėjus — papiginti knygas, kad geros valios lietuviui būtų lengviau ryžtis didesnio skaičiaus knygų pirkimui;

4.—kiekvieną lietuvį — patikrinti savo sąskaitas ir įsipareigojimus laikraščių prenumeratų, spaudos klubuose mokėjimų ir pan. srityse, — savo knygyną papildyti naujais leidiniais;

5.—lietuvių organizacijas—įsijungti į tiesioginį spaudos platinimo darbą vietos kolonijose.

Lietuviškos knygos ir spaudos būklė nėra džiuginanti. Spaudos mėnuo tebūna proga šią būklę pagerinti.

Jūsų knygų spinta yra veidrodis, kuriame teisingai atsispindi Jūsų ir patriotizmas ir kultūrinis lygis.

JAV LB Kultūros Fondas.

"Kovose dėl Lietuvos" II tomas

Nekantriai lauktas gen. Raštikio atsiminimų antrasis tomas pasirodė knygų rinkoje. Tai didžiulė netolimos praeities istorijos knyga, kurioje autorius gana išsamiai pateikia savo pergyvenimus bei matytus įvykius.

Šio tomo išorinė išvaizda nesiskiria nuo pirmojo, tik viršelio apdanką puošia ponios Raštikienės su dukrele Laimute paveikslas. Tas paveikslas yra tarsi išorinis ženklas, kad šiame tome yra ir ponios Raštikienės skyrelis, kuriame ji labai jautriais žodžiais aprašo savo vargingą jaunystę, gyvenimą Lietuvoje laisvės metais ir ypač savo ir savo šeimos išgyvenimą, siaučiant raudonajam siaubui. Šį skyrelį turėtų perskaityti ir lietuviškos kilmės raudonieji. Jie pilnai įsitikinti galėtų, kad komunizmas yra žvėriškumo įsikūnijimas žemėje.

Gen. Raštikis čia atskleidžia daug kam nežinomų arba mažai žinomų dalykų tiek Lietuvoje, tiek jau tremtyje. Pavyzdžiui, kad ir dėl jo pabėgimo į Vokietiją. Daug kas kalbėjo, kad gen. Raštikį į Vokietiją slaptai išvežė vokiečiai. Tikrumoje gi sužinome visai ką kitą.

Autorius atsako Lietuvos kariuomenės ir jo paties šmeižikams per spaudą. Laikraščių pavadinimų jis nenurodo, o tik pažymi, kad tai ne bolševikinis laikraštis. Kaip keista, kad kaikurie laikraščiai mūsų kariuomenės niekiname nueina taip toli, kad tenka net specialiai pažymėti, kad tai ne bolševikinis laikraštis. Atseit, tokie straipsniai tiktų tik komunistų laikraščiams. O vistik ir tų straipsnių autoriai, nors ir slapyvardžiais pasirašę, save skaito patriotais.

Tenka nustebti, kad gen. Raštikis savo asmeniškų niekintojų ne tik nepasmerkia, bet jiems net parodo krikščionišką meilę. Kai K. Drunga savo rašte VLI Kui visaip stengėsi suniekinti gen. Raštikį, šis, K. Drungai sunkiai susirgus, jo gydymui aukoja paskutinius savo pinigus. Taigi, atleisk, Viešpatie, nes jie nežino ką daro.

Kaip kas benorėtų suniekinti gen. Raštikį, jis vistik mūsų karių tarpe turi labai didelį autoritetą ir nuoširdžių lietuvių yra labai gerbiamas. Tą pagarbą jis įsigijo ne dirbtinu populiarumo ieškojimu, bet savo darbštumu, gabumais, taktu ir nenukrypimu nuo savo katalikiškų bei tautiškų principų.

Kad jo autoritetas yra labai didelis, rodo kad ir šis mažas pavyzdys. 1940 metų rudenį, kada Lietuva buvo bolševikų užgrobta, trys jauni lietuviai karininkai Vilniuje ėjo gatve ir kalbėjosi apie Lietuvos tragediją. Du iš jų buvo pesimistiškai nusiteikę dėl Lietuvos ateities. Bet trečias pasakė: "Reikia tik gen. Raštikio parašo ant įsakymo Lietuvos vyrams, ir tie driskiai moment neš kulnus iš mūsų Tėvynės". Taigi, reikia tik gen. Raštikio, o ne kokio kito generolo, parašo.

Antrame tome gen. Raštikis duoda įdomių geografinių ir istorinių žinių. Jis aprašo kiekvieną žymesnę vietovę, kur jam teko gyventi bei lankytis. Juk ir apie buvusį numatytą kviesti Lietuvos karalium kunigaikštį Urachą daug kas mažai žinojo. Čia gi autoriaus gražiai aprašyta to Uracho pilis ir pateiktas dokumentas, kuriuo tas kunigaikštis buvo kviečiamas užimti numatyto Lietuvos sosto.

Šios dviejų tomų knygos parašymas bei įvairių dokumentų surinkimas rodo, kad gen. Raštikis nuoširdžiai dirbo mūsų Tėvynei ne tik jos laisvės metais, bet ir tremtyje, kad jam pačiam su šeima teko pergyventi sunkių momentų: sunkus fizinis darbas, trūkumas maisto, drabužių, tinkamos pastobės. Tas lyg patvirtina taisyklę, kad iš vargingų pastogių kilę mūsų tautos vyrai yra daug vertingesni mūsų kraštui, negu kilusieji iš turtingųjų šeimų.

Gen. Raštikio knyga "Kovose dėl Lietuvos" yra viena vertingiausių knygų išleistų tremtyje. Ją turėtų perskaityti kiekvienas lietuvis, nors tą knygą kiekvienam įsigyti bus neįmanoma, nes jos atspausdinta ribotas skaičius.

J. Vaičeliūnas.

IV-sis Lietuvių Seserų Institutas

Šią vasarą nuo rugpiūčio 17 iki 27 d. įvyko lietuvių seserų suvažiavimas Čikagoje, šv. Kazimiero seseerų vienuolyne. Dalyvavo apie 350 seserų iš keturių lietuvių kongregacijų: Nekaltai Pradėtos Marijos, Putnam, Conn.; Nukryžiuotojo Jėzaus, Brockton, Mass.; šv. Kazimiero, Chicago, Ill.; šv. Pranciškaus, Pittsburgh, Pa .

LS Institutas buvo suorganizuotas 1954 m. lietuvybės palaikymui ir plėtimui mokykliame jaunime. Kasmet seserys susirenka viename kuriame iš šių 4 vienuolynų.

Instituto sesija tęsėsi 10 dienų. Joje buvo pasirinkta panagrinėti lietuvių tautosaką. Tam buvo pakviesta keletas kalbėtojų ją dėstyti įvairiose srityse.

Dr. Antanas Vasys, M.A., Ph.D., Fordham universiteto profesorius, dėstė lietuvių liaudies kūrybos prozinę dalį; Juozas Brazaitis, M.A., buvęs Lietuvos švietimo ministeris dėstė lietuvių liaudies lyrinę tautosaką; Leonardas Šimutis, kompozitorius ir Čikagos mokytojų kolegijos profesorius nagrinėjo liaudies dainas, o muzikas Juozas Kreivėnas supažindino su lietuviškais muzikos instrumentais. Be to, jis pateikė kaikurių kompozitorių keleta vaikams skirtų dainelių. Apie lietuvių liaudies šokius kalbėjo ir juos su savo šokėjų grupe demonstravo Bronė Jameikienė ir Bruno Shotas. Bronė Jameikienė taip pat paaiškino tautiniu rūbų rūšis ir jų skirtumus. Kalėdų eglutė užima tam tikrą vietą lietuvių liaudies mene. Šia tema kalbėjo Juozapina Daužvardienė, Lietuvos konsulo Čikagoje žmona. Su ja atvyko ir šiaudinių eglutės ornamentų gamintoja Rožė Mazelauskienė. Lietuvišką architektūra aiškino architektas Jonas Mulokas, o skulptūrą — lietuviškus kryžius ir koplytėles — dailininkas Adomas Varnas. Bendrai apie lietuviškus ornamentus kalbėjo ir pritaikyma mokyklose parodė Vladas Vijeikis.

Be tautosakos instituto programoje buvo ir praktiškos pedagogikos. Šioje dalyje buvo pravestos įvairios lituanistikos pamokos su diskusijomis. Ses. Baptista, C.J.C. pravedė Lietuvos istorijos pamoką, ses. Regeis Marie, C.J.C. geografijos; dr. Charles Parnell, M.A., Ph.D., Notre Dame profesorius — prancūzų kalbos; ses. M. Francina, S.S.C. — lietuvių kalbos; ses. M. Perpetua, S.S.C., B.A., ir ses. M. Inkrata, S.S.C. — skaitymo.

Buvo sudaryta grupinė diskusija tema "Amerikos lietuvaitė vienuolė moderniame pasaulyje". Jos pirmininkas gerb. kun. V. Bagdonaviius, M.I.C., Ph.D., o dalyvės ses. Anna Maria, S.S.C., Ph.B., R.N., ses. M. Felicia, Im.Con.; ses. Cecelia Marie, C.J.C., B. A.ir ses. M. Leona, O.S.F. Jo Ekscelencija vysk. V. Brizgys, D.D., padarė diskusijų santrauką.

Kadangi dauguma lietuviško jaunimo stovyklauja vasaros metu, ses. M. Paulė, Im.Con., patyrusi stovyklų vedėja, kalbėjo apie "Lietuviškos stovyklos tautinę programą".

Vakarais seselių pramogai suruošta kultūrinė programa: Alice Stephens ansamblis; ses. M. Bernarda, S.S.C., B.M., M.M. — choras ir orkestras; muzikas Vl. Jakubėnas — Kamerinė muzika; Adelė Druktenytė, Povilas Matiukas koncertas, akompanuojant Vl. Jokūbėnui; ses. M. Paulė, Im.Con., "Stovyklinis laužas".

Sekmadienį, rupiūčio 25 d., LSI dalyvės sudarė ekskursiia į kaikurias lietuviškumu pasižymėjusias istorines vietas Čikagos apylinkėse.

Šis LS Institutas yra akademiniai įvertintas ir dalyvės gali įsigyti tris kreditus.

Lietuviškoje nuotaikoje ir stu dijose praleidusios dešimt dienų, lietuvės seserys išsiskirstė į savo mokyklas skleisti lietuvišką kultūrą ne tik lietuvių, bet ir svetimųjų tarpe.

sm.

Galingiausias radijo siųstuvas

JAV karinė vadovybė — Pentagonas, — norėdamas kiekvienu momentu turėti tiesioginį ryšį su visais savo kariniais punktais visame pasaulyje, pasistatė už $10.000.000 radijo stotį, kuri girdima visame pasaulyje be jokios išimties ir prie visokių atmosferinių sąlygų. Net tada, kai kitos stotys negali veikti.

Dėka šios stoties ir šifrų sistemos Pentagonas gali betkuriuo momentu susisiekti su betkuriuo savo agentu, nors jis būtų tolimiausiame žemės kampely. Kad jos transliacijos nebūtų sutrukdytos, stotis yra apsupta eilės bokštų su specialia aparatūra, kuri gali išjungti betkokias trukdymo bangas, kurių atsiradimą tuojau pat užregistruoja vėl specialūs įrengimai.

Įdomu kokį siųstuvą dabar statys Maskva.

Redakcijai prisiųsta

Irena Joerg, Taika ateina į slėnį. Romanas. Nidos Klubo leidinys Nr. 19, 1957 m., London, 138 pusl.

VIENINTELĖ LIETUVIŲ BENDROVĖ ANGLIJOJE.

Baltic Stores Ltd.

(Z. JURAS)

Centrinė įstaiga 146, Holland Park Ave., London, W. 11

SIUNČIA: Maisto, Vaistų, Rūbų, Avalynės ir kitokius siuntinius į LIETUVĄ, Estiją, Latviją, Sibirą ir kitus kraštus.

Pigiausi maisto siuntiniai galima pasiųsti tik per mūsų firmą.

Maisto siuntinio pavyzdys:
5 sv. sviesto, 5 sv. taukų, 5 sv. cukraus, 2 sv. ryžių, su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis kainuoja 23 doleriai.

Mes atsakome ne tik už siuntinio vertę, bet už visas muito ir persiuntimo išlaidas. Siunčiame taip pat ir Jūsų sudarytus siuntinius.

Medžiagų pav. prisiunčiame visiems pareikalavus.
Siuntinio pristatymas garantuotas.

VAISTAI LIETUVON!
IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIŲSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus.
Visos informacijos veltui.
WALTMAN'S DEPENDABLE DRUG STORE
1147 Dundas St. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
Telefonas LE. 6-2139

NAUJA TEKSTILĖS KRAUTUVĖ
OSSINGTON TEXTILES
1173 DUNDAS ST. W., TORONTO - TEL. LE. 4-8753
Siūlo įvairiausių medžiagų siuntiniams į LIETUVĄ, Rusiją, Lenkiją ir kt. Europos kraštus. ŽEMOS KAINOS.
ATVYKITE IR ĮSITIKINSITE PATYS!

Krosnys – Gazai – Alyva – Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Šaldytojai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Šaldytuvai — gazo ar elektros. VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAI.
ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E.
Savininkai ZALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

GEORGE FEYER* ŽVILGSNIS Į KANADĄ

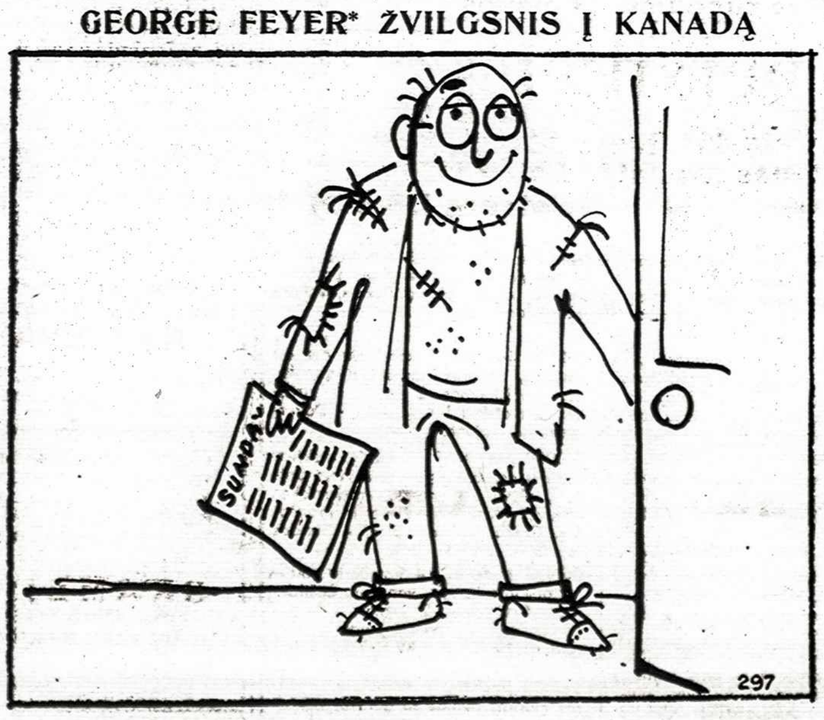

Kaip apsirengti savaitgaliui

Europoje mes vaikščiojame su geriausiais rūbais — eilutės išprosytos ir išvalytos, nauji marškiniai, kietos apikaklės, nublizginti batai. Tačiau visiškai kitaip Kanadoje. Čia yra ypatingas būdas kiekvieno savaitgalio šventimui. Čia nereikia net skustis šeštadienio rytą. Čia užsidedi blogiausius rūbus, kokius gali rasti ir dirbi darže ar rūsy. Šeštadienio vakare atrodai kaip valkata. Čia tai vadina poilsiu. Kuo daugiau pinigų uždirbi, tuo labiau jauties pailsėjęs. Mano paveiksle matomas vyras yra milijonierius, leidžias puikų savaitgalį.

*George Feyer išvyko iš Vengrijos 1948 metais ir pasirinko savo gyvenamą vietą Kanadą. Šioje paveikslų serijoje jis stebi šio krašto gyvenimą iš linksmosios pusės; paveikslus užsakė Molson's Brewery Ltd., 1786 metų naujieji kanadiečiai.

MOLSON'S CROWN ANCHOR LAGER

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

Dėmesio!!
NETOLI TORONTO PARDUODAMA 100 AKRŲ FARMA. Didelis mūro namas. Gera investacija.
KREIPTIS:
B. SERGAUTIS Real Estate
817 Bloor St. W. Telef. LE. 4-2426
DIDELIS NAMŲ PASIRINKIMAS HIGH PARK - BLOOR - ST. CLAIR RAJONUOSE.

Jei Jūsų mašinai reikalingas betkoks remontas
tad mielai esate kviečiami atsilankyti į
WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS
Čia savo kalboje išsiaiškinsite viską su prityrusiais mechanikais.
Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00
Nenusiminkite, jei kartais ir pritrūktų pinigų, WALLY'S garažas lietuviams duos kreditan, už visus atliktus didesnius mašinos remonto darbus.
Keičiama alyva ir tepamos mašinos.
TEL. NAMUOSE: LE. 3-7215 DARBE: WA. 1-9541

Mes skoliname įmokėjimui pinigus, duodame ir perkame morgičius!
Niekur kitur Jūs nerasite tikro ir teisingo morgičių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgametį biznį su geromis firmomis ir jų pilną pasitikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningu patarnavimu ir parduodame nuosavybes tik su geromis išsimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.
A. MORKIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 Bloor St. W. - - - Telef. LE. 4-8459
Jums patarnaus:
V. MORKIS, P. BUDREIKA, A. BLIUDŽIUS, F. JONYNAS

Nauja tekstilės krautuvė
Queen's Textiles and Linen Shop
787 QUEEN ST. W. ,TORONTO TEL. EM. 8-9438
Siūlo įvairiausių medžiagų siuntiniams į LIETUVĄ, Rusiją, Lenkiją ir kt. Europos kraštus. ŽEMOS KAINOS.
ATVYKITE IR ĮSITIKINSITE PATYS!

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik

J. BERŽINSKAS
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galime užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Vienybėje — galybė!
Taupyk ir skolinkis Kredito Kooperatyve "PARAMA"
INDĖLIAI APDRAUSTI. AUGŠTOS PALŪKANOS.
Darbo valandos:
Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 10-12 val. prieš piet ir nuo 7-9 val. vakare. Ketvirtadieniais tiktai nuo 10-12 val. prieš piet.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont Telefonas LE. 2-8723

J. J. ELLIS
REAL ESTATE LTD.
1072 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-2471
Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir t.t. visuose Toronto rajonuose.

$2.000 įmokėti, Bloor - Dovercourt, 9 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, naujas šildymas, didelis kiemas, namas be skolų, turi būti parduotas.
$2.500 įmokėti, Jane - Annette, 6 kambarių naujas mūrinis namas, kvadratinis planas, mod. virtuvė, mod. vonia, pilna kaina $14.600, puikus pirkinys.
$3.000 įmokėti, Pacific - High Park, 12 kambarių mūrinis namas, 3 virtuvės, 2 vonios, vandeniu alyva šildomas, geras nuomavimui, geros išsimokėjimo sąlygos.
$5.000 įmokėti, Bloor - Indian Rd., 9 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, puikiai dekoruotas, garažas su dideliu kiemu, namas be skolų.
$6.000 įmokėti, Indian Rd. - High Park, 11 kambarių atskiras mūrinis namas, 3 virtuvės, 2 vonios, vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, viena skola likučiui.
$6.000 įmokėti, Bloor - Runnymede, 5 kambarių šiurkščių plytų namas - bungalow, mod. virtuvė, alyva šildomas, garažas, šeimininkas išvyksta.
$12.000 įmokėti, High Park, 17 kambarių, keturių atskirų butų mūrinis namas, 4 vonios, 4 mod. virtuvės, garažai su privačiu įvažiavimu, labai geras nuomavimui. Labai didelis sklypas, puikus pirkinys.

P. KERBERIS
Biznio telef.: LE. 1-2471,
Namų tel.: LE. 5-1584

$4.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, 2 vonios, 2 virtuvės. Du atskiri butai. Bloor - Dovercourt-Rd. rajone.
$5.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir vieta antram, alyva šildomas, 2 moderniškos virtuvės. Arti susisiekimo ir krautuvių. Gražus kiemas. Bloor - Dundas rajone.
$5.000 įmokėti, 14 kambarių mūrinis atskiras namas, vandeniu apšildomas, 4 virtuvės, 2 vonios. Namas parduodamas su visais baldais. Geram nuomavimui rajone. Tuojau galima užimti. Parkdale rajone.
$6.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu, nepereinami kambariai, 3 virtuvės. Arti susisiekimo. Viena skola balansui. Bloor - Havelock rajone.
$6.500 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, gero mūro namas su garažu. Vandeniu alyva šildomas, 2 virtuvės. Dideli ir gražūs kambariai. Viena skola 10-čiai metų. Oakwood - St. Clair rajone.
$9.000 įmokėti, 11 kambarių dupleksas, geram nuomavimui rajone. Pilna kaina $24.500. Vandeniu apšildomas, garažas.
$10.000 įmokėti, gero mūro namas su krautuve ir 5 kambarių butu antram augšte. Viena skola balansui. Bloor - Dufferin rajone.

B. SAKALAUSKAS
Biznio telef.: LE. 1-2471,
Namų tel.: LE. 6-1410

SPORTAS

Vytis ir Aušra VII-tųjų Žaidynių nugalėtojai

Pasibaigus antrojo rato Vasaros Žaidynėms Rochesteryje, kurios įvyko rugpiūčio 31 ir rugsėjo 1 d.d., paaiškėjo ir naujieji 1957 metų tarpklubiniai nugalėtojai. Vyrų ir moterų klasėje pirmoji vieta ir Diplomatijos Šefo pereinamoji taurė atiteko Toronto LSK Vyčiui,, surinkusiam 260,5 taško. Antroje vietoje liko Čikagos Neris su 140 taškų. Jaunių, mergaičių ir jaunučių klasės nugalėtoju tapo Toronto PPSK Aušra surinkusi 113 taškų, antroje vietoje liko Clevelando Žaibas su 111 taškų. Aušrai atiteko FASK-to pereinamoji taurė.

Žaidynių pasekmės: Vyrų lengvoji atletika: 100 m. — 1. Motiejūnas 11,6 (Ž), 2. Litvinas 11,8 (N); 200 m. — 1. Motiejūnas 23,9 (Ž.r.), 2. Šepūta 24,7 (DK); 400 m. — 1. Vygantas (N) 54,1 (Ž.r.), 2. Šepūta 54,3; 800 m. — 1. Vygantas 2:09,5 (Ž.r.), 2. Leonavičius (D) 2:18,5; 1500 m. — 1. Leonavičius 4:42,8, 2. Vygantas 4:52,8; 4x100 m. — 1. Žaibas 47,7; 2. Neris 48,5; 3000 m. ėjimas — 1. Keturakis (N) 14:11,6 (Ž.r.), 2. Leonavičius 14:42,6; rutulys — 1. Paukštelis (N) 38'4", 2. Šnipas (G) 36'11"; diskas — 1. Paukštelis 103'7,½", 2. Jurgėla (D) 98'8"; ietis — 1. Simanauskas (G) 158'¾", 2. Supronas (V) 156'¼"; į tolį — 1. Motiejūnas 19'4¼", 2. Antanaitis(G) 18'5¼"; į augštį — 1. Antanaitis 5'4", 2. Modestavičius (Ž) 5'3"; trišuolis — 1. Motiejūnas 40'1", 2. Supronas 38'5¼".

Moterų lengv. atletika: 50 m. — 1. Balsytė (V) 7,3, 2. Titaitė (Ž) 7,5, 3. Treigytė (V) 7,7; 100 m .— 1. Jankutė (Ž) 14,5, 2. Balsytė 14,5; 4x60 m. — Vytis 35,8, 2. Gintaras 37,6; į tolį—1. Kriaučiūnaitė (V) 14'6", 2. Balsytė 13' 9½", 3. Žėkaitė (V) 13'4½"; į augštį — 1. Vėlyvytė (V) 4'7" (Ž.r.), 2. Bazėnaitė (G) 4'5"; rutulys — 1. Juodvalkytė (Ž) 33' 10", 2. Kriaučiūnaitė 30'4", 3. Vėlyvytė 28'½"; diskas — 1. Juodvalkytė 90'0", 2. Žėkaitė (V) 89' 10", 3. Kriaučiūnaitė 86'8"; ietis — 1. Vėlyvytė 78'7¼", 2. Kasperavičiūtė (V) 73'3½".

Jaunių lengvoji atletika: 100 m.—1. Simanauskas 12,1, 2. Jurgėla 12,1, 3. Apšega 12,2 (A); 200 m.—1. Apšega 25,4, 2. Malinauskas (A) 26,1; 1000 m. — 1. Karalius K. (Ž) 3:28,8; 2. Karalius B. (Ž) 3:43,8; 4x100 m. — 1. Grandis 50,5, 2. Aušra 50,7; į tolį — 1. Modestavičius 19'2¾", 2. Malinauskas 18'¾", 3. Augustinavičius (A) 17'8"; į augštį—1. Gudas (A) 5'3", 2. Modestavičius 5' 0"; rutulys — 1. Jurgėla 50'4½" (Ž.r.), 2. Paukštelis 47'6½"; diskas — 1. Paukštelis 127'3" (Ž.r.), 2. Šnipas 109'2"; ietis — 1. Modestavičius 159'0", 2. Šnipas 157' 5".

Mergaičių lengv. atletika: 60 m. — 1. Gataveckaitė (A) 9,1, 2. Bazėnaitė E. (G) 9,3; į tolį — 1. Paliulytė (G) 13'6", 2. Gataveckaitė 13'4½"; į augštį — 1. Bazėnaitė 4'7" (Ž.r.), 2. Gelažytė (Ž) 4'5", 3. Gataveckaitė 4'1"; rutulys — 1. Mazoliauskaitė 26' 10", 2. Jankutė 25'5", 4. Bilkštytė (V) 22'1"; diskas — 1. Jankutė 71'10" (Ž.r.), 2. Mazoliauskaitė 63'10".

Jaunučių lengv. atletika: 60 m. — 1. Valaitis (Ž) 7,9 (Ž.r.) 2. Batūra 8,0; į augštį — 1. Žaliauskas (A) 4'10½", 2. Žygas 4'7"; rutulys — 1. Valaitis 40'7", 2. Batūra 38'11½", 3. Raudys (V) 36' 11"; diskas — 1. Valaitis 112'10", 2. Batūra 109'2½", 3. Raudys 108' 6"; 4x60 m. — 1. Žaibas 32,7, 2. Aušra 38,5.

Vyrų plaukimas: 100 y l.s. — 1. Giedraitis (HK) 60,9 (Ž.r.), 2. Matulis (DK) 64,7; 100 y. krūtine — 1. Boreišis (DK) 1:17,1 (Ž. r.), 2. Matulis 1:39,5, 3. Jonaitis 1:45,1 (V); 100 y. nugara — 1. Boreišis 1:06,7 (Ž.r.), 2. Ivanauskas (D) 1:16,3; 400 y .l.s. — 1. Matulis 6:34,5, 2. Giedraitis 6:47, 5. Moterų plaukimas: 50 y. l.s. — 1. Kiaunytė (G) 41,1 (Ž.r.), 2. Špakauskaitė (DK) 42,0, 4. Skirgailaitė (A) 49,1; 100 y. l.s. — 1. Šimkutė (DK) 1:37,4, 2. Mazoliauskaitė (Ž) 1:43,4; 50 y. krūtine — 1. Šimkutė 43,4 (Ž.r.), 2. Kiaunytė 49,5; 50 y. nugara — 1. Špakauskaitė 46,0, 2. Kiaunytė 49,5, 3. Urbonaitė (V) 51,7. Jaunių plaukimas: 50 y. l.s.—1. Burdulis (A) 28,2 (Ž.r.), 2 .Karalius 34,3; 50 y. krūtine — 1. Burdulis 43,8, 2. Karalius 44,2.

Lauko tenisas — vyrų vienetas — 1. W. Lubes (S), 2. Grybauskas (S); moterų vienetas — 1. Oskamp (S), 2. Krygerytė (S); jaunių vienetas — 1. Arūnas (NYLK), 2. Poškus (DK); vyrų dvejetas — 1. Lubes - Lubes, 2. Šeputas (DK) - Gvildys (V); moterų dvejetas — 1. Krygerytė - Oskamp, 2. Šalkauskaitė (V) - Urbonaitė; mišrus dvejetas — 1. W. Lubes - Oskamp, 2. F. Lubes - Krygerytė.

Futbolas: Vytis - D. Kovas 7:0. Įvarčiai: J. Vėlyvis 4, Preikšaitis 1, P. Rožaitis 1, Šimkus 1. Lituanica - NY Lietuvių Klubas 4:1. Įvarčiai: Lithuania — Gavėnia 3, 1 savižudis; NY — Budreckas. Finalinės varžybos: Vytis - Lituanica 2:1. Įvarčiai: Vytis — Preikšaitis1, J. Vėlyvis 1; Lituanica — Jenikas. Varžybos 3-čiai vietai laimėti: Kovas - NYLK 1:0. Vietomis pasiskirstė: 1. Vytis, 2. Lituanica, 3. Kovas, 4. NY Lietuvių Klubas.

Vasaros Žaidynėse dalyvavo Grandis, Dainavos, Detroito Kovo, Hamiltono Kovo, Aušros, Vyčio, Neries, Žaibo, NYLK, Gintaro sporto klubai su 243 sportininkais. Sportiniu atžvilgiu padaryta žymi pažanga — pasiekta daug naujų Žaidynių rekordų, tačiau organizaciniu atžvilgiu kaikur turėta nepasisekimų — kaip pavyzdžiui lengv. atletikoj.

A. S.

V Liet. Dienų krepšinio nugalėtojai:

vyrų grupėje — Detroito sp. klubas Kovas, mergaičių — Toronto PPSK Aušra.

Pasaulinio laisvojo stiliaus imtynes bendroje taškų klasifikacijoje laimėjo Turkija 42 t. prieš Rusiją 35 t., Iraną 20 taškų ir t.t.

Hamiltono Liet. Sporto Klubas Kovas

Hamiltono LSK "Kovas" valdyba: iš kairės į dešinę: V. Kvedaras narys, klubo globėjas kun. dr. J. Tadarauskas, pirm. K. Stanaitis, sekr. R. Petrušaitytė. Stovi: iždi. L. Verbickaitė ir vicepirm. K. Baronas. Nuotrauka Juraičio.

Iš betkurio krašto sportinių atsiekimų, galima daug ką spręsti apie tautos bendrą kultūros ir civilizacijos laipsnį.

Lietuva, nors kėlėsi ant griuvėsių, tačiau pirmomis laisvės dienomis, šalia svarbiausių ir būtiniausių problemų, pradėjo judinti ir sportinį gyvenimą. Visiems žinoma kas šioje srityje buvo padaryta per nepilnus 20 metų. Nežinau, ar proporcingai šiam laikotarpiui kita kokia pasaulio tauta tiek pažengė sporte, kiek lietuvių tauta.

Išeivija daug ką parodė. Šalia lietuvių menininkų ir kitų kultūrininkų, Lietuvos vardą garsino ir sportininkai. Ypač gražūs atsiekimai gauti Vokietijoje, kur lietuviai krepšinyje, stalo tenise, šachmatuose nerasdavo sau lygių. Neblogos pasekmės lengvojoje atletikoje, futbole ir bokse. Ne vienas vokiečių sporto klubas, su senom šimtametinėm tradicijom, kviesdavo lietuvius sportininkus į savo eiles, tuo pačiu duodamas progos geresniam treningui, pasiruošimui paskiroms varžyboms.

Emigracija sutrukdė gražiai besivystantį vakarų Europoje lietuviškąjį sportą. Metinės darbo prievolės miškuose, kasyklose, geležinkelyje, nutraukė darbą sporto srityje. Tačiau ir čia, atsivežtoji lietuviškoji sportinė dvasia, nebuvo užslopinta. Prisiminkime Val d'Or futbolo komandą, tinklinį Winnipege ir kt.

Jau 1948 m. mūsų tautiečiai pradėjo koncentruotis didesniuose Kanados miestuose. Stiprios, jaunos jėgos nesitenkino vien tik darbu įstaigoje, fabrike, bet taip pat įsijungė į Bendruomenės lietuviškąjį darbą, nepamiršdamas ir sporto.

Vienas pirmųjų Kanados lietuvių sporto klubų buvo įsteigtas Hamiltone. Tiesa, čia prieš atvykstant II-jo karo pabėgėliams, jau veikė berods Lietuvos Vyčiai, tačiau apie jų sportinę veiklą mažai kas žinoma. Todėl ir įsteigtą 1949 m. liepos 12 d. Hamiltono Lietuvių Sporto Klubą "Kovą" galima laikyti, kaip pirmą, stiprią, lietuviškojo sporto užuomazgą šiame Kanados mieste. Pradžia nebuvo lengva, nes susilaukta iš kaikurių asmenų net pajuokos, kad štai įsteigtas kažkoks "Šančių Kovas", Hamiltone ir taip per daug organizacijų ir pan. Tačiau jaunatviška energija ir veržlumas kalnus nuverčia. Diena dienon, "Kovas" Hamiltono lietuvių gyvenime statė vis stipresnius žingsnius, įjungdamas į savo eiles sporto mėgėjus ir aktyvius sportininkus.

Aštuoni veiklos metai, beveik atitinka visoms Kanados lietuviškoms organizacijoms ir jų nuveiktiems darbams, paskirose gyvenimo srityse. Džiaugėmės jais, džiaugiasi ir Hamiltono lietuviai sportininkai, kad palyginus per trumpą laiką, teko savo jėgas išmėginti stadione, plaukymo baseine ir salėje su lietuviškais sporto vienetais nenusileidžiant ir svetimtaučiams. Hamiltono Kovas nepririnko aukso medalių, didelių ir gražių taurių, neatsiekė kokių nors pasaulinių rekordų, tačiau savo veiklą įrašė į mūsų išeivijos gyvenimo lapą. Ir tos veiklos negalima jau išbraukti. Šalia tiesioginių savo uždavinių, Sporto Klubas Kovas gyvai reiškiasi mūsų kultūriniame ir tautiniame gyvenime. Iš Hamiltono sportininų Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje (dar tuo laiku neveikė TF Hamiltono sk.) gavo pirmą, kuklią auką, kuri pradėjo taip gražų laisvės kovos rėmimą finansiškai. Hamiltono Kovas niekuomet neatsisako paremti ir šeštadieninės mokyklos ir šalpos darbo. Neužmirštini yra koncertai, gražūs sportininkų pasilinksminimai ir bendrai įsijungimas į lietuviškąjį Hamiltono gyvenimą.

Gal per kukliai pasakyta, kad taurių ir rekordų neatsiekta. Tiesa, jie nėra pasaulinio masto, o tik lietuviškojo gyvenimo ribose (nors, pvz. klubo nario P. Vaitonio atsiekimai taip pat priklauso visam išeivijos lietuviškam gyvenimui), tačiau Hamiltono kolonija džiaugiasi ir jais, nes ne rekordai, bet veikimas, įjungimas jaunimo į lietuvišką organizaciją, yra vieni didžiausių Kovo tikslų. Šalia eilinių entuziastų, atsiranda ir sporto žvaigždės. Čia išskirtinas J. Giedraitis, plaukime atsiekęs eilę išeivijos geriausių pasekmių, o būdamas ir Kanados jaunių estafetės dalyvis, pasiekęs ir Kanados rekordą. Neužmirštinas Šiaurės Amerikos sporto žaidynių stalo teniso meisteris ir vicemeisteris G. Paltarokas, A. Grajauskas, J. Bulionis, Z. Stanaitis, A. Tėvelis, viena geriausių Kanados lietuvių krepšininkių Prunckytė, Petrušaitytė ir t.t. ir t.t. Tai pavardės žinomos šio kontinento lietuvių sportiniame gyvenime. O stalo tenise, hamiltoniečiai šiame mieste neturi sau lygių, laimėdami su kanadiečių, vengrų, vokiečių ir kt. komandomis "sausai".

Su drąsa ir pasiryžimu žengia Kovas į devintuosius gyvenimo metus. Jis žino, kad dalį įsigyto sportinio patyrimo, teks atiduoti būsimajai Nepriklausomai Lietuvai, taip pat parodant pavergtos Lietuvos jaunimui, kad jų lietuviškos širdys nepaskendo gilioje, svetimoje jūroje.

Baigiant, tebūnie leista padėkoti Kanados Krašto Valdybai, Hamiltono LB valdybai, visoms organizacijoms ir Hamiltono lietuviams už visokeriopą paramą ir globą mūsų sportininkų. Negalima užmiršti AV parapijos komiteto ir klebono kun. dr. J. Tadarausko, kuris taip nuoširdžiai rūpinasi lietuviškuoju, spr tuojančiu jaunimu. Nuoširdi padėka ir mūsų spaudai — Tėviškės Žiburiams ir Nepriklausomai Lietuvai — spausdinusiai įvairius pranešimus ir ne kartą nemokamai patalpinusiai skelbimus. Visų Jūsų darbas ir pasiaukojimas — mūsų Tėvynės labui.

HLSK Kovas 8-nių metų veiklos sukaktis bus atžymėta rugsėjo 14 d. sporto rungtynėmis tarp Hamiltono, Ročesterio ir Toronto klubų. Vakare, Royal Connaught salėje yra rengiamas didelis balius su įdomia aktoriaus - humoristo V. Žukausko išpildoma programa, bendrais šokiais, grojant lietuviškam orkestrui. Kviečiami visi rugsėjo 14 d. į Hamiltoną, paremaint mūsų sportuojantį jaunimą.

K. Baronas.

DUTZ

APIE TĖVYNĖS SPORTĄ

- WARING

Rašo eilė The Globe and Mail prityrusių korespondentų.

C. HARRY DUTZ, buvęs keleto vokiečių sporto leidinių redaktorius, veda šeštadieninį skyrių "Žvilgsnis į Europą", kas savaitę pateikdamas daugelio Europos laikraščių santrauką

ED WARING, kaip nuolatinis korespondentas pateikia Kanados futbolo vaizdą ir kas antradienį paruošia Britų sporto apžvalgą

PILNIAUSIĄ EUROPOS ŽINIŲ APŽVALGĄ JŪS RASITE

The Globe and Mail

VISOS KANADOS LAIKRAŠTYJE.

Dėl pristatymo į namus tik paskambinkite telefonu EM. 8-7851.

NAUJIENA!!
Pinigai siunčiami į Sov. Sąjungą, Lietuvą, Latviją, Estiją.
Pristatoma per 2 savaites.
Pilnai garantuota ir oficialiai
100 rublių $10.00
Persiuntimas .....$ 5.00
Perlaidos didžiausia suma $50
Tačiau galite siųsti perlaidų kiek norite.
GRAMERCY
744 BROAD STREET,
NEWARK, N.J., USA.
Licensed and Bonded by N.J. State Banking Commission.

151 Stayner Ave. Tel. RU. 1-0492
Toronto
Lynas Kilius
Darome pagal užsakymus įvairius baldus, taip pat ir krautuvių ir įstaigų įrengimus.

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

ODOS! ODOS!
Siųskite odos siuntinius savo šeimoms ar giminėms į tėviškę!
Mes siūlome geriausios kokybės juchto ir kitų rūšių odą batams ir kitiems reikalams ŽEMIAUSIOMIS URMO SANDĖLIO KAINOMIS
ENCHIN LEATHER SUPPLIES
466 BATHURST ST. (į pietus nuo College)
Atidaryta ir šeštadieniais visą dieną.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
PARDUODU IR STATAU naujas krosnis, oilburnerius ir gazburnerius. Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų
Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

CARLING, SOCCER LEAGUE
Jūsų informacijai sekančios savaitės futbolo žaidynių lentelę pateikia
CARLING'S

TORONTO
METRO LEAGUE — at St. Clair Stadium
Rugsėjo 7 ŠEŠTADIENĮ (Oakvillėje)
6.30 val. vak. Oakville - Germania
Rugsėjo 8 SEKMADIENĮ,
7 val. vak. Croatia - Scottish
8.30 val. vak. Victoria - 7000 Club
Rugsėjo 9 PIRMADIENĮ,
7 val. vak. FCK Estonia - Thistles
8.30 val. vak. Udinese - Oakville
Rugsėjo 11 TREČIADIENĮ,
7 val. vak. Danforth - Victoria
8.30 val. vak. Germania - CNRA
Rugsėjo 13 PENKTADIENĮ,
7 val. vak. Scottish - Caledonian
8.30 val. vak. FCK Estonia - Croatia

NATIONAL LEAGUE — FRED HAMILTON PARK /Shaw - College/
TIK ŠEŠTADIENIAIS — BROADVIEW FIELD /Broadview - Gerrard/
Rugsėjo 7 ŠEŠTADIENĮ,
8 val. vak. Malta United - Ukraina
Rugsėjo 8 SEKMADIENĮ,
3 val. p.p. White Eagles - Sparta
Rugsėjo 10 ANTRADIENĮ,
8 val. vak. Italia - Ulster United
Rugsėjo 11 TREČIADIENĮ,
8 val. vak. East End Can. - Olympia-Harm.
Rugsėjo 12 KETVIRTADIENĮ,
8 val. vak. Hungaria - Sparta
Rugsėjo 13 PENKTADIENĮ,
8 val. vak. Tridents - Malta United

HAMILTON CITY SOCCER LEAGUE
At H.A.A.A. Grounds, Charlton St. W.
Rugsėjo 9 PIRMADIENĮ,
British Imp. - Hamilton City

CARLING'S Black Label BREWERY LIMITED

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui prašau skambinti LE. 1-4605
J. GUDAS V. VASILIAUSKAS

Per Latvijos žemę

(Atkelta iš 2 psl.)

Rygoje

Palengva judėdami, pusiaudie- į pasiekiam mažą miestelį, ro- os, Ogri. Sustojam dvare. Išvar- ę, nevalgę ir nerūkę. Iš sutik- ų vokiečių gauname "po ddū- ą", bet įtempti nervai reika- auja "daugiau". Į Rygą lauko žandarmerija nieko neįleidžian- i. Žinios liūdnokos. Nutarta iųsti atstovus pas vietos komen- antą. Jei ne leidimą, tai bent al maisto gautume. Vyksta lt. . su vertėju B. Prailgo jų be- aukiant. Galų gale jie grįžta ypsodamiesi ir apsikrovę gėry- ėmis. Sunkiai kovota. Senis najoras skundėsi, kad leidimai uodami ypatingais atvejais. Bu- o įtikintas, kad mes esame iš- ntis, nes pulk. Walter įsakė bū- Rygoje, kur bus performuoja- na išblaškyta divizija. 5 dienoms ausas davinys ir leidimas gau- as. Net bilietas traukiniu ligi ygos. Vyko puota, sklidina žiaugsmo ir vilčių. Traukinys ik naktį. Turim laiko pailsėti. ia pritrenkė liūdna žinia, kad urim palikti juodbėrį, išėjusį er visas kautynes nuo Joniškė- o. Gaila. Dvaro ūkvedys paža- ėjo jį gerai prižiūrėti, o kai grį- ime atgal, grąžinti. Gavome ir aštą. Deja, jau 13 metų negrįž- ame aplankyti juodbėrio!

Rygą pasiekiam rytą. Trumpą uotolį sukorėm per 10 valandų. ėktuvų persekiojami, išliaužėm deganti miestą. Lauko žandar- nerija kliūčių nedarė, tik nuro- ė didelį susirinkimo namą.

Įvairios tautybės (radom ir ietuvių), ginklų rūšys, laipsniai. vairūs nuotykiai, įvykiai. Apsi- irpom, apsiskutom, išsimaudė- ne. Atgijom, atjaunėjom. Pasi- ovėm į miestą. Pirmiausia su- tojom apsivalyti batų. Už pusė narkės iš mano senų batų pada- ė veidrodį. Tik čia nemalonu- nas. Prisistatė prie manęs 2 ci- iliai, kaip saugumo valdininkai. są, mano batai ir kelnės jiems tartini. Paklausė "soldbucho", urio nei vienas iš mūsų neturė- om. Prieio latviškai kalbančių ietuvių. Išsiaiškinta, kad su šiais atais ir kelnėmis pirmose lini- ose pereita Lietuva ir baigiama erkeliauti Latvija ir prie jų nie- kas nekibo.

— Čia ne pirmos linijos, — mandagiai tarė valdininkas.

— Kur mes pasirodom, ten at- siranda pirmosios. Mus vejasi frontas, — latviškai atšovė lt. Petras.

Valdininkai patarė be doku- mentų po Rygą per daug nesi- švaistyti, nes lauko žandarme- rija juokų nekrečianti. Nudūli- nom atgal į kareivines.

— Štai tau, nei į rygietes ne- teks žvilgterti, — liūdnai sumy- kė vertėjas B.

— Nenusimink. Turi šimtus savų blondinių. Turėsi vargo, kol jomis nusikratysi, — nusijuo- kė lt. Petras. Tikrai, mes buvom apsėsti ... utėlių.

Išsivadavimas

Kareivinėse nerimau. Išslin- kau vėl pasižvalgyti. Palengva einu gatve užsidūmojęs, staiga:

— Na, o ko čia tau prireikė Rygoje?

Pakeliu galvą ir nustebau pa- matęs prieš mane stovinčius ra- šytoją P. B. ir žurnalistą V. K., mūsų "karo korespondentus".

— Greit mauk iš čia. Rusų tan- kai jau prie Rygos. Bus vėlu. Mes išeitį jau turim. Sek mus. Parodysiu namą, į kurį po 1 va- landos grįžk. Atsivesk dar vieną. Jei turit civiliškų skudurų — at- sineškit, nes su jais bėda, — ty- liai kalbėjo prieky eidamas ma- lonus Vytautas.

Žaibu parskridau į kareivines. Suradau lt. Petrą, kuris sutiko su pasiūlymu. Per kelias minu- tes Petras įlindo į senas, kupri- nėje laikytas, šauliškas kelnes, senus aulinius batus ir į popierį suvyniojo odinį švarkelį. Išslin- kom iš kareivinių. Jis leitenanto uniformoj ėjo pirmas, aš su pa- ketu po pažastim, paskum. Kari- ninkas ir pasiuntinys. Aš prie Kegumo palaidojau savo ženk- lus. Nurodytoj vietoj radome B. ir K. ir dar vieną civilį, kuris, pasirodė buvo lietuvis žurnalis- tas rygietis. Po trumpos kalbos, uniformos liepsnojo antram kam bary, devintukai pistoletai pra- nyko. Petras užsivilko odinį švarką, aš iš rygiečio gavau pa- dėvėtą pilką lietpaltį. B. ir K. atsisveikino.

— Dabar žygiuosime sutvar- kyti dokumentų. Bijau įtarimo, nes per šias duris per daug įeina karių, o išeina civilių. Kiekvie- ną dieną keletas lietuvių čia "pa- meta odą", — kalbėjo rygietis vesdamas gatvėmis.

Pagaliau įvedė į savitarpinės pagalbos (raud. kryžiaus) didelį namą. Interesantų minios. Mus vedė nesustodamas. Atsiradom kambary, kur supažindino su Rygos lietuve mokytoja. Ji buvo lietuvių skyriaus vedėja.

— Žinau, ko jums, — šypso- dama tarė ir sėdo prie mašinė- lės.

Abu gavome vokiškus pažy- mėjimus, kad vykstame į Kre- tingą ieškoti savo šeimų. Prašo- ma netrukdyti, o kiek galima padėti.

Buvome paguldyti geram di- deliam viešbuty. Tokių baltų pa- talinių seniai nematėme. Vakare mūsų kambary atsirado tais pa- čiais keliais ir Gediminas.

Žemaitijoje

Rytą traukiniu palikom Rygą. Kelionė ilga. Tik kitą rytą pa- siekėm Kretingą. Vaikščiojom po medinį stoties baraką. Per anksti į miestą. Koks buvo nu- stebimas, kai į stotį suvirto visi likusieji Rygoje. Jie, gavę pasky- rimą į batalijoną Sluokoje, pa- siekė Kretingą.

Čia vieni įstojo į parašiutinin- kų mokyklą, kiti — į lietuvių pulkus. Mes su Petru patrau- kėm į Laukuvą pas malonius p. K., o paskum į Telšius. Čia įsto- jom į 3-jį organizuojamą pulką, gaudami 2 savaites atostogų. Gauti pažymėjimai lengvino su- sisiekimą ir kieno užkabinti, vi- sur juos pakišdavom.

Iš Tauragės, su plačia pabėgė- lių mase, patraukėm į Vakarus.

.. ŠYPSENOS ..

Iš pradžių Dievas

Mokykloje kapelionas klausia Jonuką:

— Na, Jonuk, sakyk, kas tave sutvėrė?

— Kai buvau mažytis, tai Die- vas, o paskiau tai pats augau, — greit atsakė Jonukas.

Naujas įžeidimas

Jiedu susipyko.

— Tarp mūsų viskas baigta!— šaukia ji. — Nenoriu tavęs dau- giau nei matyti. Grąžink man ir tą pluokštelį plaukų, ką pasi- ėmei atminimui! ...

Jis, matyt, nebuvo be sarkaz- mo:

— Gerai, grąžinsiu. Bet kurį pluoštą turiu grąžinti — tą li- ninį ar dar kai buvai rudagalvė?

Nurengia

Jonukas atvyko su mama pa- atostogauti pas bobutę į kaimą. Vakare jis žiūri, kad bobutė be- pešanti vištą. Pažiūrėjo, pažiū- rėjo Jonukas ir klausia:

— Sakyk, bobute, ar tamsta kas vakarą taip nurengi vištas?

Daug nuolaidų

Žinomas rašytojas humoristas Mark Twain kurį metą buvo ak- cininku firmos, kuri leido ir jo veikalus. Kartą jam prireikė vie- no egzemplioriaus jo paties vie- nos knygos. Jis užėjo į knygyną ir paprašė jos.

— Kaip firmos dalininkas tu- riu teisę gauti 50% nuolaidos, — sako jis knygininkui.

— Teisingai, — atsako tas.

— Kadangi esu ir knygos au- torius, tai ir tuo titulu man pri- klauso 50% nuolaidos.

— Teisingai, — sako knygnin- kas.

— O pagaliau, kaip nuolatinis tamstų klijentas, paprastai dar gaunu 25% nuolaidos.

— Teisingai, — sako knyginin- kas.

— Tai kiek gi turiu sumokėti

— Nieko, — atsakė knyginin- kas. — Mes dar liekame skolin- gi tamstai 50 centų ...

Kodėl vyras juodai?

Mokytoja pasakoja vaikams apie įvairių tautų papročius bei rūbų nešiojimą.

— ... Taip pvz. visur priimta, kad nuotaka važiuodama į baž- nyčią apsitaiso baltai. Tai nekal- tybės ir džiaugsmo simbolis mo- ters gyvenime.

— Bet, panele, kodėl vyrai į jungtuves važiuoja apsirengę juodai? ...

Per tardymą mokykloje

Direktorius sako mokiniui:

— Vadinasi, prisipažįsti, kad tu ant lentos parašei: "Ponas mokytojas yra asilas"?

— Taip, pone direktoriau.

— Labai gerai, mano mielas. Man patinka, kad tu teisybę sa- kai ...

Paieškojimai

Lapienio Petro, kil. iš Vilu- čių km., Užpalio valsč., ieško se- suo iš Sibiro. Prašoma kreiptis ar žinantieji apie jį pranešti šiuo adresu: Repšys Albinas, 21 Thor- ne St., Worcester 4, Mass., USA.

Mockeliūnas Bronius, gyvenes Šakių apskr., Paluobių valsč., Patamošupių kaime, ieškomas giminių iš Lietuvos. Prašom at- siliepti ar žinantieji pranešti šiuo adresu: Jonas Kamaitis, 90 Stanley Ave., Hamilton, Ont., Canada.

J. Kunevičius, baigęs Kauno technikos mokyklą apie 1937 m., gyv. Kaune ir Klaipėdoje, ir jo žmona Liza, ieškomi iš Lietuvos. Jie patys arba apie juos žinan- tieji prašomi pranešti "TŽ" re- dakcijai.

Kvasylius Antanas ir Jonas ieškomi Kvasyliaus Jono iš Lie- tuvos. Atsiliepti "TŽ" redakci- jon.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
KALĖDŲ - ŽIEMOS SEZONAS
Jūsų siuntiniai per 4 savaites vietoje.
Trumpiausias pristatymo laikas.
ORBIS siuntiniai 22 svarų svorio.

Siunčiame viską, kas yra leistina. Kainos žemiausios. Prekių kokybė augštos rūšies. KAINOS ČIA PAŽYMĖTOS YRA SU MUITU. Siunčiame įvairiausios rūšies maistą pagal Jūsų pasirinkimą kilogramais, puskilogramiais ir pan. Siunčiame mėsos produktus, pieno gaminius, įvairias kruopas, miltus, riebalus, vaisius džiovintus ir šviežius, kavą, kakavą, cukrų, saldainius, šokoladą ir t.t.

22 sv taukų kiaulinių	$15.60	+ persiuntimas	$6.50	viso	$21.90
22 sv. CUKRAUS	$ 6.45	+ persiuntimas	$6.50	viso	$12.95
22 sv. lašinių /storų/	$17.95	+ persiuntimas	$6.50	viso	$24.40

½ kg kavos	$1.80	1 kg citrinų	$1.50
½ kg kakavos	$1.95	1 kg džiov. aprikosų	$1.90
½ kg šokolado	$1.78	¼ kg figų	$0.80
1 kg sviesto	$2.65	¼ kg datulių	$0.80
1 kg taukų	$1.80	1 kg riešutų mišinio	$2.75
1 kg bekono	$2.60	kiti produktai iš mūsų kainoraščių.	

TEKSTILĖS MEDŽIAGOS:

Vyriški kostiumai nuo	$9.25 ir daugiau /už 3½ yardo/
Medžiaga paltams nuo	$9.45 ir daugiau /už 3½ yardo/
Medžiagos suknelėms nuo	$4.45 /2½ yardo dvigubo pl./
	Pavyzdžius apžiūrėkite vietoje.
2 kg odos /5 poroms batelių/	$18.30
1 kg odos storų padų 4 mm	$ 3.95
Vyriški tufliai ar bateliai — dvigubų padų bile kokio fasono	$12.90
Moteriški bateliai bile kokio fasono	$10.95

VAISTAI:

Streptomycino 10 gr.	$2.60	Vit. B-12 6 amp.	$1.00
Isoniazid /rimifon/ 1000 tabl. 50 mgm	$4.60	Cortisone 50 t.	$9.50
PAS 500 tabl.	$3.50	Largactil	$3.00
Isopas /Rim. + Pas/ 1000 tabl.	$8.25	Hydrocortisone 3x10	$7.50
Vit. B-1 10 mgm 100 tabl.	$0.80	Glucose 100 cc	$1.85
		ir daugelis kitų vaistų.	

Siunčiame skustuvus $4.50; specialias žirkles $4.00; plaukams kirpti mašinėles $4.00; ir kitas kirpėjų priemones.

Akordeonus 120 bosų 5+4 registrų /su muitu/ $215.00; Šveicariškus laikrodžius; Įvarius papuošalus. Taboką bei amerikoniškas cigaretes. 1000 cigarečių Chesterfield ir 7 kg cukraus $24.50; 10 pokelių cigarečių /200 št./ $4.25. Išsirinkus prekes reikia persiuntimui į Lietuvą pridėti dar $6.50, į Sibirą $7.90. Standartiniuose siuntiniuose persiuntimas įskaitytas.

SĄŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS PER
ORBIS
298 BATHURST ST., TORONTO 2B, ONT. TEL. EM. 4-2810
HAMILTONE skambinkite JA. -88-5257 (42 Brodick St.)
Gyvenantieji už Toronto siuskite Jūsų užsakymus paštu. Priimame užsakymus telefonu.

Visų draudimų reikalais kreipkitės
PIRMIAUSIA Į MŪSŲ ATSTOVĄ
PRANĄ BARAUSKĄ
THE EMPIRE LIFE INSURANCE COMPANY
Namų tel.: LE. 4-3608 Įstaigos tel.: WA. 4-2129

Western Textiles
766 DUNDAS ST. W., TEL. EM. 3-0984
Norėdami padėti savo artimiesiems LIETUVOJE, aplankykite mūsų krautuvę. Didelis Anglijoje pagamintų medžiagų pasirinkimas: paltams, suknelėms, sijonams, įvairios medžiagos vyriškiems rūbams. Taip pat įvairūs priedai: pamušalai, siūlai ir tt. Impilai, pagalvės ir kt. Lovos baltiniai.
ATSKIRŲ MEDŽIAGOS GABALŲ UŽ PIGIĄ KAINĄ PASIRINKIMAS.
ŽEMIAUSIOS KAINOS TORONTE.

Baby Point Paint & Wallpaper
Įvairūs dažai, sienoms popieris, grindims tailės ir kiti reikmenys.
Lietuviams, perkantiems dažus 20% nuolaida.
Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sav. A. F. GALDIKAI
351 JANE ST. /prie Annette/

TAISAU
auto radio, televizijos ir radio aparatus
Garantuotas darbas ir dalys.
J. STANIONIS
115 MONTROSE AVE. TELEF. LE. 1-5142

Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Čia rasite visiems sezonams didžiausią pasirinkimą iš naujausių moderniškų angliškų medžiagų vyrų ir moterų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos
Taip pat čia gausite siuntimui į Europą geriausių angliškų medžiagų nupigintų net iki 50 procentų.
1299 DUNDAS ST. W. - TORONTO, ONT.
Tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar.

Dr. A. Užupienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos, gimdymo pagalba.
41 HEWITT AVE. /prie Roncesvalle - Dundas St./. Tel. LE. 5-1961.
Darbo valandos /susitarus telefonu/: pirmad., trečiad. 2-4 val. p.p., antrad., ketvirtad., penktad. 6-8 v. v., šeštad. 10-11 val.

Dr. J. URBAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
1398 DUNDAS ST. W.
Telef. LE. 6-9622
Priima taip pat ausų, nosies ir gerklės ligonius.
Darbo valandos: kasdien 12-3 val. pp. ir 6-9 val. vak.

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Valau fotelius ir įvairius kilimus,
taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

Savi pas savus!
Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.
Dufferin Garage
1423 DUFFERIN ST., LE. 3-6149
(įvažiavimas iš Geary Ave.)
Sav. V. DUNDYS

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
191 Augusta Ave, Toronto, Ont.
Tel. EM. 8-9281
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

Garantuoti siuntiniai į Sovietų Rusiją ir užimtus kraštus
Mes siunčiame tiesiai iš mūsų sandėlių Kanadoje arba Anglijoje. Nauji ir vartoti dalykai: medicinos dalykai, batai, maistas, saldainiai ir kt. dalykai.
Atvykite asmeniškai į mūsų sandėlį ar prašykite mūsų kainoraščio paštu.
Būsite patenkinti mūsų tarnyba 100%.
YANA FABRICS
698 QUEEN ST. W., TORONTO
Telefonas EM. 8-9527.
Vienintelė firma, siunčianti siuntinius iš Kanados. Didžiausias prekių pasirinkimas.

Dr. V. Sadauskienė
Dantų gydytoja
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
Telefonas LE. 1-2933
RENTGENAS
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Šeštadieniais nuo 11 val. iki 1 val. pp. Ketvirtadieniais kabinetas uždarytas.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir chirurgas
280 Roncesvalles Ave.
Telef. LE. 4-4778
Priėmimo valandos:
12-2 ir 6-8. Trečiadieniais ir šeštadieniais 12-2.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6.30-8, šeštadieniais 10-12. Kabinetas uždarytas trečiadieniais. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas LE. 6-1794
Toronto

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

Pr. Čeponis, P.Eng.
STATYBOS INŽINIERIUS
Planai, specifikacijos, reportai. Medžio, plieno ir gelžbetonio pastatams. Žemės gręžimai ir tyrimas.
145 Evelyn Ave. Tel. RO. 6-7151

DUDA GENERAL INSURANCE
42 EVELYN AVE.
RO. 9-4612
Veikia 24 valandas.

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintomos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos: nuo 9-12, 3-8, šeštadieniais 9-12 (pagal susitarimą). Kabinetas uždarytas trečiadieniais.

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos: 10-12 val, 2-4.30 val. ir 7-9 val. vak.
606 BATHURST STREET
Toronto.
Telefonas LE. 3-4323

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
Naujas adresas nuo balandžio 1 d.
288 ST. CLAIR AVE. W.,
/prie Spadina Rd./
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8011

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
1393 DUNDAS ST. WEST
Toronto
(tarp Gladstone ir Rusholme)
Priėmimo valandos:
Kasdien nuo 9-11 ir nuo 6-8. Šeštadieniais 11-1 val. p.p.
Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas LE. 4-6851

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.
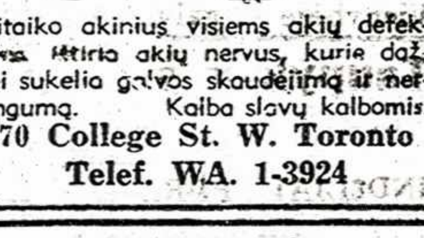
Pritaiko akinius visiems akių defektams, ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. BUKOWSKA - BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. LIŪDŽIUS, B.A.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
91 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
V. JUŠKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
251 LAUDER AVENUE
Telef. LE. 5-7714
Toronto

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šį sekmadienį, rugsėjo 8 d., Midlande šventinamas Lietuvos Kankiniams pagerbti kryžius. Lietuvių pamaldos Midlande įvyks 12 val. Jas laikys J.E. vysk. F. Marrocco. Kviečiame tautiečius gausiai dalyvauti iškilmėse. Autobusas išeis sekmadienio rytą nuo Prisikėlimo bažnyčios. Užsiregistruoti iki ketvirtadienio klebonijose.

— Kitą sekmadienį šv. Jono Kr. bažnyčioje pamaldos įprasta tvarka — 9.30 ir 11 val. Wasagoje Mišios tik 9 val., nes po jų vykstama į Midlandą.

— Penktadienį 7.30 val. vak. šv. Mišios Švč. Jėzaus Širdies garbei.

— Nuo rugsėjo 15 d., sekmadienio, par. bažnyčioje pradedama vėlyvosios 12 val. pamaldos.

— Pakrikštyta: Robert Byrel Chambers, Joann Ella Rome, Marjorie E. Oliver, Audra Ramona Marija Grigaliūnaitė, Valerija Jonė Arnot, Edvardas Viktoras Jotautas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šį penktadienį, pirmą rugsėjo mėnesį, 7.30 val. vak. bus laikomos šv. Mišios prie išstatyto Švč. Sakramento.

— Autobusai į maldininkų kelionę į Midlandą nuo Prisikėlimo bažnyčios išvažiuos šį sekmadienį po 8-tos val. Mišių. Registruotis iki šio ketvirtadienio telef. LE. 3-0621.

— Šį sekmadienį, 10 val. rytą šv. Mišios už Lietuvoje tragiškai žuvusio a.a. Stasio Žemelio vėlę. Per Mišias giedos velionio sesuo sol. V. Žemelytė.

— Rugpiūčio 25 d. ryte aprūpintas paskutiniaisiais Sakramentais mirė sulaukęs 84 metų amžiaus Juozas Vaivada. Palaidotas iš Prisikėlimo bažnyčios rugpiūčio 27 d. dalyvaujant T. Steponui šv. Kryžiaus kapinėse.

— Rugpiūčio 29 d. aprūpintas paskutiniais Sakramentais mirė buvęs Kėdainių komendantas pulkininkas leitenantas Bronius Pečiulis. Jis su žmona gyveno Clevelande, Ohio, bet mirė Toronte lankydamasis pas dukteris Rasiulienę ir Pečiulytę. Velionis buvo žinomas kaip religingas ir visais atžvilgiais taktiškas žmogus. Mirusiojo žmonai, ponams Rasiuliams, Pečiulytei ir giminėms reiškiame didelę užuojautą. Palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse iš Prisikėlimo bažnyčios dalyvaujant T. Vytautui.

— Pakrikštyta: Antanas Robertas Vismantas, Julija Anna Birutė Reginaitė ir Tomas Petras Regina.

Išganytojo liut. bažnyčioje, 1691 Bloor St. W. irr Indian Rd. kampe, rugsėjo 8 d., 1.30 val. p.p. lietuvių pamaldos su šv. komunija. Pamokslą sakys svečias kun. A. Keleris iš Vokietijos.

Kun. dr. M. Kavolis.

Kavutė svečiui senj. kun. Keleriui pagerbti ruošiama Alhambra Avenue United Church salėj, 1571 Bloor St. W., rugsėjo 8 d. tuoj po pamaldų Išganytojo bažnyčioj. Maloniai kviečiami visi dalyvauti.

Grušo "Tėvas" Toronte

Toronto liet. Caritas gruodžio 1 d. į Torontą yra pakvietęs Hamiltono dramos teatrą "Aukurą" su Grušo scenos veikalu "Tėvas", dalyvaujant aktoriui H. Kačinskui.

Išvyko atostogų į Braziliją

J. Dirmantas, "TŽ" ekspedicijos talkininkas, lėktuvu išskrido į Braziliją, Sao Paulo miestą, paatostogauti. Mano ten pabūti bent porą mėnesių.

Atvyko iš Brazilijos

Valentina Gisaitė, Brazilijos lietuvaitė, iš Sao Paulo atskrido lėktuvu į Torontą kaip turistė. Jei sąlygos leis, mano pasilikti apsigyvenimui Kanadoje. Čia jai daug geriau patinką nei Brazilijos gyvenimas.

Vytautas ir Rita Semaškai iš Fort William atsikėlė gyventi į Torontą. P. Semaška yra geras radijo ir televizijos specialistas.

Lietuvis CBC dainininkas

Toronto Telegram rugpiūčio 31 d. pranešė, kad CBC programoje pradėjo dirbti lietuviškos kilmės dainininkas Peter Dimuantes (gal koks Dirmantas?), gimęs Anglijos Yorkshire lietuvių šeimoje. Jis karo metu pasireiškęs muzikiniais gabumais, sužeistas gavęs stipendiją studijuoti, o po to virtęs profesionalu aktoriu. Jis vaidinęs filme Alice in Wonderland, su Londono Simfonijos orkestru dainavęs viename filme Song of the White Rabbit.

Kanadoje jam keletą savaičių nesisekę. Jis turėjęs dirbti kaip baldų perkraustymo darbininkas, kol sutikęs CBC producerį John Reeves. Jis turįs žmoną ir 4 vaikus.

EKSKURSIJA Į KANKINIŲ KRYŽIAUS ŠVENTINIMĄ

Rugsėjo 8 d., šį sekmadienį, Kanados Kankinių šventovėje Midlande šventinamas lietuviškas kryžius Lietuvos Kankiniams pagerbti. Į šventinimo iškilmes kviečiami atvykti visi torontiečiai. Kas neturi važiavimo priemonių galės nuvykti specialiais autobusais. Kad būtų žinoma kiek jų užsakyti, norintieii važiuoti autobusais prašomi užsirašyti betkurioje liet. klebonijoje. Prisikėlimo par. klebonijos tel. LE. 3-0621, šv. Jono Kr. par klebonijos tel. EM. 4-7646. Užsirašyti ne vėliau rugsėjo 5 d., ketvirtadienio. Bus išvykstama nuo Prisikėlimo par. bažnyčios 8.30 val. rytą. Kelionė ten ir atgal asmeniui kainuos apie $4.

Šv. Jono Kr. pašalpinės d-jos mėnesinis susirinkimas šaukiamas šį ketvirtadienį, rugsėjo 5 d., 7.30 val. v. parapijos klebonijos priestate virš "Tėviškės Žiburių" redakcijos. **Valdyba.**

Jaun ateitininkų susirinkimas

Šį šeštadienį, rugsėjo 7 d., 3 val. p.p., Vaikų darželio patalpose, 46 Delaware Ave., įvyks jaunesniųjų ir jaunučių ateitininkų susirinkimas. Nariams dalyvavimas būtinas, nes bus svarstomi svarbūs reikalai ryšium su ateitininkų numatytu suvažiavimu.

Auglų kalbos kursai

International Institute 1957-8 m. rudens ir žiemos sezone bus dveji anglų kalbos kursai — vieni veiks dienos metu, kiti vakarais.

Dieniniai kursai bus dviem pamainom po 2 val. darbo dienomis tarp 9 ir 3 val. p.p. Lankytojai turės būti instituto nariai, imokėję $2 metinio mokesčio.

Vakariniuos kursuos mokymas vyks mažomis grupėmis mokant savanoriams.

Registracija pradedama Intern. Institute, 415 Jarvis St., rugsėjo 3 d.

TL Choro "Varpas" narių žinai

Pirmoji bendra poatostoginė repeticija įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 5 d. 7.30 val. vak. Liet. Namuose. Kviečiami nauji choristai-ės. **"Varpo" valdyba.**

"Žmogiškoji bendruomenė"

Šitokio vardo paroda rugsėjo 9 d. atidaromo miesto bibliotekos parodų galerijoje — 214 College St. (kampas St. George). Joje išstatoma 503 fotografijos iš 68 kraštų, iškalbingai liudijančios individų ir šeimų gyvenimą įvairiuose kraštuose.

Ši paroda UNA UNESCO komiteto bei Kanados krikščionių ir žydų tarybos į Torontą atkeliama iš Niujorko Modernaus Meno Galerijos.

Parodos lankymo valandos: 9.30 val. vak., šeštadieniais 10-6 darbo dienomis 10 val. ryto - val. vak., sekmadieniais 1.30-5.30 val. p.p. Įėjimas: suaugusiems 50 ct., moksleiviams 25 ct. Moksleiviu ekskursijos darbo dienomis 10 val. r. - 5.30 val. vak. įleidžiamos be mokesčio.

Paroda tęsis iki rugsėjo 28 d.

Foto Studija Luna, tris metus turėjusi savo atelje 1134 Dundas St. W. (prieš L. Namus), persikėlė į erdvesnes, geriau šiam verslui pritaikytas patalpas — 2447 Bloor St. W., tel. RO. 2-7001. Studija galima pasiekti važiuojant Bloor g-ve į vakarus iki paskutinės sustojimo vietos prieš kino teartą Odeon.

Studijos savininkas p. Skudra kviečia lietuvius ir toliau pasinaudoti jo patarnavimais.

Padėka

Mirus mano mylimam vyrui ir mūsų tėvui Juozui Vaivadai visiems mums padėjusiems ir dalyvavusiems laidotuvėse reiškiame nuoširdžią padėką.

Velionio našlė Julijona Vaivadienė ir sūnūs Vladas, Stasys ir Kazys.

TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS CHORAS
KVIEČIA VISUS — SENUS IR JAUNUS — Į
šio rudens šokių sezono
atidaryma
rugsėjo 14 d., šeštadienį, Prisikėlimo parapijos salėje.
Puikus orkestras. Bufetas. Laimės ratas. Balionai. Įvairenybės.
Pradžia 7.30 val. vak. Įėjimas $1.

SPORTO KLUBAS "VYTIS"
RUOŠIA PIRMĄJĮ PO VASAROS ATOSTOGŲ
didžiuli šokiu vakara
Gros puikus 8-nių žmonių "Cubana" orkestras.
Veiks turtingas įvairiais gėrimais bufetas.
Vakaras įvyks MASARYK SALĖJE (212 Cowan Ave., prie Queen St. W.) š.m. RUGSĖJO 14 d. Pradžia 7.30 val. vakaro.
MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI.
Įėjimas $1.

Atvyksta iš Lenkijos

Pagarsėjusiu lenkų laivu Batory, kuris dar šią savaitę turi pasiekti Kanadą ir atplauks iki Montrealio, atvyksta ir vieno Toronte gyvenančio lietuvio žmona beisūnus. Iš laivo vyras dar nėra gavęs jokios žinios, bet turi žinią, kad jo šeima jau yra gavusi leidimą išvykti bei Kanados vizą ir kad turėjo sėsti į laivą Gdynėje.

Batory keleivinis laivas pastaruoju metu pagarsėjo keleivių pabėgimais. Jam lankantis su 800 turistų Danijoje pabėgo ir politinių pabėgėlių teisių paprašė apie 70 žmonių. Anksčiau tas pats laivas nusikalto slapta išgabendamas iš JAV porą teismo ieškomų komunistų. Už tai jam yra uždrausta įvažiuoti į Niujorko uostą. Kaikas bijo, kad jis gali būti panaudotas ir kaikuriems žmonėms, gal net pagrobtiems, išgabenti iš Kanados. Montrealio lenkai žada laivą stebėti, kol jis bus Montrealy.

Kviečia padėti saviems ligoniams

Toronte Sherbourne gatvėje isteigtas naujas Ontario Vėžio Institutas, kur vėžiu sergantieji gydomi radijoterapijos būdu. Kovos su vėžiu draugija organizuoja ligonims skirtą naują biblioteką. Dauguma knygų bus, žinoma, angliškos, bet organizuojami skyriai ir mažumų kalbom. Draugija kviečia ir lietuvius paaukoti lietuviškų knygų, kurios tiktų vėžiu sergantiems ligonims. Kadangi bibliotekos vieta ribota, lietuviškų knygų numatoma laikyti 30-35. Be to, prašoma, kad jos būtų įrištos ir kad knygų aukotojas pridėtų nors trumpą knygos aptarimą angliškai. Tai esą padės knygininkams parenkant knygas ligonims skaityti.

Knygas prašoma siųsti šiuo adresu: Canadian Cancer Society, 276 Simcoe St., Toronto 2B, Ont., attention Mrs. G. A. Richardson.

Liaudies Balsas užpraeitos savaitės numery pasisakė dėl "Tėvynės Balso" kvietimų grįžti į Lietuvą. Esą tai ne tokia paprasta problema, nes senieji ateiviai esą čia įsigyvenę, jų vaikai ir net vaikaičiai suaugę, o naujiesiems ateiviams trukdąs nepasitikėjimas ir antagonizmas. Gaila tik, kad LB nepasakė, kad šitas nepasitikėjimas vra paremtas naujųjų ateivių dideliu patyrimu, kad Lietuva yra okupuota rusų bolševikų ir kad jų yra suorganizuota terorą vykdanti valdymo sistema, kraštą pavertusi dykuma, o žmones vergais. Tegul tik išeina okupantas su savo teroro aparatu, nereikės kviesti grįžti — visi patys grįš.

"Rūtos" valgyklą nuo šio antradienio perėmė nauji šeimininkai — E. Čepienė ir J. Nacevičius.

A. Vaitkevičienei yra laiškas iš Lietuvos, siųstas į 57 Pacific Ave., Toronto, Ont., rašytas O. Prušinskaitės iš Vilniaus. Atsiimti "TŽ" administracijoje.

Bus lengva sužinoti orą

Nuo sekančių metų birželio mėnesio torontiečiai galės oro pasiteirauti telefonu. Reikės tik pasukti nustatytą telefono numerį ir išgirs plokštelę, kuri pagal Maltono meteorologinį biuletenį pasakys temperatūrą, vėjo greit, tos ir sekančios dienos orą.

Civilių invalidų globos draugija Toronte veikia nuo 1935 m. Ji pradėjo veikti su vienu tarnautoju ir yra parėmusi jau 20.000 invalidų. Draugija jų neišlaiko, bet stengiasi išmokyti kokio verslo ar amato ir laiko atitinkamas dirbtuves, kur jie dirba. Tuo būdu apie 90% kapitalo gaunama pačios draugijos operacijų keliu. Draugijos tarnautojų diduma yra taip pat invalidai, išmokę dirbti kurį nors darbą.

Siuntiniuose į Sovietų Sąjungą ir okupuotus kraštus nauju potvarkiu uždrausta siųsti nešiotus rūbus bei avalynę.

Fort William - Port Arthur, Ont.

J.E. vysk. V. Brizgys lankys Fort William, Ont., lietuvius rugsėjo 10-11 dd. Ta proga visų lietuvių susirinkimas įvyksta rugsėjo 10 d. 8 val. vak. St. Elizabeth bažnyčios salėje. Rugsėjo 11 d. ryte 7 val. toje pat bažnyčioje J.E. vysk. Brizgys laikys šv. Mišias. Po to bus bendri pusryčiai visiems dr. E. Jasevičiūtės bute.

Maloniai kviečiami visi dalyvauti.

Lietuvių susipažinimo parengimas įvyko rugpiūčio 9 d. vakare Prosvita salėj. Tai dirbančiu miškuose vyrų sumanymas. Iniciatorius buvo V. Zujus. Parengima suruošė V. Bružas ir p. Bružienė. Talkininkavo J. Danėnas, Dautartas ir kt. dauguma vyrų padėjo tvarkytis. Leidimas buvo paimtas KLB Fort William apylinkės vardu.

Apylinkės pirm. susirinkusius pasveikino džiaugdamosi gražiu sumanymu pirmą kartą parodos metu suruošiant pobūvį ir duodant progą visiems iš visų kraštų atvykusiems susitikti, padėkojo už tas pastangas ir kvietė visus bendradarbiauti lietuviškoje veikloje savo sumanymais, pasiūlymais, žodžiu ar daina, tuo, kas kuo gali ir kuo pajėgia.

Vyt. Radauskas padėkojo V. Bružui už darbą ruošiant pobūvį ir ragino aukoti Vasario 16 gimnazijai. Aukas rinko Šalpos Fondo atstovė P. Bružienė.

Aukų lapais Vasario 16 gimnazijai ir likusiems Vokietijoje seneliams bei ligoniams Kalėdų švenčių proga yra surinkta $93.50. Dabar bus pabaigta rinkti iš vietinių ir susitarus dėl persiuntimo būdo, bus pasiųsta ir pranešta spaudoje aukojusiai visuomenei apie išsiuntimo datą ir pilną sumą.

Liet. gegužinės - piknikai rugpiūčio 11 ir 12 dienomis įvyko pp. Mitalų ūkyje. Žmonių dalyvavo nemažai. Linksmai praleistas laikas. Vyt. Semaška pravedė keletą žadimų suaugusiems ir vaikams. Laimėjusiems buvo skirti prizai. Suaugusių bėgime maišuose laimėjo A. Giedraitis. Vaikų bėgime I prizą gavo Gintautas Kaminskas, II — Kristina Kaminskaitė ir III — Jūratė Mitalaitė. Bėgant su dantyse laikomu šaukštu su kiaušiniu laimėjo Rūta Giedraitytė.

Buvo sužeisti miškų darbuose ir gydėsi čia ligoninėse V. Zujus, Dautartas, Pr. Vilkas. Baltrušaitis yra pasiųstas į Torontą, Western Hospital. Ten jam padaryta operacija. Visiems linkime geriausios sveikatos.

Pp. Bružai, Jonas Zigmantas ir J. Žukauskas buvo išvykę mašina į Torontą, Niagara Falls ir JAV 2 savaitėms atostogų.

L. Mitalienė ir Algis Mitalas išvyko į Torontą. L. Mitalienė dalyvavo V Liet. Dienoj Niagara Falls.

Vytautas Semaška, mūsų apylinkės sekretorius su žmona Rita persikėlė gyventi į Torontą. Jis yra puikus radijo ir televizijos specialistas, o taip pat energingas ir sumanus bendruomenės darbuose. Jiems abiems linkime geriausios sėkmės naujoje vietoje.

Išnuomojami du erdvūs kambariai ir virtuvė. Skambinti betkuriuo laiku telef. CL. 9-6716.

Išnuomojamos kambarys. Galima naudotis virtuve. Tel. LE. 7-1917. Prie College - Dufferin.

Išnuomojami 3 kambariai ir virtuvė III augšte be baldų. Yra garažas. Telef. RO. 2-3583.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė su baldais ir šaldytuvu II augšte. 484 Roxton Rd., tel. LE. 6-8663.

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui, II-me augšte. 339 Ossington Ave. Tel. LE. 6-4566.

GALIU PASAUGOTI VAIKUČIUS visą dieną savo namuose 14 Aldgate Ave. /Etobicoke/. Tel. CL. 1-1514.

DIPLOMUOTA LIETUVĖ SIUVĖJA Anelė Šlekienė — 609 St. Clarens Ave., tel. LE. 5-7203. Skambinti po 6 val. vak.

STATAU MŪRINIUS PRIESTATUS, garažus ir rūsius. Skambinti RO. 6-5420, S. Andriekus.

BALTIC MOVERS & CARTAGE
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. - - TEL. LE. 4-1403
TORONTO

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami pritvyrusių virėjų. Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9.00 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO. TEL. LE. 6-4393
Savininkai: E. ČEPIENĖ ir J. NACEVIČIUS

Lakeview Furniture
COMPANY
1096 OGDEN AVE.
Jei Jums reikalinga apstatyti baldais virtuvė ar salionas, tai Jūs galite gauti baldus žemiausia kaina tiesiog iš dirbtuvės. Telefonai: CR. 8-8823 ir LE. 4-5815.

MONTREAL, Que.

Tautos šventės — rugsėjo 8 d. minėjimas. KLB Montrealio seimelio prezidiumo ruošiamas Tautos šventės — rugsėjo 8-tos dienos minėjimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 8 d., sekančia tvarka:

11 val. pamaldos abejose lietuvių parapijos bažnyčiose. Organizacijos prašomos į pamaldas atsiųsti savo vėliavas.

5 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje minėjimas. Paskaitą skaitys specialiai iš Toronto į minėjimą atvykstąs KLB Krašto Valdybos pirmininkas Vyt. Meilus. Po to bus įdomi meeninė dalis ,kurioje sutiko dalyvauti: G. Čapkauskienė, V. Judzentavičiūtė, A. Keblys, V. Piečaitis ir skautų vyčių būrelio tautinių šokių grupė.

Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti.

Mokslo metų pradžia. Dar karštą primename gerb. tėvų ir mokinių žiniai, kad mokslo metai Montrealio lietuvių šeštadieninėse mokyklose prasideda šeštadienį, rugsėjo 7 d., 10 val. pamaldomis Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Po pamaldų ten pat salėje trumpas aktas bei nauju mokinių registracija. Pamaldose ir akte prašomi dalyvauti visi mokiniai bei jų tėvai ir globėjai.

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
ANTANAS ŽUKAS
976 Church Ave., Verdun
Taisau ir parduodu įvairius laikrodžius, žiedus ir papuošalus, žemesnėmis kainomis kaip kitur. Telefonas YO. 4538. Priimu prenumeratą "Tėv. Žiburiams".

SUDBURY Ont.

Tautos šventės proga pamaldos už Tėvynę bus atlaikytos šį sekmadienį, rugsėjo 8 d. Tuoj po pamaldų kun. A. Sabas išvažiuoja atostogų ir rugsėjo 15 d. lietuviškų pamaldų nebus. Iš atostogų grįš rugsėjo 21 d. vakare.

Tautos šventės minėjimas bus rugsėjo 22 d., sekmadienį, Christ the King didžiojoj salėj. Pradžia 7 val. vak. Veiks lietuviškas bufetas ir šokiams gros gera muzika Paskaitą skaitys L. Kasparių nas. Bendruomenės valdyba kviečia visus gausiai dalyvauti.

Violeta Jasiūnaitė Toronto Karališkosios Konservatorijos egzaminuose iš visu Ontario provincijos mokinių laimėjo augščiausią vietą, nepriekaištingame piano skyriuje ir gavo sidabro medalį. Ji taip pat laimėjo ir Frederick Harris stipendiją muzikai studijuoti su Dean Boyd Neel sveikinimais iš Toronto konservatorijos. Š.m. birželio mėnesio piano ezgaminuose Violeta Sudbury gavo 89 taškus. Tarp kitko, Violeta yra jauniausia mokinė katalikų Mary Mount Kolegijoje ir eina visada pirmąja mokine. Be to, Violeta visą laiką ėjo pirmąja mokine šeštadieninėje lietuvių mokykloje ir aktyviai visi pasireiškė per lietuviškus parengimus muzikoj, balete ir deklamacijoj. Jos sesutė Dalė taip pat pasižymi muzikiniais gabumais. ir piano egzaminuose perėjo į antrąjį skyrių pirmąja mokine su pagyrimu. Abidvi sesutės, kaip ir jų tėveliai, yra šviesūs susiprate lietuviai ir uoliai dalyvauja lietuviškuose parengimuose, niekad neina į kitataučių katalikų pamaldas, nors tai būtų arčiau ir patogiau. Kiekviena sekmadienį sutiksi jų šeima lietuviškose pamaldose, kur visi susipratę lietuviai dalyvauja.

"The Sudbury Daily Star" rugpiūčio 28 d. numerv plačiai aprašė. psaigėrėdamas Violeta ir visa Jasiūnų muzikalia šeima, idėio Violetos nuotrauką, pavadindamas ją žavinga mergaite ir taip pat čiuožimo ir plaukimo mėgėja.

K. Balčiūnas sugavo didžiausią žiobrį Penage ežere ir buvo paskelbtas šių metų to ežero čempionu. Ta proga jis gavo daug vertingų dovanų iš žuvininkų organizacijos.

Bendruomenės gegužinė, trečioji ir šiemet paskutinė, įvyko Vaškelių - Ožolo vasarvietėje paskutinį rugpiūčio sekmadienį. Čia taip pat praleido atostogas K. Ožolo giminės iš Niujorko.

A. Kriaučeliūnas ir N. Kriaučeliūnaitė iš Čikagos praleido vasaros atostogas pas J. M. Kriaučeliūnus.

Dr. Vytautas Grakauskas su šeima iš Čikagos praleido atostogas pas P. M. Venskevičius.

Kun. L. Kemėšis iš Sault Ste. Marie lankėsi Sudbury pas draugus ir aplankė gražiąją Balčių vasarvietę.

J. Jonaitis, M. Pranckūnas ir Iz. Ragauskas šią vasarą nusipirko namus.

Vikt. Kapočiui pasitraukus iš valdybos į jo vietą įėjo pirmasis kandidatas K. Ožolas.

Šeštadieninėj mokykloj mokslas prasidės, kaip ir kitais metais, pirmąjį spalio mėn. šeštadienį, mažojoj Christ the King parapijos salėj.

Kun. J. Kubilius, SJ., apsilankė su oficialiu vizitu, kaip šv. Tėvo įgaliotinis, pas Sault Ste. Marie vyskupą North Bay mieste. Iš ten aplankė Sudbury generalinį vikarą Msgr. C. Humphrey ir lietuvių kolonijos kapelioną kun. A. Sabą, tirdamas lietuvių dvasinės pastoracijos reikalus. Iš čia išvyko į Sault Ste. Marie, o vėliau vyks i kitas Kanados lietuviu kolonijas.

Virginija Kriaučeliūnaitė laimėjo Mineapolio meno mokyklos $375 stipendiją studijoms tęsti.

V. Kapočius nupirko iš A. Zarankų didelę maisto krautuvę ir gana gerai verčiasi, o Zarankai, čia sėkmingai prekiavę, tsengsis kibti į didesnę prekybą.

Sudburiškis.

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.
Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais HU. 9-1543

DUPLEKSAS. 12 KAMBARIŲ, 2-jų augštų, gražus pastatas, High Park rajone. Vandeniu alyva šildomas. Labai patogus išdėstymas pakeitimui keturiom šeimom. Prašoma kaina $33.000 su $10.000 įmokėjimu.

KEELE GATVĖJE. Komercinis rajonas, 8 kambarių namas ir tuščias sklypas tinkas garažo mechanikui, krosnių įrengimo bizniui ar kitokiom įstaigom. Viso kaina $10.000.

INDIAN ROAD, 8 kambariai, pusiau atskiras namas. Nepereinami kambariai. Kaina $14.500 su $4.000 įmokėti.

A. A. pulk. BRONIUI PEČIULIUI mirus

jo žmonai, dukrai ir V. V. Rasiulių šeimai gilią užuojautą reiškia

J. V. Peseckai ir I. R. Paškauskai.

A. A. pulk. BRONIUI PEČIULIUI mirus,

poniai Pečiulienei, dukterims Silvijai ir Valei Rasiulienei su vyru reiškiu gilią užuojautą

B. Kromerytė.

P. NARKEVIČIUI VINCUI,

jo tėveliui Lietuvoje mirus, reiškiame gilią užuojautą

E. V. Sakas-Sakavičiai,
E. K. Sakas-Sakavičiai (Buffalo)